

ŠPECIÁLNY EUROBAROMETER 550

Postoje Európanov k životnému prostrediu

EUROBAROMETER SPRÁVA
POLOHA – PRÁCA – APRÍL 2024

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

Tento prieskum si vyžiadala Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie (GR ENV) a koordinovala ho Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu (oddelenie monitorovania médií a Eurobarometra GR COMM).

Tento dokument nepredstavuje stanovisko Európskej komisie. Výklady a názory, ktoré sú v ňom obsiahnuté, sú výlučne výkladmi a názormi autorov.

Názov projektu	Postoje Európanov k životnému prostrediu – správa
Jazyková verzia	SK PDF
Médiá/objem	PDF/Volume_01
Katalógové číslo	KH—02—24—515—EN—N
ISBN	978-92-68-15428-1
DOI	10.2779/07854

© Európska únia, 2024

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Ilustračné foto: Getty Images

Dokument, ktorý vypracoval Pierre Dieumegard pre [European-Democracy-Esperanto](#).

Účelomtohto „predbežného“ dokumentu je umožniť väčšiemu počtu ľudí v Európskej únii oboznámiť sa s dokumentmi, ktoré vypracovala Európska únia (a ktoré sú financované z ich daní).

Ak nie sú k dispozícii preklady, občania sú z rozpravy vylúčení.

Tento dokument „Eurobarometer“ [existoval len v angličtine](#), v súbore PDF. Z počiatočného súboru sme vytvorili odt-súbor, pripravený softvérom Libre Office, pre strojový preklad do iných jazykov. Výsledky sú teraz [k dispozícii vo všetkých úradných jazykoch](#).

Je žiaduce, aby administratíva EÚ prevzala preklad dôležitých dokumentov. „Dôležité dokumenty“ nie sú len zákony a iné právne predpisy, ale aj dôležité informácie potrebné na spoločné prijímanie informovaných rozhodnutí.

Aby sme mohli spoločne diskutovať o našej spoločnej budúcnosti a umožniť spoľahlivé preklady, bolo by medzinárodné esperanto veľmi užitočné pre svoju jednoduchosť, pravidelnosť a presnosť.

Kontaktujte nás:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Obsah

Úvod.....	4
Úvod.....	5
Metodika.....	5
Hlavné zistenia.....	6
I. Všeobecné vnímanie environmentálnych otázok.....	9
1. Vplyv environmentálnych otázok na každodenný život a zdravie.....	10
2. Spôsoby riešenia environmentálnych problémov.....	13
II Postoje k politike a právnym predpisom v oblasti životného prostredia.....	20
1. Úloha EÚ pri tvorbe politiky v oblasti životného prostredia.....	21
2. Priority EÚ v oblasti ochrany prírody.....	25
3. Verejné financovanie na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo.....	28
4. Zodpovednosť za odstraňovanie znečistenia.....	31
III. Ekologické a obehové hospodárstvo.....	35
1. Opatrenia občanov na zníženie množstva odpadu.....	36
2. Najproblematickejšie druhy odpadu.....	40
3. Ochota platiť viac za udržateľné výrobky.....	45
IV. Nebezpečné chemikálie.....	47
1. Ochrana životného prostredia EÚ pred nebezpečnými chemikáliami.....	48
2. Obavy z nebezpečných chemikálií.....	52
a) Obavy z vplyvu škodlivých chemikálií na životné prostredie.....	53
b) Obavy z vplyvu škodlivých chemických látok na zdravie.....	54
c) Účtovanie chemickej bezpečnosti výrobkov pri nákupe.....	55
3. Vedomosti a obavy týkajúce sa látok PFAS, ktoré sami nahlásili.....	57
a) Osobne nahlásené vedomosti o PFAS.....	57
b) Obavy týkajúce sa PFAS.....	60
V. Otázky súvisiace s vodou.....	66
1. Informovanosť o problémoch súvisiacich s vodou na vnútroštátnej úrovni.....	67
2. Hlavné hrozby súvisiace s vodou.....	70
3. Úloha vnútroštátnych zainteresovaných strán pri efektívnom hospodárení s vodou.....	74
4. Ďalšie opatrenia na riešenie problémov s vodou v Európe.....	80
Záver.....	83
Poznámky:.....	85
Vedomosti o "večných chemikáliách".....	85
Politika v oblasti vodného hospodárstva.....	87
Osobná akcia na problém odpadkov.....	88
Technické špecifikácie.....	89
Dotazník.....	94

Úvod

Úvod

V tejto správe sa uvádzajú výsledky osobitného prieskumu verejnej mienky Eurobarometra č. 550 o životnom prostredí.

Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie je útvar Európskej komisie zodpovedný za politiku EÚ v oblasti životného prostredia. Jeho cieľom je chrániť, zachovávať a zlepšovať životné prostredie pre súčasné a budúce generácie navrhovaním a vykonávaním politik, ktoré zabezpečujú vysokú úroveň ochrany životného prostredia a zachovávajú kvalitu života občanov EÚ. Zabezpečuje tiež, aby členské štáty správne uplatňovali právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia a zastupuje Európsku úniu v záležitostiach životného prostredia na medzinárodných zasadnutiach¹–

Metodika

Tento osobitný prieskum Eurobarometra 550 o životnom prostredí bol súčasťou vlny Eurobarometra 101,2 a uskutočnil sa v období od 6. marca do 8. apríla 2024. Uskutočnili sa rozhovory s približne 26 346 respondentmi z rôznych sociálnych a demografických skupín v príslušnom národnom jazyku. Tento prieskum zadala Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie (GR ENV).

Použila sa metodika štandardných prieskumov Eurobarometra, ktoré vykonalo Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu (oddelenie „Monitorovanie médií a Eurobarometra“)².² Rozhovory sa viedli osobne, a to buď fyzicky v domovoch ľudí, alebo prostredníctvom videointerakcie na diaľku v príslušnom národnom jazyku. Rozhovory s videointerakciou na diaľku („online osobný rozhovor“ alebo CAVI, počítačovo asistované videohovory), ktoré sa uskutočnili len v Česku, Dánsku, na Malte a vo Fínsku. Technická poznámka týkajúca sa rozhovorov, ktoré uskutočnili členské inštitúty siete Verian, je pripojená k tejto správe.

V celej správe sa výsledky porovnávajú s osobitným prieskumom Eurobarometra č. 34501 z roku 2019.

Chceli by sme poďakovať ľuďom v celej Európskej únii, ktorí ponúkli svoj čas na účasť na tomto prieskume.

Bez ich aktívnej účasti by táto štúdia nebola možná.

Poznámka: V tejto správe sa krajiny EÚ označujú svojimi oficiálnymi skratkami, ktoré sú uvedené nižšie:

Belgicko	BE	Litva	LT
Bulharsko	BG	Luxembursko	LU
Česko	CZ	Maďarsko	HU
Dánsko	DK	Malta	MT
Nemecko	DE	Holandsko	NL
Estónsko	EE	Rakúsko	AT
Írsko	IE	Poľsko	PL
Grécko	EL	Portugal	PT
Španielsko	ES	Rumunsko	RO
Francúzsko	FR	Slovinsko	SI
Chorvátsko	HR	Slovensko	SK
Taliansko	IT	Fínsko	F ??
Cyperská republika	CY *	Švédsko	SE
Lotyšsko	LV		

Európska únia – vážený priemer za 27 členských štátov EÚ27

Cyprus ako celok je jedným z 27 členských štátov Európskej únie. Acquis communautaire však bolo pozastavené v časti krajiny, ktorá nie je pod kontrolou vlády Cyperskej republiky. Z praktických dôvodov sú do kategórie „CY“ a do priemeru EÚ27 zahrnuté len pohovory uskutočnené v časti krajiny kontrolovanej vládou Cyperskej republiky.

1 http://ec.europa.eu/dgs/environment/index_en.htm

2 Metodické prístupy Eurobarometra: <https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

3 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2257>

4 Treba poznamenať, že porovnanie trendov zahŕňa aj výsledky zo Spojeného kráľovstva.

Hlavné zistenia

Panujú všeobecné obavy v súvislosti s vplyvom environmentálnych otázok na každodenný život Európanov a na ich zdravie.

- Viac ako tri štvrtiny Európanov (78 %) súhlasia s tým, že environmentálne otázky majú priamy vplyv na ich každodenný život a zdravie.
- Viac ako štyria z piatich respondentov (84 %) sa obávajú vplyvu chemických látok prítomných v každodenných výrobkoch na ich zdravie, zatiaľ čo podobný podiel (84 %) sa obáva vplyvu škodlivých chemických látok v každodenných výrobkoch na životné prostredie. Zistenia sa od predchádzajúceho prieskumu v roku 2019 mierne znížili. Viac ako sedem z desiatich respondentov (72 %) pri nákupe zohľadňuje chemickú bezpečnosť výrobkov.
- Približne šesť z desiatich Európanov považuje plastový odpad (61 %) a chemický odpad (60 %) za najproblematickejšie druhy odpadu vo svojej krajine. Elektronický odpad sa nachádza na vzdialenej tretine a spomenulo ho 27 % respondentov.
- Na otázku o hlavných hrozbách súvisiacich s problémami s vodou vo svojej krajine 21 % respondentov uviedlo znečistenie, po ktorom nasledovala nadmerná spotreba a plytvanie vodou (17 %).

Nerovnomerné povedomie a pochopenie environmentálnych otázok

- Úzka väčšina Európanov (51 %) sa cíti dobre informovaná o problémoch súvisiacich s vodou, ako sú znečistenie, záplavy, suchá alebo neefektívne využívanie vody v ich krajine. O niečo menší podiel (48 %) sa však necíti dobre informovaný o otázkach súvisiacich s vodou.
- Pri meraní vlastných poznatkov o pojme PFAS (známom aj ako „vždy chemické látky“) počulo o tomto pojme pred prieskumom len 29 % respondentov, zatiaľ čo 71 % ho nepočulo.

Silná podpora zásadných zmien v spoločnosti s cieľom obnoviť prírodu a chrániť životné prostredie

- Takmer šesť z desiatich Európanov, ktorí boli požiadaní, aby určili najúčinnnejšie spôsoby riešenia environmentálnych problémov, si myslí, že podpora obehového hospodárstva prostredníctvom znižovania množstva odpadu (58 %) a opätovného použitia alebo recyklácie výrobkov je najúčinnnejším spôsobom riešenia environmentálnych problémov. Celkovo 55 % uvádza „lepšie zabezpečenie toho, aby výrobky predávané na trhu EÚ neprispievali k poškodzovaniu životného prostredia“. Okrem toho sa viac ako jeden z dvoch respondentov (52 %) domnieva, že „zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov v oblasti životného prostredia“ je najúčinnnejším spôsobom riešenia environmentálnych problémov.

- Viac ako deväť z desiatich Európanov (92 %) sa domnieva, že spoločnosti by mali platiť za náklady na upratovanie svojich priestorov.
- Takmer tri štvrtiny respondentov (74 %) stále súhlasia s tvrdením, že verejné orgány by mali platiť za náklady na čistenie znečistenia.
- Šesť z desiatich Európanov si myslí, že objem verejných finančných prostriedkov na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo v ich krajine nestačí.
- Okrem toho na otázku, či vnútroštátne zainteresované strany v súčasnosti robia dosť na efektívne využívanie vody, sa väčšina respondentov domnieva, že žiadna zo zainteresovaných strán tak neurobila. 75 % Európanov sa domnieva, že priemysel nerobí dosť pre efektívne využívanie vody, približne dve tretiny respondentov si tiež myslia, že výrobcovia energie (67 %), cestovný ruch (66 %) a verejná správa (65 %) v súčasnosti nerobia dosť pre efektívne využívanie vodných zdrojov vo svojej krajine.

Právne predpisy a politika EÚ majú zásadný význam pre ochranu životného prostredia

- Posilnenie pravidiel ochrany prírody a zabezpečenie ich dodržiavania (24 %), po ktorom tesne nasleduje zabezpečenie ochrany prírody pri plánovaní nového rozvoja alebo infraštruktúry (22 %) a obnova prírody s cieľom kompenzovať škody spôsobené ľudskou činnosťou (22 %) sa považujú za hlavné priority EÚ pri ochrane prírody.
- Približne štyria z piatich respondentov (84 %, +1 percentuálny bod v porovnaní s prieskumom Eurobarometra z roku 2019) súhlasia s tým, že právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia sú potrebné na ochranu životného prostredia v ich krajine, zatiaľ čo o niečo menší podiel (81 %, -1 percentuálny bod v porovnaní s prieskumom z roku 2019) súhlasí s tým, že EÚ by mala pomáhať nečlenským štátom EÚ pri zlepšovaní ich environmentálnych noriem.
- Viac ako tri štvrtiny (78 %) Európanov sa domnieva, že EÚ by mala navrhnúť dodatočné opatrenia na riešenie problémov súvisiacich s vodou v Európe.
- Pokiaľ ide o nebezpečné chemikálie, viac ako polovica Európanov (52 %) sa domnieva, že skutočná úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred nebezpečnými chemikáliami je príliš nízka a mala by sa zvýšiť.

Správanie spotrebiteľov sa posúva smerom k udržateľnosti

- Takmer šesť z desiatich respondentov je ochotných platiť viac za udržateľné výrobky (59 %).
- 72 % Európanov uvádza, že pri nákupoch zohľadňujú chemickú bezpečnosť výrobkov.
- Na otázku, čo by respondenti osobne urobili na zníženie množstva odpadu, 66 % uviedlo, že by zvážili správne triedenie odpadu na recykláciu. 52 % by používalo opakovane použiteľné obaly a 49 % by v prvom rade kupovalo výrobky, ktoré nemajú viac

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

obalov, ako je potrebné. 41 % by nakupovalo výrobky predovšetkým v recyklovaných obaloch.

I. Všeobecné vnímanie environmentálnych otázok

Táto prvá kapitola skúma, ako otázky životného prostredia ovplyvňujú každodenný život a zdravie. Potom sa zaoberá analýzou najúčinnějších spôsobov riešenia týchto environmentálnych výziev.

1. Vplyv environmentálnych otázok na každodenný život a zdravie

Viac ako tri štvrtiny Európanov si myslia, že otázky životného prostredia majú priamy vplyv na ich každodenný život a zdravie.

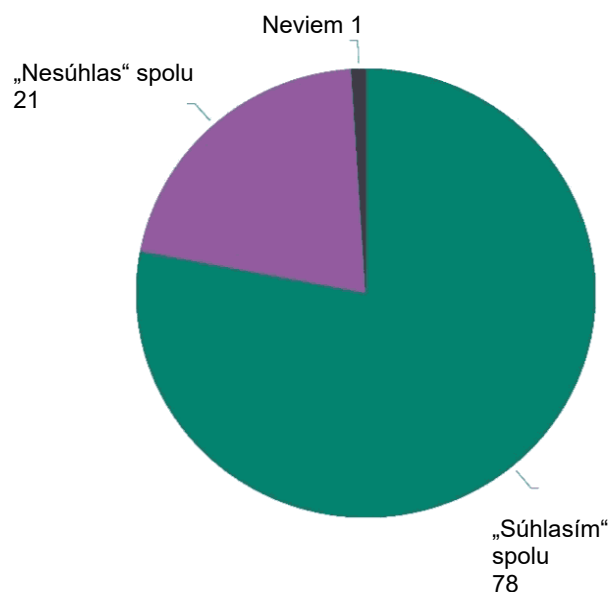
78 % respondentov sa domnieva, že environmentálne otázky majú priamy vplyv na ich každodenný život a zdravie -⁵ vrátane 36 %, ktorí s týmto tvrdením úplne súhlasia, a 42 %, ktorí s ním súhlasia. O niečo viac ako pätina respondentov nesúhlasí s týmto tvrdením (21 %, +1 percentuálny bod od roku 2019), pričom 16 % má tendenciu nesúhlasiť a 5 % úplne nesúhlasí. 1 % respondentov „nevie“ alebo neposkytlo odpoveď (-1 percentuálny bod).

Vo všetkých 27 členských štátoch sa najmenej šesť z desiatich respondentov domnieva, že environmentálne otázky majú priamy vplyv na ich každodenný život a zdravie. Miera schválenia sa však v jednotlivých členských štátoch značne líši a dosahuje od 98 % na Malte, 95 % v Grécku, 93 % na Cypre a v Španielsku a 90 % v Portugalsku, kde je najvyššia, až po 60 % v Estónsku, 61 % v Dánsku a 64 % v Nemecku, kde je najnižšia.

V piatich členských štátoch viac ako polovica respondentov úplne súhlasí s tvrdením, že environmentálne otázky majú priamy vplyv na ich každodenný život a zdravie, konkrétne Malta (83 %), Cyprus (73 %), Španielsko (61 %), Grécko (60 %) a Luxembursko (54 %).

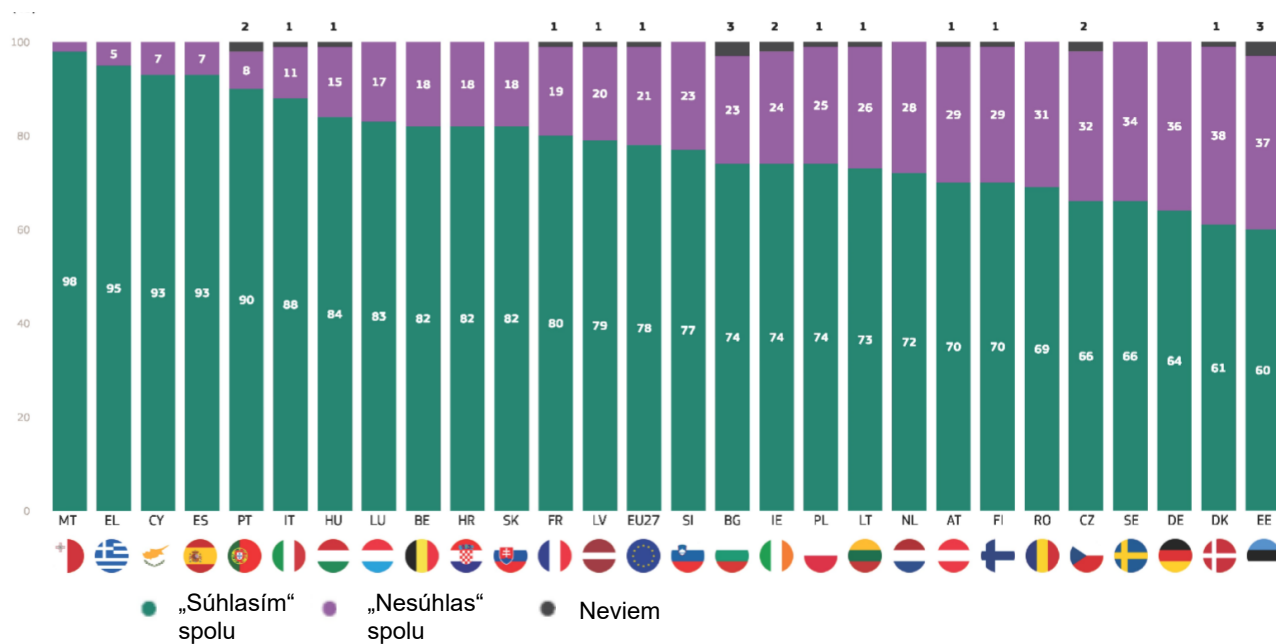
Naopak, v šiestich členských štátoch s týmto tvrdením nesúhlasia najmenej traja z desiatich respondentov, najvýraznejšie v Dánsku (38 %), Estónsku (37 %) a Nemecku (36 %). Dánsko (16 %) a Švédsko (13 %) majú najvyšší podiel respondentov, ktorí s týmto tvrdením vôbec nesúhlasia.

QB1. Povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení:- Environmentálne otázky majú priamy vplyv na váš každodenný život a zdravie (EÚ-27) (%)

5 QB1. Povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení: Environmentálne otázky majú priamy vplyv na váš každodenný život a zdravie.

**QB1. Povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení.
Environmentálne otázky majú priamy vplyv na váš každodenný život a zdravie (%)**

Od roku 2019 sa podiel respondentov, ktorí sa domnievajú, že environmentálne otázky majú priamy vplyv na ich každodenný život a zdravie, zvýšil v 11 členských štátoch, najmä vo Švédsku (66 %, +10) a v Holandsku (72 %, +9), zatiaľ čo podiely zostali nezmenené v Nemecku (88 %), Chorvátsku (82 %) a Česku (66 %). Podiely sa znížili v 13 členských štátoch vrátane Írska (74 %, – 10) a Estónska (60 %, –10).

Analýza sociodemografických údajov ukazuje nasledovné:

Zistenia sú vo všeobecnosti konzistentné v rôznych sociálno-demografických skupinách, hoci existujú určité menšie rozdiely. Ženy častejšie než muži súhlasia s tým, že environmentálne otázky majú priamy vplyv na ich každodenný život a zdravie (79 % v porovnaní so 76 %), zatiaľ čo súhlas je vyšší u 40 – 54-ročných (80 %) ako u iných vekových skupín (70 %). Miera zhody je nižšia medzi respondentmi žijúcimi vo vidieckych oblastiach (76 %) v porovnaní s tými, ktorí žijú vo veľkých mestách (82 %).

QB1 Prosím, povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení. Environmentálne otázky majú priamy vplyv na váš každodenný život a zdravie (v % – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlas“ spolu	Neviem
EÚ27	78	21	1
Pohlavie			
človek	76	23	1
Žena	79	20	1
Vek			
15 – 24	77	22	1
25 – 39	77	23	0
40 – 54	80	20	0
55+	77	22	1
Vzdelávanie (koniec)			
15 –	77	22	1
16 – 19	76	23	1
20+	80	20	0
Stále študuješ	80	19	1
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	75	24	1
Z času na čas	78	21	1
Takmer nikdy/nikdy	77	22	1
Zvážte, či patrí			
robotnícka trieda	77	22	1
Nižšia stredná trieda	77	23	0
Stredná trieda	79	21	0
Vyššia stredná trieda	79	21	0
Vyššia trieda	74	26	0
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka dedina	76	23	1
Malé / stredné mesto	76	23	1
Veľké mesto	82	17	1

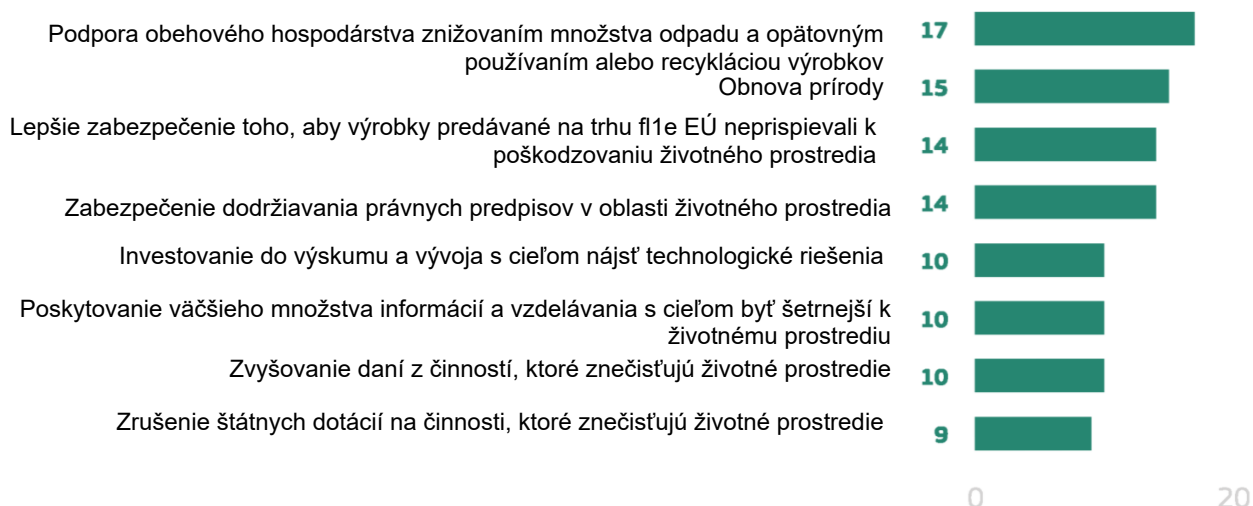
2. Spôsoby riešenia environmentálnych problémov

Podpora obehového hospodárstva prostredníctvom znižovania množstva odpadu a opätovného použitia alebo recyklácie výrobkov sa považuje za najúčinnjší spôsob riešenia environmentálnych problémov, po ktorom tesne nasleduje obnova prírody.

Pri pohľade na prvé opatrenie vybrané na úrovni EÚ vidíme, že žiadne z nich výrazne nevyčníka. Najviac vybraná bola podpora obehového hospodárstva prostredníctvom zníženia množstva odpadu a opätovného použitia alebo recyklácie výrobkov (17 %). Potom tesne nasledovala obnova prírody (15 %), lepšie zabezpečenie toho, aby výrobky predávané na trhu EÚ neprispievali k poškodzovaniu životného prostredia, a zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov v oblasti životného prostredia (obe 14 %).

Mierne zaostávajúce krajiny investujú do výskumu a vývoja s cieľom nájsť technologické riešenia, ako aj poskytujú viac informácií a vzdelávania na budovanie väčšieho environmentálneho povedomia, zvyšujú zdaňovanie činností, ktoré znečisťujú životné prostredie (každé po 10 %), a odstraňujú vládne dotácie na činnosti, ktoré znečisťujú životné prostredie (9 %).

QB2a. Ktoré z týchto opatrení by podľa vás boli najúčinnjším spôsobom riešenia environmentálnych problémov? Prvý? (EÚ27) (%)

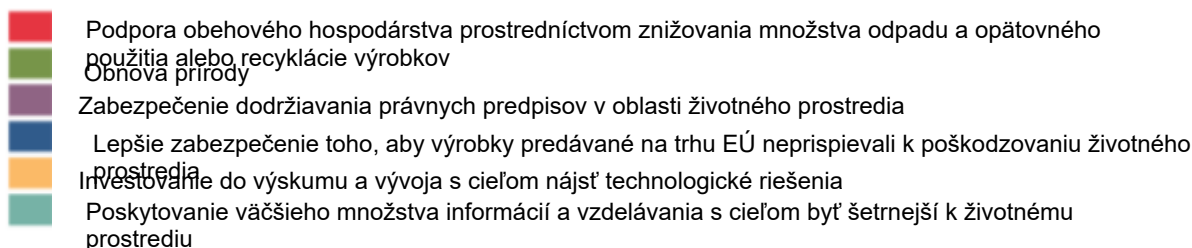

Na úrovni jednotlivých krajín vidíme určité rozdiely, pričom šesť opatrení bolo vybraných ako najlepšia prvá voľba v rámci EÚ27. V súlade s celkovými výsledkami najvybranejší z nich podporuje obehové hospodárstvo znižovaním množstva odpadu a opätovným používaním alebo recykláciou výrobkov, pričom boli vybraní v 14 členských štátoch, z ktorých mnohé pochádzajú z východnej a strednej Európy – s najvyššími výsledkami na Cypre (24 %).

Nasleduje obnova prírody, najviac vybraná v šiestich členských štátoch – s najvyššími výsledkami v Bulharsku, Česku a Grécku (každý 22 %). Na rozdiel od priemeru EÚ, kde je na treťom mieste lepšie zabezpečenie toho, aby výrobky predávané na trhu EÚ neprispievali k poškodzovaniu životného prostredia, je zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov v oblasti životného prostredia tretím najvybranejším opatrením na úrovni členských štátov, ktoré najviac vyberajú štyri členské štáty – s najvyššími výsledkami v Portugalsku (25 %).

daní nie je hlavným vybraným opatrením v žiadnom členskom štáte.

QB2a. Ktoré z týchto opatrení by podľa vás boli najúčinnnejším spôsobom riešenia environmentálnych problémov? Prvý? (%)

Nasleduje lepšie zabezpečenie toho, aby výrobky predávané na trhu EÚ neprispievali k poškodzovaniu životného prostredia, a zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov v oblasti životného prostredia, pričom väčšina z nich sa vyberá v troch členských štátoch – s najvyššími výsledkami v Írsku (19 %).

Investície do výskumu a vývoja s cieľom nájsť technologické riešenia sa vyberajú v dvoch severných štátoch - vo Švédsku a v Dánsku, ktoré sú najvyššie v prvom (23 %).

Nakoniec prichádza poskytovanie väčšieho množstva informácií a vzdelávania s cieľom stať sa šetrnejšími k životnému prostrediu, ktoré vybralo 18 % respondentov v Luxembursku. Zrušenie štátnych dotácií alebo zvýšenie

Na otázku o najúčinnějších opatreniach, ktoré by sa mali prijať na riešenie environmentálnych problémov,⁶ 58 % Európanov uviedlo na prvom, druhom, treťom alebo štvrtom mieste podporu obehového hospodárstva prostredníctvom znižovania množstva odpadu a opätovného použitia alebo recyklácie výrobkov. Celkovo 55 % uvádza „lepšie zabezpečenie toho, aby výrobky predávané na trhu EÚ neprispievali k poškodzovaniu životného prostredia“. Viac ako jeden z dvoch respondentov (52 %) sa však domnieva, že „zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov v oblasti životného prostredia“ je najúčinnějším spôsobom riešenia environmentálnych problémov.

49 % sa domnieva, že by bolo najúčinnější „obnoviť prírodu“, 46 % uvádza investície do výskumu a vývoja s cieľom nájsť technologické riešenia environmentálnych problémov. 43 % sa domnieva, že je potrebné poskytovať viac informácií a vzdelávania, aby boli šetrnejšie k životnému prostrediu. 42 % uvádza „zvýšenie zdanenia činností, ktoré znečisťujú životné prostredie“ a 41 % uvádza, že najúčinnější opatrením by bolo odstránenie štátnych dotácií na činnosti, ktoré znečisťujú životné prostredie.

QB2T. Ktoré z týchto opatrení by podľa vás boli najúčinnějším spôsobom riešenia environmentálnych problémov? Prvý? Po druhé? Tretia? Štvrtý? (EÚ27) (%)

⁶ QB2. Ktoré z týchto opatrení by podľa vás boli najúčinnějším spôsobom riešenia environmentálnych problémov? Prvý? Po druhé? Tretia? Štvrtý?

„Podpora obehového hospodárstva prostredníctvom znižovania množstva odpadu a opätovného použitia alebo recyklácie výrobkov“ je na vrchole zoznamu na úrovni EÚ. Na úrovni krajín je na prvom mieste v jedenástich členských štátoch, najvýraznejšie vo Fínsku (67 %), Rakúsku a Holandsku (každý 65 %). Portugalsko (43 %), Dánsko (49 %) a Grécko (52 %) sú jedinými členskými štátmi, v ktorých sa toto opatrenie nezaraďuje medzi prvé tri.

Lepšie zabezpečenie toho, aby výrobky predávané na trhu EÚ neprispievali k poškodzovaniu životného prostredia, je na druhom mieste na úrovni EÚ. Je však na čele zoznamu opatrení na Slovensku (65 %), v Írsku (63 %), Slovinsku (60 %) a vo Francúzsku (57 %), zatiaľ čo na druhom alebo treťom mieste je v 16 ďalších členských štátoch vrátane Rumunska a Talianska (každý 59 %), kde je podiel takisto vysoký.

Zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov v oblasti životného prostredia je na treťom mieste na úrovni EÚ, pričom prvé miesto obsadila Malta (64 %), Taliansko (61 %) a Litva (60 %). Toto opatrenie je na druhom mieste v šiestich členských štátoch vrátane Portugalska (62 %), kde ho podporuje viac ako šesť z desiatich členských štátov.

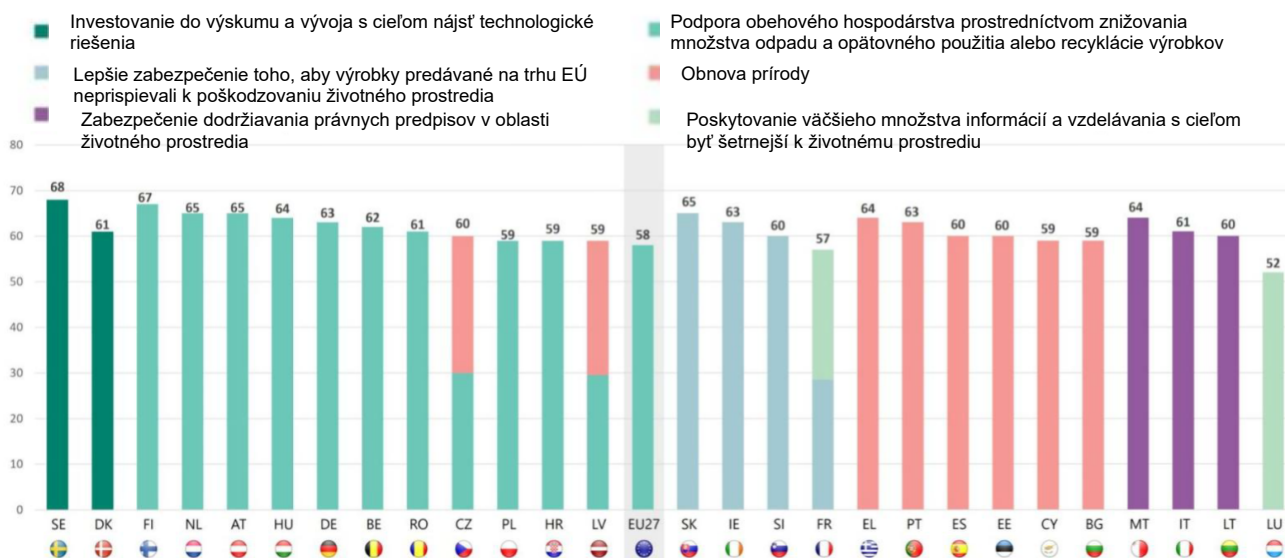
Obnova prírody je na úrovni EÚ štvrtá, ale na prvom mieste je v ôsmich členských štátoch, najvýraznejšie v Grécku (64 %), Portugalsku (63 %), Španielsku, Estónsku a Česku (vo všetkých 60 %).

Investície do výskumu a vývoja s cieľom nájsť technologické riešenia environmentálnych problémov sú na prvom mieste vo Švédsku (68 %) a Dánsku (61 %). Podiely sú vysoké aj vo Fínsku (59 %), kde je tento bod na druhom mieste. Na druhej strane je podiel tejto položky najnižší v Bulharsku (38 %), kde tento prístup podporujú menej ako štyria z desiatich respondentov.

Poskytovanie vzdelávaniaavzdelávania, ktoré je šetrnejšie k životnému prostrediu, je na prvom mieste vo Francúzsku (57 %), kde zdieľa túto pozíciu s lepším zabezpečením toho, aby výrobky predávané na trhu EÚ neprispievali k poškodzovaniu životného prostredia. Poskytovanie väčšieho množstva informácií a vzdelávania je na prvom mieste aj v Luxembursku (52 %), na druhom mieste v Španielsku (54 %) a na treťom mieste v ďalších piatich členských štátoch. Podiel tejto položky je najnižší vo Švédsku (25 %) a Holandsku (26 %), kde túto pozíciu podporuje o niečo viac ako štvrtina respondentov.

Zvyšné dva body sa spomínajú menej často. Zvýšenie zdanenia činností, ktoré znečisťujú životné prostredie, je však na treťom mieste v Bulharsku (49 %) a odstránenie štátnych dotácií na činnosti, ktoré znečisťujú životné prostredie, je na treťom mieste v Holandsku (52 %).

QB2T. Ktoré z týchto opatrení by podľa vás boli najúčinnjším spôsobom riešenia environmentálnych problémov? Prvý? Po druhé? Tretia? Štvrtý? (EÚ27) (%)

Z analýzy sociodemografických údajov vyplýva, že zistenia sú vo všeobecnosti konzistentné v rôznych sociálno-demografických skupinách, hoci v prípade niektorých položiek existujú určité menšie rozdiely.

Osoby vo veku 40 – 54 rokov s väčšou pravdepodobnosťou uvádzajú „podporu obehového hospodárstva znižovaním množstva odpadu a opätovným používaním alebo recykláciou výrobkov“ (60 % oproti 57 % – 59 %), zatiaľ čo osoby vo veku 15 – 24 rokov s najväčšou pravdepodobnosťou uvádzajú „investovanie do výskumu a vývoja s cieľom nájsť technologické riešenia“ (51 % oproti 43 % – 49 %). Tí, ktorí zostali v dennom vzdelávaní až do veku 20 rokov alebo viac (51 %) a študenti (52 %), to tiež s väčšou pravdepodobnosťou povedia.

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

Naopak tí, ktorí ukončili denné vzdelávanie skôr, s väčšou majú väčšinu času ťažkosti s platením účtov (50 %),

QB2T Ktoré z nasledujúcich opatrení by podľa vás boli najúčinnnejším spôsobom riešenia environmentálnych problémov? Prvý? Po druhé? Tretia? Štvrtý? (% – EÚ)								
	Podpora obehového hospodárstva prostredníctvom znížovania množstva odpadu a opätovného použitia alebo recyklácie výrobkov	Lepšie zabezpečenie toho, aby výrobky predávané na trhu EÚ neprispievali k poškodzovaniu životného prostredia	Zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov v oblasti životného prostredia	Obnova prírody	Investovanie do výskumu a vývoja s cieľom nájsť technologické riešenia	Poskytovanie väčšieho množstva informácií a vzdelávania s cieľom byť šetnejší k životnému prostrediu	Zvyšovanie daní z činností, ktoré znečisťujú životné prostredie	Zrušenie vládnych dotácií na činnosti, ktoré znečisťujú životné prostredie
EÚ27	58	55	52	49	46	43	42	41
Pohlavie								
človek	59	55	52	48	48	43	41	42
Žena	58	56	53	49	45	44	43	39
Vek								
15 – 24	57	52	54	52	51	45	39	36
25 – 39	59	54	52	49	49	43	43	43
40 – 54	60	57	51	48	47	43	43	42
55+	58	56	53	48	43	43	41	40
Vzdelávanie (koniec)								
15 –	54	56	55	54	38	47	39	36
16 – 19	59	55	53	50	45	44	42	40
20+	61	55	51	45	51	41	43	44
Stále študuješ	57	55	53	50	52	43	41	38
Sociálno-profesijná kategória								
Samostatne zárobkovo činné osoby	61	52	51	47	46	43	44	43
Manažéri	57	56	53	45	54	43	44	43
Ostatné biele náhrdelníky	60	56	52	46	50	42	43	42
Manuálni pracovníci	61	56	50	50	45	44	41	41
Osoby bývajúce v domácnosti	53	52	54	55	41	50	42	36
Nezamestnaní	52	54	52	51	45	49	41	38
Dôchodca	58	56	55	48	42	42	41	40
Študenti	56	54	54	51	52	43	42	38
Ťažkosti s platením účtov								
Väčšinu času	55	57	49	51	36	50	36	45
Z času na čas	58	56	52	48	45	45	43	42
Takmer nikdy/nikdy	59	55	53	48	43	42	42	40
Zvážte, či patrí								
robotnícka trieda	56	54	53	52	43	45	41	38
Nižšia stredná trieda	57	54	53	53	42	44	42	40
Stredná trieda	61	57	52	47	48	43	42	41
Vyššia stredná trieda	59	55	52	40	56	41	45	45
Vyššia trieda	62	50	54	44	59	41	47	39
Subjektívna urbanizácia								
Vidiecka dedina	57	54	52	51	45	44	39	39
Malé / stredné mesto	57	55	54	47	46	44	43	42
Veľké mesto	62	57	51	48	49	43	43	40

pravdepodobnosťou uvádzajú „poskytovanie väčšieho množstva informácií a vzdelávania, aby boli šetnejšie k životnému prostrediu“ (47 % oproti 41 % – 44 %) a „obnovu prírody“ (55 % oproti 5 % – 53 %) ako najúčinnnejší spôsob riešenia environmentálnych problémov. Osoby v domácnosti (50 %) a osoby, ktoré

takisto častejšie uvádzajú „poskytovanie väčšieho množstva informácií a vzdelávania, aby boli šetnejšie k životnému prostrediu“.

„Podpora obehového hospodárstva prostredníctvom znížovania množstva odpadu a opätovného použitia alebo recyklácie výrobkov“ sa menej často spomína medzi

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

respondentmi žijúcimi vo vidieckych oblastiach alebo v malých/stredných mestách (obe 57 %) v porovnaní s respondentmi žijúcimi vo veľkých mestách (62 %).

II Postoje k politike a právnym predpisom v oblasti životného prostredia

Táto kapitola sa zameriava na úlohu EÚ v oblasti ochrany životného prostredia. Respondenti sa pýtali na úlohu EÚ v právnych predpisoch v oblasti životného prostredia a pri poskytovaní pomoci nečlenským štátom EÚ. Analýza sa potom presúva k prioritám EÚ v oblasti ochrany prírody, verejnej mienke o financovaní prechodu na ekologickejšie hospodárstva a k tomu, kto nesie zodpovednosť za riešenie znečistenia.

respondentov, ktorí „nepoznajú“, zároveň klesol o dva percentuálne body (na 3 %).

Od roku 2019 sa podiel tých, ktorí sú v „celkovej dohode“, že EÚ by mala pomáhať nečlenským štátom EÚ pri zlepšovaní ich environmentálnych noriem, mierne znížil (-1), čo bolo sprevádzané prudším nárastom podielu tých, ktorí nesúhlasia (+3 percentuálne body).

1. Úloha EÚ pri tvorbe politiky v oblasti životného prostredia

Úloha právnych predpisov EÚ pri ochrane životného prostredia má silnú podporu.

Respondentom bola položená otázka, do akej miery súhlasia alebo nesúhlasia s dvoma tvrdeniami týkajúcimi sa environmentálneho práva v EÚ.⁷

Viac ako štyria z piatich respondentov (84 %, +1 percentuálny bod od roku 2019) súhlasia s tým, že právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia sú potrebné na ochranu životného prostredia v ich krajine vrátane 42 %, ktorí „úplne súhlasia“ (-3), a 42 % (+4), ktorí „sa chcú dohodnúť“. Na druhej strane 13 % (+1) nesúhlasí s tvrdením vrátane 3 %, ktorí „úplne nesúhlasia“ (-1), a 10 % (+2), ktorí „majú tendenciu nesúhlasit“.

O niečo menší podiel (80 %, -1 percentuálny bod od roku 2019) súhlasí s tým, že EÚ by mala pomáhať nečlenským štátom EÚ zlepšiť ich environmentálne normy vrátane 36 %, ktorí „úplne súhlasia“ (-7), a 44 % (+6), ktorí „sa chcú dohodnúť“. Na druhej strane 17 % (+3) nesúhlasí s týmto tvrdením vrátane 5 %, ktorí „úplne nesúhlasia“, a 12 % (+3), ktorí „nesúhlasia“.

Od posledného prieskumu v roku 2019 došlo len k veľmi malým zmenám. Podiel respondentov, ktorí „súhlasia“, že právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia sú potrebné na ochranu životného prostredia, sa zvýšil o jeden percentuálny bod spolu s miernym nárastom (+1) respondentov, ktorí sú proti tejto myšlienke. Podiel

QB3. Prosím, povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z 1112 nasledujúcich výrokov. (EÚ27) (%)

Právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia sú potrebné na ochranu životného prostredia v (NAŠEJ KRAJINE)

EÚ by mala pomôcť krajinám, ktoré nie sú členmi EÚ, zlepšiť ich environmentálne normy

7

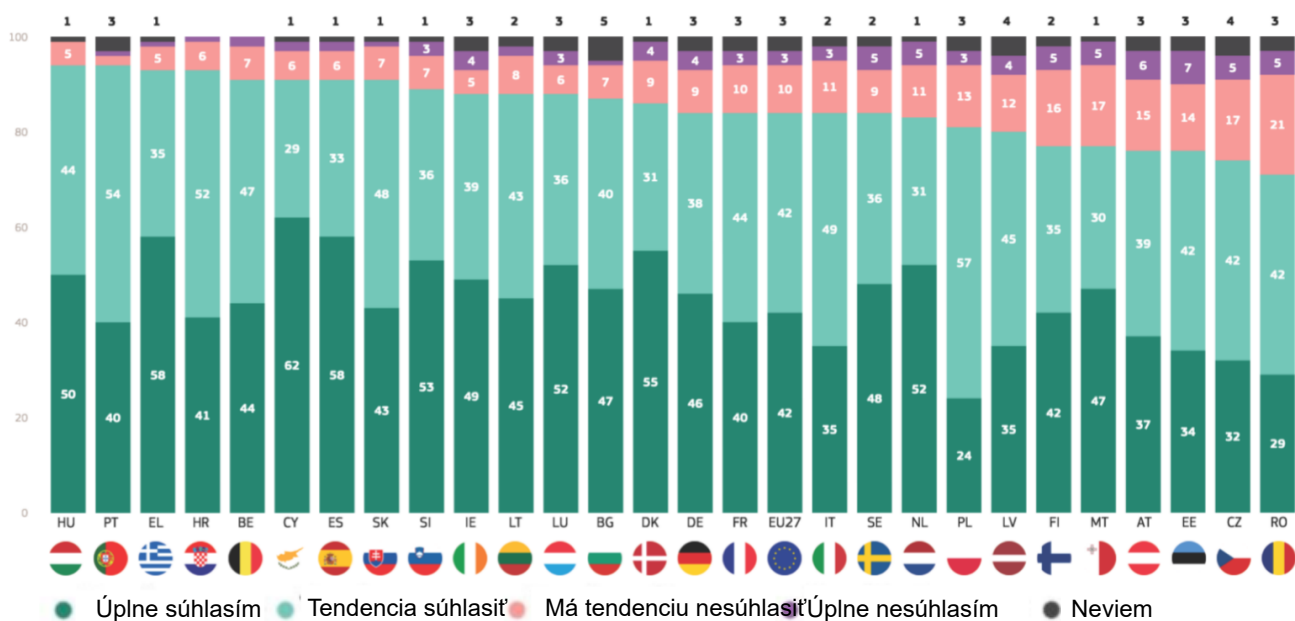
● Úplne súhlasím ● Tendencia súhlasit ● Má tendenciu nesúhlasit ● Úplne nesúhlasím ● Neviem

životného prostredia sú potrebné na ochranu životného prostredia v (NAŠEJ KRAJINE); 2. EÚ by mala pomáhať nečlenským štátom EÚ pri zlepšovaní ich environmentálnych noriem.

Vo všetkých 27 členských štátoch viac ako sedem z desiatich respondentov súhlasí s tvrdením, že právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia sú potrebné na ochranu životného prostredia v ich krajine. Podiel respondentov, ktorí súhlasia s vysokým⁸ podielom 94 % v Maďarsku a Portugalsku na niečo viac ako sedem z desiatich v Rumunsku (71 %) a Česku (74 %). Respondenti na Cypre (62 %), v Grécku a Španielsku (každý 58 %) s týmto tvrdením s najväčšou pravdepodobnosťou „úplne súhlasia“, zatiaľ čo podiel respondentov, ktorí s touto myšlienkou nesúhlasia, je najvyšší v Rumunsku (21 %), Česku a na Malte (17 %). Miera nezhody je celkovo úmerná úrovni dohody, pričom najvyššia je v Rumunsku (26 %) a najnižšia v Portugalsku (3 %) a Maďarsku (5 %).

Od predchádzajúceho prieskumu v roku 2019 sa podiel respondentov, ktorí súhlasia s tvrdením, zvýšil v 10 členských štátoch, najvýraznejšie v Chorvátsku (93 %, +7) a Maďarsku (94 %, +5), zatiaľ čo v Španielsku, na Slovensku (každý z nich 91 %) a v Bulharsku (87 %) zostal nezmenený. Naopak, podiely klesli v 14 členských štátoch, najvýraznejšie v Rumunsku (71 %, -7) a na Malte (77 %, -6).

QB3.1. Uvedte, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení:- Právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia sú potrebné na ochranu životného prostredia v (NAŠEJ KRAJINE) (%)

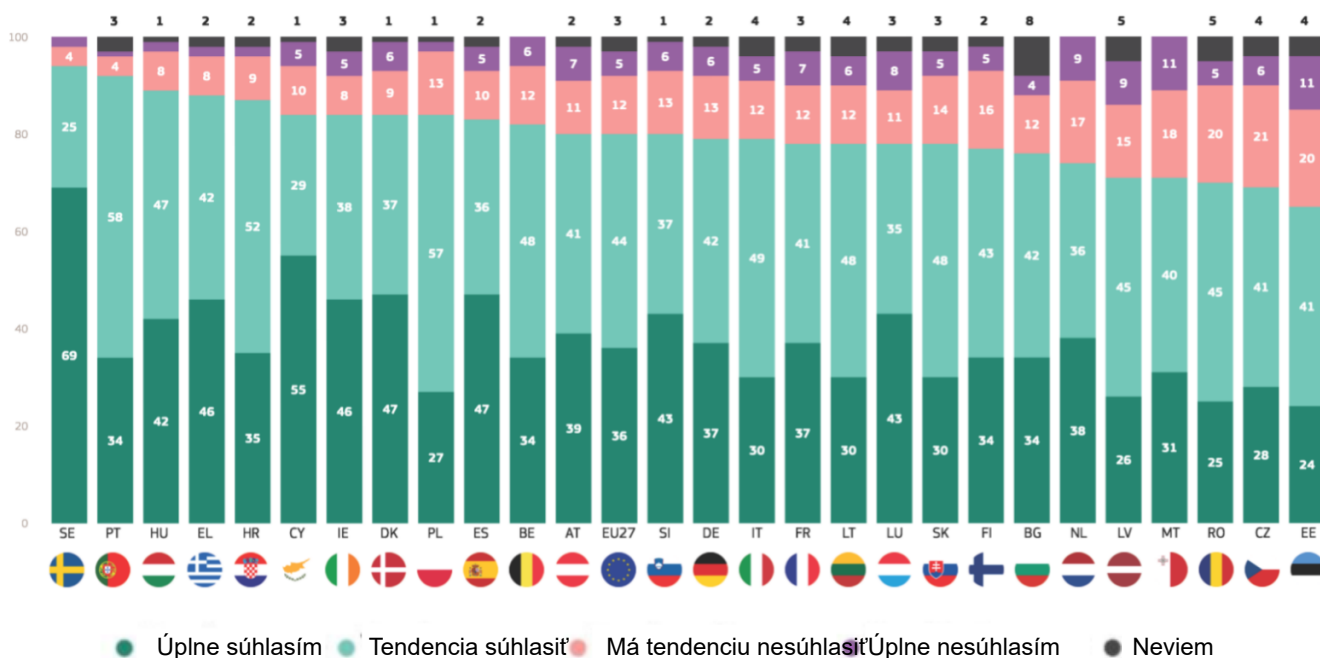

8 Úroveň dohody je súčtom slov „úplne súhlasím“ a „vyjadřím súhlas“.

Vo všetkých 27 členských štátoch viac ako šesť z desiatich respondentov súhlasí s tvrdením, že EÚ by mala pomáhať nečlenským štátom EÚ pri zlepšovaní ich environmentálnych noriem. Podiely tých, ktorí súhlasili,⁹ sa pohybujú od vysokej úrovne 94 % vo Švédsku a 92 % v Portugalsku až po najnižšiu úroveň 65 % v Estónsku a 69 % v Česku. Respondenti vo Švédsku (69 %) a na Cypre (55 %) s týmto tvrdením s najväčšou pravdepodobnosťou „úplne súhlasia“, zatiaľ čo podiel respondentov, ktorí sú proti tejto myšlienke, je najvyšší v Česku (21 %), Rumunsku a Estónsku (každý 20 %).

Od predchádzajúceho prieskumu v roku 2019 sa podiel respondentov, ktorí súhlasia s tvrdením, zvýšil v 10 členských štátoch, najmä v štyroch členských štátoch, konkrétne v Taliansku (79 %, +5), Chorvátsku (87 %, +4), Belgicku (82 %, +3) a Španielsku (83 %, +1). V ďalších piatich členských štátoch podiely zostali rovnaké, zatiaľ čo podiely klesli v 18 členských štátoch, najvýraznejšie na Cypre (84 %, -9).

QB3.2. Povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení: - EÚ by mala pomôcť krajinám, ktoré nie sú členmi EÚ, zlepšiť ich environmentálne normy (%)

9 Úroveň dohody je súčtom slov „úplne súhlasím“ a „vyjadřím súhlas“.

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

Analýza sociodemografických údajov ukazuje tieto vzorce:

Mladší respondenti s týmito dvoma tvrdeniami súhlasia o niečo viac ako starší respondenti. Súhlas s tým, že právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia sú potrebné na ochranu životného prostredia v ich krajine, sa pohybuje od 87 % medzi osobami vo veku 15 – 24 rokov do 83 % medzi osobami vo veku 55 rokov a viac, zatiaľ čo podobný rozsah možno pozorovať v pomere, ktorý súhlasí s tým, že EÚ by mala pomáhať krajinám mimo EÚ zlepšiť ich environmentálne normy (od 84 % medzi osobami vo veku 15 – 24 rokov do 78 % medzi osobami vo veku 55 rokov a viac).

Vysoko vzdelaní ľudia s týmito dvoma tvrdeniami súhlasia s väčšou pravdepodobnosťou. Rozdiel je najväčší v pomere, ktorý súhlasí s tým, že EÚ by mala pomáhať krajinám mimo EÚ zlepšiť ich environmentálne normy (82 % ľudí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 rokov alebo viac, v porovnaní so 78 % tých, ktorí ukončili školskú dochádzku vo veku 15 rokov alebo menej).

Respondenti, ktorí majú ťažkosti s platením účtov väčšinu času, s menšou pravdepodobnosťou súhlasia s tým, že EÚ by mala pomáhať nečlenským krajinám EÚ zlepšiť ich environmentálne normy (74 % oproti 82 % tých, ktorí majú ťažkosti len zriedka alebo nikdy). Je tu menší rozdiel pre ostatné tvrdenie, aj keď vzor zostáva rovnaký.

Ľudia žijúci vo veľkom meste s väčšou pravdepodobnosťou súhlasia s týmito dvoma tvrdeniami; napríklad 87 % súhlasí s tým, že právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia sú potrebné na ochranu životného prostredia v ich krajine, pričom 81 % žije vo vidieckej dedine a 82 % v malom alebo strednom meste.

Ľudia, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, s týmito vyhláseniami s väčšou pravdepodobnosťou súhlasia. Napríklad spomedzi tých, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, 92 % súhlasí s tvrdením, že právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia sú potrebné na ochranu životného prostredia v ich krajine, v porovnaní so 64 % tých, ktorí majú negatívny obraz o EÚ.

QB3.1 Povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení. Právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia sú potrebné na ochranu životného prostredia v (NAŠEJ KRAJINE) (v % – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlas“ spolu	Neviem
EÚ27	84	13	3
Pohlavie			
človek	84	14	2
Žena	85	12	3
Vek			
15 – 24	87	11	2
25 – 39	85	13	2
40 – 54	85	13	2
55+	83	14	3
Vzdelávanie (koniec)			
15 –	84	12	4
16 – 19	84	14	2
20+	86	12	2
Stále študuješ	90	7	3
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	82	14	4
Z času na čas	82	16	2
Takmer nikdy/nikdy	86	12	2

Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka dedina	82	15	3
Malé / stredné mesto	85	13	2
Veľké mesto	87	11	2
Imidž EÚ			
Pozitívne	92	7	1
Neutrálne	83	14	3
Negatívne	64	32	4

QB3.2 Povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení. EÚ by mala pomôcť krajinám, ktoré nie sú členmi EÚ, zlepšiť ich environmentálne normy (v % – EÚ)

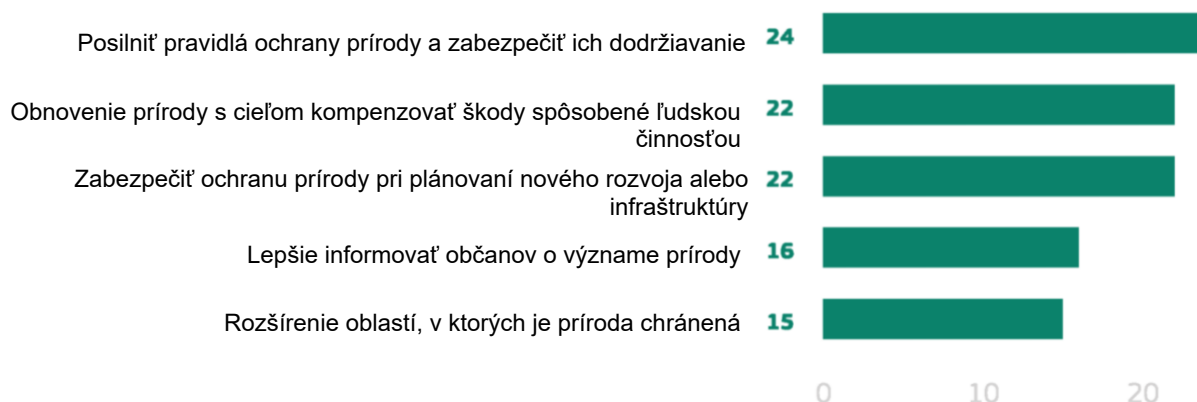
	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlas“ spolu	Neviem
EÚ27	80	17	3
Pohlavie			
človek	80	18	2
Žena	80	17	3
Vek			
15 – 24	84	14	2
25 – 39	81	17	2
40 – 54	80	18	2
55+	78	19	3
Vzdelávanie (koniec)			
15 –	78	16	6
16 – 19	78	19	3
20+	82	17	1
Stále študuješ	88	10	2
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	74	20	6
Z času na čas	78	20	2
Takmer nikdy/nikdy	82	16	2
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka dedina	77	20	3
Malé / stredné mesto	79	19	2
Veľké mesto	84	14	2
Imidž EÚ			
Pozitívne	88	11	1
Neutrálne	78	19	3
Negatívne	58	37	5

2. Priority EÚ v oblasti ochrany prírody

Obnova prírody s cieľom kompenzovať škody spôsobené ľudskou činnosťou a zabezpečenie ochrany prírody pri plánovaní nového rozvoja alebo infraštruktúry sa považujú za priority EÚ v oblasti ochrany prírody.

Na otázku, aké hlavné opatrenia by EÚ mala uprednostniť na ochranu prírody, bolo najvybranejším opatrením posilnenie pravidiel ochrany prírody a zabezpečenie ich dodržiavania (24 %). Veľmi tesne po ňom nasleduje obnova prírody a zabezpečenie ochrany prírody pri plánovaní nového rozvoja alebo infraštruktúry (v oboch prípadoch 22 %). Mierne zaostávajúce znamenajú lepšie informovanie občanov o význame prírody (16 %) a rozširovanie oblastí, v ktorých je príroda chránená (15 %).

QB13a. Ktoré z týchto opatrení by mala EÚ uprednostniť na ochranu prírody? Prvý? (EÚ27) (%)

Na otázku o opatreniach, ktoré by EÚ mala uprednostniť na ochranu prírody,¹⁰ dve opatrenia zastávajú rovnaké prvé stanovisko. 45 % uvádza „obnovu prírody s cieľom kompenzovať škody spôsobené ľudskou činnosťou“ a podobný podiel 45 % navrhuje zabezpečiť ochranu prírody pri plánovaní nového rozvoja alebo infraštruktúry.

O niečo menší podiel respondentov sa domnieva, že EÚ by mala posilniť pravidlá ochrany prírody a zabezpečiť ich dodržiavanie. 31 % si želá, aby EÚ „rozšírila oblasti, v ktorých je príroda chránená“, a 30 % si želá, aby EÚ „lepšie informovala občanov o význame prírody“.

Obnova prírody s cieľom nahradiť škody spôsobené ľudskou činnosťou je na prvom mieste zoznamu na úrovni EÚ a na prvom alebo spoločnom mieste – na prvom mieste v 12 členských štátoch, najvýraznejšie v Nemecku a Bulharsku (každý 55 %). Táto položka je na druhom alebo treťom mieste vo zvyšných členských štátoch okrem Luxemburska (39 %), kde sa umiestnila na štvrtom mieste.

Zabezpečenie ochrany prírody pri plánovaní nového rozvoja alebo infraštruktúry je na prvom mieste na úrovni EÚ pre respondentov v deviatich členských štátoch

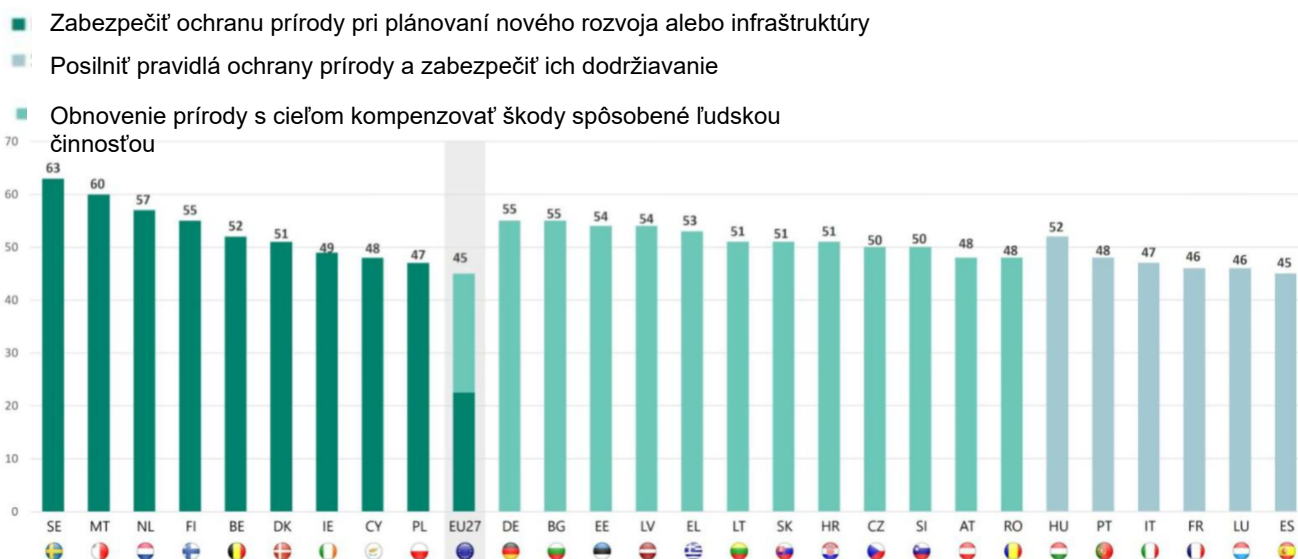
uprednostňuje aspoň šesť z desiatich respondentov. Toto miesto je na druhom alebo treťom mieste vo zvyšných 18 členských štátoch.

Posilniť pravidlá ochrany prírody a zabezpečiť ich dodržiavanie je na druhom mieste na úrovni EÚ, ale na prvom mieste v šiestich členských štátoch vrátane Maďarska (52 %) a Portugalska (48 %). Podiely sú vysoké aj vo Švédsku (55 %), Holandsku a Fínsku (každý 51 %), kde sa toto tvrdenie umiestnilo na druhom mieste. Rozšírenie oblastí, v ktorých je príroda chránená, je na treťom mieste na úrovni EÚ, na druhom mieste v Rumunsku (38 %), ako aj na spoločnom treťom mieste na Cypre (36 %) s posilnením pravidiel ochrany prírody a zabezpečením ich dodržiavania a v Česku (28 %). Táto položka sa nenachádza v prvej trojke v žiadnej inej krajine. Lepšie informovať občanov o význame prírody na druhom mieste v Írsku (40 %) a Rumunsku (38 %) spolu s dvoma ďalšími položkami, konkrétne „rozšíriť oblasti, v ktorých je príroda chránená“ a „posilniť pravidlá ochrany prírody a zabezpečiť ich dodržiavanie“. Na druhom konci stupnice je Švédsko, pričom túto položku spomenula menej ako pätina respondentov (18 %).

QB13T. Ktoré z týchto opatrení by mala EÚ uprednostniť na ochranu prírody? Prvý? A potom? (EÚ27) (%)

QB13T. Ktoré z týchto opatrení by mala EÚ uprednostniť na ochranu prírody? Prvý? A potom? (% - najčastejšie uvádzaná odpoveď podľa krajín)

vrátane Švédska (63 %) a Malty (60 %), kde to

10 QB13. Ktoré z týchto opatrení by mala EÚ uprednostniť na ochranu prírody? Prvý? A potom?

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

Z analýzy sociodemografických údajov vyplýva, že zistenia sú vo všeobecnosti konzistentné v rôznych sociálno-demografických skupinách, hoci v prípade niektorých položiek existujú určité menšie rozdiely.

Tí, ktorí zostali najdlhšie v dennom vzdelávaní, s najväčšou pravdepodobnosťou uvádzajú „posilnenie pravidiel ochrany prírody a zabezpečenie ich dodržiavania“ (47 % oproti 41 % – 43 %) a „zabezpečenie ochrany prírody pri plánovaní nového rozvoja alebo infraštruktúry“ (49 % oproti 41 % – 43 %). Rovnaký model sa vzťahuje na manažérov (51 % a 49 %) a na tých, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ (47 %).

Naopak, tí, ktorí majú negatívny obraz o EÚ, s väčšou pravdepodobnosťou uvádzajú „obnovu prírody na kompenzáciu škôd spôsobených ľudskou činnosťou“ (49 % oproti 45 %) a „rozšírenie oblastí, v ktorých je príroda chránená“ (34 % 29 % – 32 %).

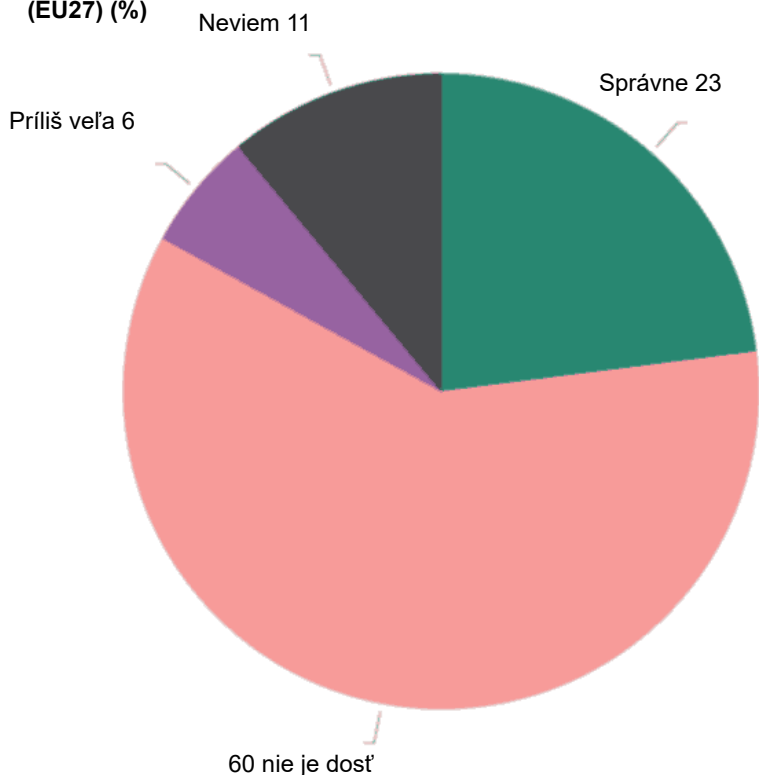
	Obnovenie prírody s cieľom kompenzovať škody spôsobené ľudskou činnosťou	Zabezpečiť ochranu prírody pri plánovaní nového rozvoja alebo infraštruktúry	Posilniť pravidlá ochrany prírody a zabezpečiť ich dodržiavanie	Rozšírenie oblastí, v ktorých je príroda chránená	Lepšie informovať občanov o importance prírody
QB13T. Ktoré z týchto opatrení by mala EÚ uprednostniť na ochranu prírody? Prvý? A potom? (%)					
EÚ27	45	45	44	31	30
Pohlavie					
človek	45	45	46	30	31
Žena	46	45	43	32	30
Vek					
15 – 24	43	44	47	33	31
25 – 39	46	46	44	31	30
40 – 54	46	45	45	31	30
55+	46	44	43	30	31
Vzdelávanie (koniec)					
15 –	45	41	41	31	34
16 – 19	47	43	43	31	32
20+	45	49	47	30	27
Stále študuješ	42	46	48	33	29
Sociálno-profesijná kategória					
Samostatne zárobkovo činné osoby	43	45	44	32	32
Manažéri	43	49	51	28	28
Ostatné biele náhrdelníky	47	48	45	30	28
Manuálni pracovníci	49	43	44	31	30
Osoby bývajúce v domácnosti	44	40	37	36	36
Nezamestnaní	45	37	39	35	38
Dôchodca	45	44	43	30	31
Študenti	41	47	47	33	29
Ťažkosti s platením účtov					
Väčšinu času	44	47	42	29	30
Z času na čas	47	43	43	32	32
Takmer nikdy/nikdy	45	46	45	30	30
Imidž EÚ					
Pozitívne	45	47	47	29	30
Neutrálne	45	44	43	32	31
Negatívne	49	41	37	34	30

3. Verejné financovanie na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo

Šesť z desiatich Európanov si myslí, že objem verejných finančných prostriedkov na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo v ich krajine nestačí.

Na otázku,¹¹ či je verejné financovanie na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo „dost“, „spravodlivé“ alebo „príliš veľa“, sa 60 % respondentov domnieva, že výška verejného financovania na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo v ich krajine nestačí. O niečo viac ako pätina (23 %) tvrdí, že verejné financovanie je správne, a 6 % tvrdí, že je príliš veľa. Treba poznamenať, že viac ako jeden z desiatich respondentov odpovedal „neviem“ alebo neposkytol odpoveď na túto otázku.

QB5. Myslíte si, že výška verejných finančných prostriedkov na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo v (NAŠEJ KRAJINE) je...? (EÚ27) (%)

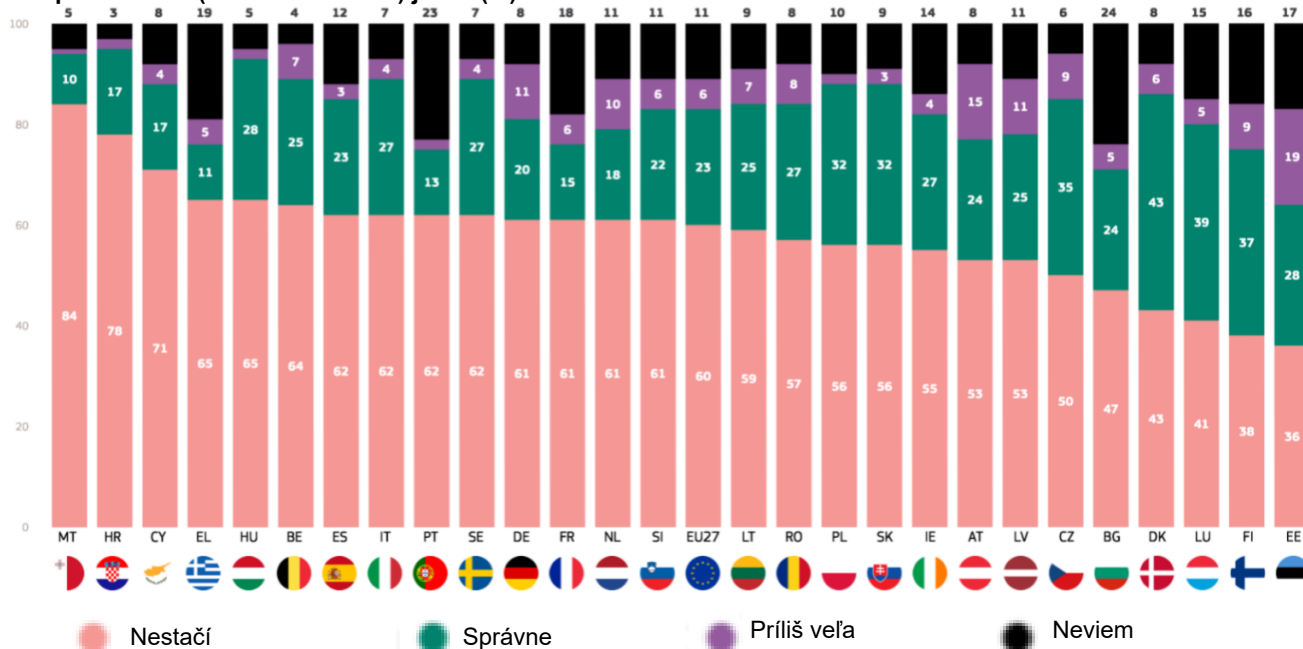

11 QB5. Myslíte si, že výška verejných finančných prostriedkov na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo v (NAŠEJ KRAJINE) je ...?

V 26 členských štátoch sa väčšina respondentov domnieva, že výška verejných finančných prostriedkov na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo v ich krajine nie je dostatočná. Podiely sa však v jednotlivých členských štátoch značne líšia.

Najvyšší podiel respondentov, ktorí sa domnievajú, že financovanie nie je dostatočné, sa nachádza na Malte (84 %), v Chorvátsku (74 %) a na Cypre (71 %), zatiaľ čo najnižší podiel respondentov s týmto názorom je v Estónsku (36 %) a vo Fínsku (38 %). Verejná mienka je v Dánsku rovnomerne rozdelená (43 % „nedostatok“ oproti 43 % „spravodlivosť“ a 6 % „príliš veľa“).

QB5. Myslíte si, že výška verejných finančných prostriedkov na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo v (NAŠEJ KRAJINE) je ...? (%)

Podiel respondentov, ktorí si myslia, že výška verejných finančných prostriedkov na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo v ich krajine je správna, sa pohybuje od 43 % v Dánsku a 39 % v Luxembursku až po približne jedného z desiatich respondentov na Malte (10 %) a v Grécku (11 %), kde je tento podiel najnižší. V šiestich členských štátoch tento podiel presahuje tridsať percent.

Relatívne málo respondentov sa domnieva, že výška verejných finančných prostriedkov na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo v ich krajine je príliš vysoká, pričom najvyšší podiel týchto respondentov bol zaznamenaný v Estónsku (19 %), Rakúsku (15 %), Nemecku a Lotyšsku (11 %), kde sa takto cítila viac ako desatina respondentov.

Treba poznamenať, že v 14 členských štátoch aspoň jedna desatina respondentov uviedla, že nevie alebo neposkytne odpoveď. Podiel týchto respondentov je najvyšší v Bulharsku (24 %) a Portugalsku (23 %), kde tvoria viac ako pätinu respondentov.

Z analýzy sociodemografických údajov vyplýva, že zistenia sú vo všeobecnosti konzistentné v rôznych sociálno-demografických skupinách. Respondenti, ktorí zostali v dennom vzdelávaní až do veku 20 rokov alebo dlhšie, sa však s väčšou pravdepodobnosťou domnievajú, že verejné financovanie na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo v ich krajine je príliš nízke (62 %) v porovnaní s tými, ktorí ukončili vzdelávanie skôr (53 % – 60 %). Rovnaký vzorec sa vzťahuje na manažérov (66 % oproti 54 % – 62 %) a tých, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ (62 %), v porovnaní s tými, ktorí majú negatívny obraz (55 %).

Otázka č. 5 Myslíte si, že výška verejných finančných prostriedkov na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo v (NAŠEJ KRAJINE) je...? (% – EÚ)

	Správne	Nestačí	Príliš veľa	Neviem
EÚ27	23	60	6	11
Pohlavie				
človek	25	58	7	10
Žena	22	61	5	12
Vek				
15 – 24	23	61	5	11
25 – 39	24	61	6	9
40 – 54	25	61	7	7
55+	21	58	7	14
Vzdelávanie (koniec)				
15 –	22	53	6	19
16 – 19	23	60	7	10
20+	23	62	7	8
Stále študuješ	26	62	2	10
Sociálno-profesijná kategória				
Samostatne zárobkovo činné osoby	24	59	8	9
Manažéri	23	66	5	6
Ostatné biele náhrdelníky	26	61	5	8
Manuálni pracovníci	24	59	7	10
Osoby bývajúce v domácnosti	20	58	7	15
Nezamestnaní	20	54	9	17
Dôchodca	21	58	6	15
Študenti	24	62	4	10
Ťažkosti s platením účtov				
Väčšinu času	16	61	7	16
Z času na čas	22	60	8	10
Takmer nikdy/nikdy	25	59	5	11
Imidž EÚ				
Pozitívne	26	62	3	9
Neutrálne	22	60	6	12
Negatívne	16	55	16	13

4. Zodpovednosť za odstraňovanie znečistenia

Viac ako deväť z desiatich Európanov sa domnieva, že spoločnosti by mali platiť za náklady na odstránenie znečistenia.

Pokiaľ ide o náklady na čistenie znečistenia,¹²92 % respondentov súhlasí s tvrdením, že spoločnosti by mali platiť za náklady na čistenie svojho znečistenia, vrátane 59 %, ktorí úplne súhlasia, a 33 %, ktorí majú tendenciu súhlasiť. 7 % s týmto tvrdením nesúhlasí, pričom 60 % má tendenciu nesúhlasiť a 1 % úplne nesúhlasí).

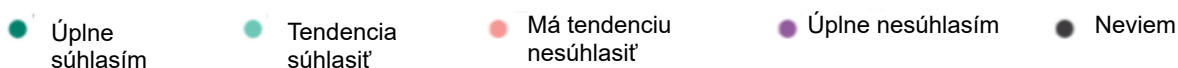
Takmer tri štvrtiny respondentov (74 %) súhlasia s tvrdením, že verejné orgány by mali platiť za náklady na čistenie znečistenia, vrátane 30 % respondentov, ktorí úplne súhlasia, a 44 %, ktorí majú tendenciu súhlasiť. Na druhej strane 23 % respondentov nesúhlasí (16 % má tendenciu nesúhlasiť a 7 % úplne nesúhlasí). 3 % respondentov „nevie“ alebo neposkytnú odpoveď na túto otázku.

QB4. Uvedte, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami týkajúcimi sa nákladov na čistenie znečistenia (EÚ27) (%)

Spoločnosti by mali platiť za náklady na vyčistenie svojho znečistenia

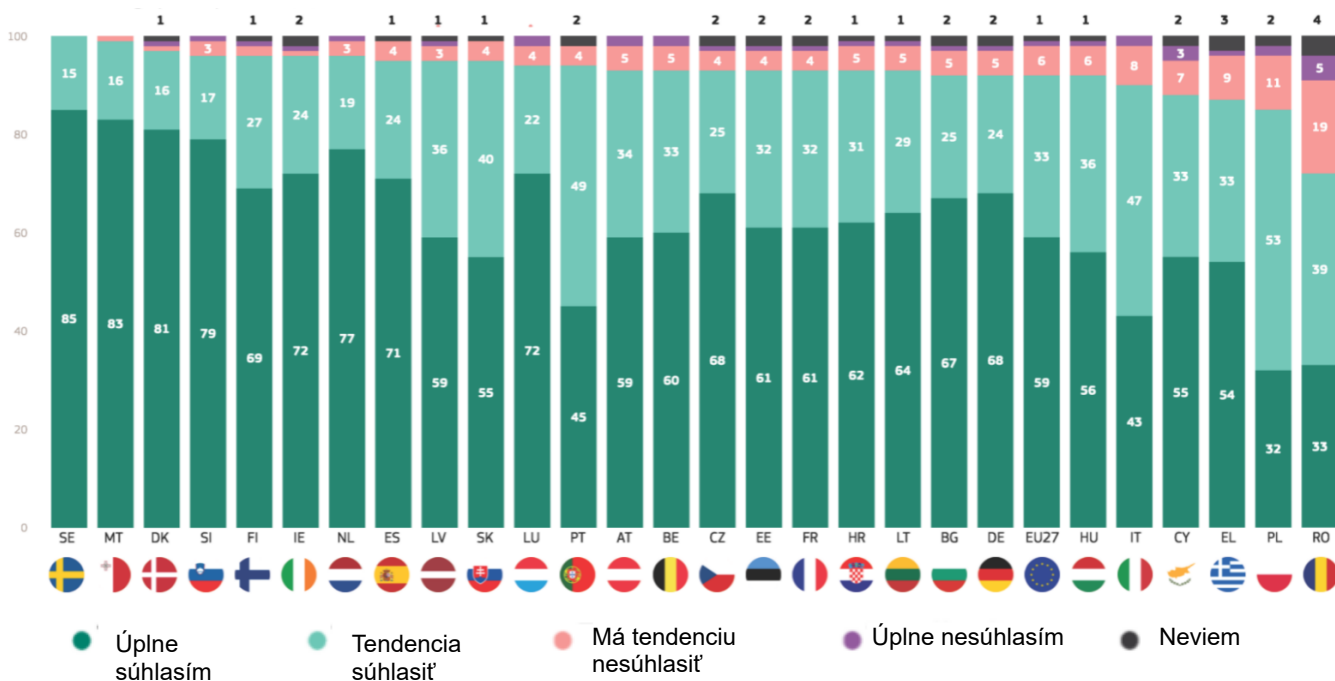
Verejné orgány by mali platiť náklady na čistenie znečistenia

12 QB4. Povedzte mi, prosím, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami týkajúcimi sa nákladov na odstránenie znečistenia? 1. Náklady na odstránenie znečistenia by mali hradiť verejné orgány, 2. Spoločnosti by mali platiť za náklady na vyčistenie svojho znečistenia

Vo všetkých 27 členských štátoch sa viac ako sedem z desiatich respondentov domnieva, že spoločnosti by mali platiť za náklady na čistenie svojho znečistenia, pričom podiely dosahujú výšku 100 % vo Švédsku a 99 % v Dánsku, 72 % v Rumunsku, 85 % v Poľsku, 87 % v Grécku a 88 % na Cypre.

QB4.2. Povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami týkajúcimi sa nákladov na čistenie znečistenia – spoločnosti by mali platiť za náklady na čistenie znečistenia (%)

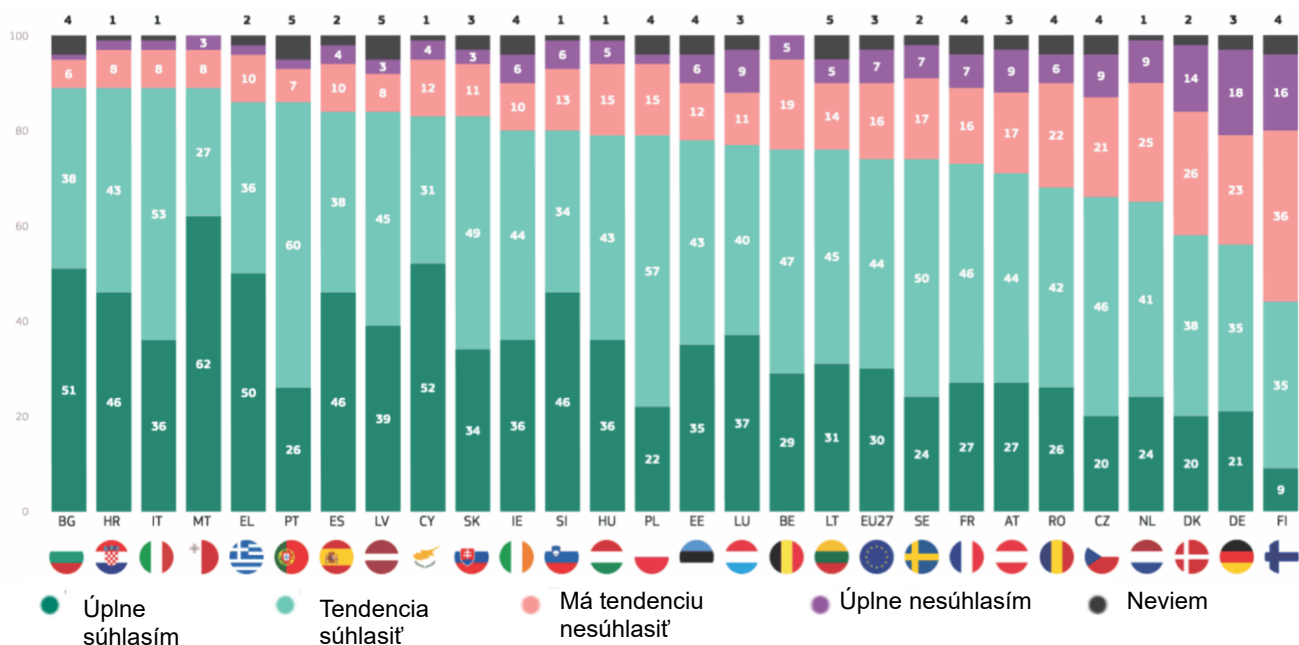

V ôsmich členských štátoch s touto myšlienkou úplne súhlasí viac ako 70 % respondentov, najvýraznejšie vo Švédsku (85 %), na Malte (83 %) a v Dánsku (81 %), zatiaľ čo naproti tomu s touto myšlienkou úplne súhlasí len 32 % v Poľsku a 33 % v Rumunsku.

Podiel respondentov, ktorí nesúhlasia, je najvyšší v Rumunsku (24 %). V ďalších štyroch členských štátoch najmenej desatina respondentov nesúhlasí: Poľsko (13 %), Grécko, Cyprus a Taliansko (každých 10 %)

V 26 členských štátoch väčšina respondentov súhlasí s tvrdením, že náklady na čistenie znečistenia by mali hradiť verejné orgány. V rámci tejto skupiny členských štátov sa pomery značne líšia. Najvyššie sú v Bulharsku, Chorvátsku, Taliansku a na Malte (všetkých 89 %) a najnižšie v Nemecku (56 %) a Dánsku (58 %). Vo Fínsku zastáva tento názor menšina respondentov: 44 % súhlasí v porovnaní s 52 % nesúhlasí.

QB4.1. Povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami týkajúcimi sa odstraňovania znečistenia – verejné orgány by mali platiť za náklady na odstraňovanie znečistenia (%)

Podiel respondentov, ktorí úplne súhlasia s týmto tvrdením, je obzvlášť vysoký na Malte (62 %) a na Cypre (52 %), kde s týmto tvrdením úplne súhlasí viac ako polovica respondentov.

Na druhej strane viac ako tretina respondentov s týmto tvrdením nesúhlasí. Vo Fínsku väčšina (52 %) nesúhlasí, pričom 41 % nemeckých, 40 % dánskych a 34 % holandských respondentov nesúhlasí.

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

Analýza sociodemografických údajov ukazuje nasledovné:

Mladší respondenti sa s väčšou pravdepodobnosťou domnievajú, že verejné orgány by mali platiť za náklady na čistenie znečistenia (80 %) v porovnaní s inými vekovými skupinami (70 % – 76 %). U študentov (78 %) a osôb v domácnosti (76 %) je takisto vyššia pravdepodobnosť, že tak urobia, než u iných profesijných skupín. Rovnaký vzorec platí pre tých, ktorí žijú vo veľkých mestách (78 %), najmä v porovnaní s tými, ktorí žijú vo vidieckych dedinách (71 %). A napokon, s týmto tvrdením súhlasia aj tí, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ (77 %), než tí, ktorí majú negatívny obraz (67 %).

Vzorke odpovedí sú ešte konzistentnejšie, pokiaľ ide o zodpovednosť spoločnosti. Najvýraznejšie rozdiely sú medzi respondentmi, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, a tými, ktorí ho nemajú. 95 % z prvých respondentov sa domnieva, že spoločnosti by mali platiť za čistenie svojho znečistenia, zatiaľ čo len 87 % respondentov s negatívnym obrazom to robí .

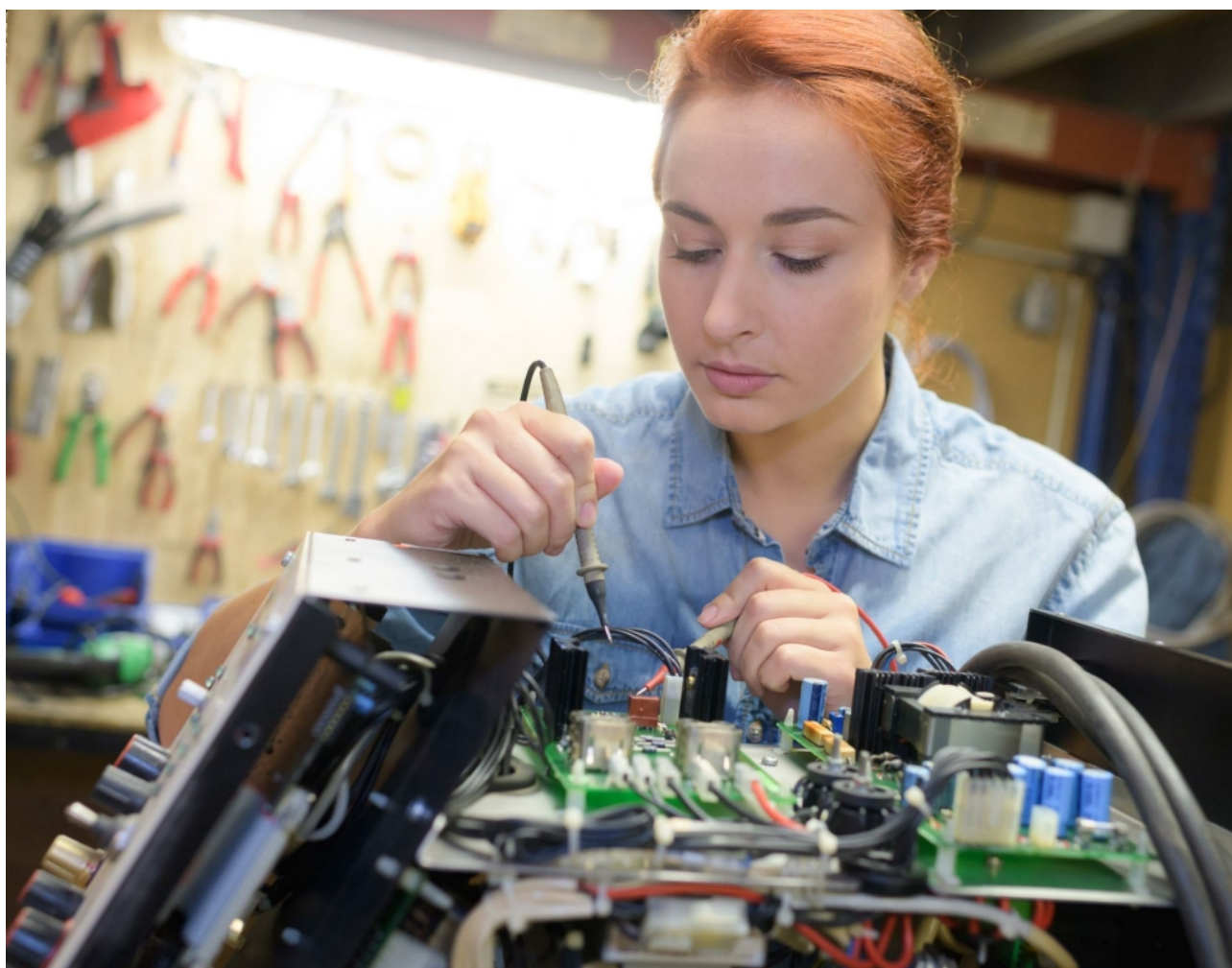
Otázka č. 4.1. Povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami týkajúcimi sa nákladov na čistenie znečistenia. Verejné orgány by mali platiť za náklady na čistenie znečistenia (% – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlas“ spolu	Neviem
EÚ27	74	23	3
Pohlavie			
človek	71	26	3
Žena	76	21	3
Vek			
15 – 24	80	17	3
25 – 39	76	22	2
40 – 54	74	24	2
55+	70	26	4
Vzdelávanie (koniec)			
15 –	73	22	5
16 – 19	76	21	3
20+	70	28	2
Stále študuješ	79	18	3
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	76	22	2
Manažéri	71	27	2
Ostatné biele náhrdelníky	77	21	2
Manuálni pracovníci	74	24	2
Osoby bývajúce v domácnosti	76	19	5
Nezamestnaní	76	20	4
Dôchodca	71	25	4
Študenti	78	19	3
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	71	26	3
Z času na čas	74	24	2
Takmer nikdy/Nikdy	78	19	3
Imidž EÚ			

Pozitívne	77	21	2
Neutrálne	74	23	3
Negatívne	67	30	3

QB4.2 Povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami týkajúcimi sa nákladov na vyčistenie znečistenia. Spoločnosti by mali platiť za náklady na vyčistenie svojho znečistenia (% – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlas“ spolu	Neviem
EÚ27	92	7	1
Pohlavie			
človek	92	7	1
Žena	91	7	2
Vek			
15 – 24	91	8	1
25 – 39	90	9	1
40 – 54	91	8	1
55+	92	6	2
Vzdelávanie (koniec)			
15 –	89	8	3
16 – 19	91	8	1
20+	92	7	1
Stále študuješ	94	5	1
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	90	9	1
Manažéri	93	6	1
Ostatné biele náhrdelníky	92	7	1
Manuálni pracovníci	90	9	1
Osoby bývajúce v domácnosti	90	8	2
Nezamestnaní	90	8	2
Dôchodca	92	6	2
Študenti	92	7	1
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	90	8	2
Z času na čas	92	7	1
Takmer nikdy/nikdy	92	6	2
Imidž EÚ			
Pozitívne	95	5	0
Neutrálne	89	9	2
Negatívne	87	11	2

III. Ekologické a obehové hospodárstvo

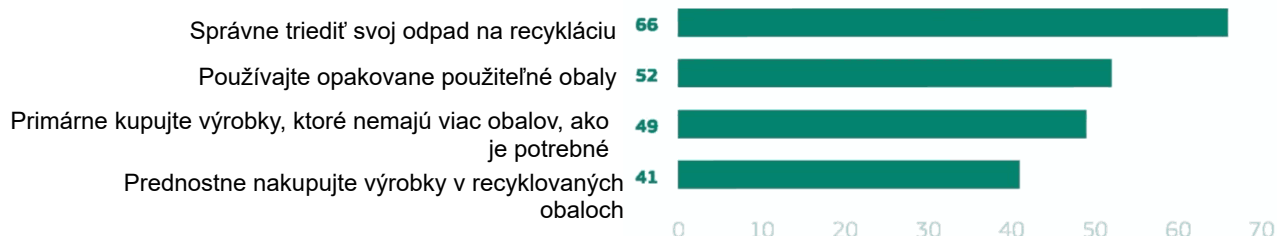
Tretia kapitola sa zameriava na úsilie občanov znížiť množstvo odpadu, ich vnímanie najproblematickejších druhov odpadu a ich ochotu platiť viac za udržateľné výrobky.

1. Opatrenia občanov na zníženie množstva odpadu

Viac ako polovica Európanov by zvažila správne triedenie svojho odpadu alebo používanie opakovane použiteľných obalov s cieľom znížiť množstvo odpadu.

Na otázku, čo by respondenti osobne urobili na zníženie množstva odpadu,¹³väčšina z nich uviedla, že by svoj odpad správne triedili na recykláciu. Nasleduje používanie opakovane použiteľných obalov a predovšetkým nákup výrobkov, ktoré nemajú viac obalov, ako je potrebné. Naposledy prichádza predovšetkým nákup výrobkov v recyklovaných obaloch.

QB6. Ktoré z nasledujúcich opatrení by ste považovali za vlastné, aby ste znížili množstvo odpadu? Vyberte všetky možnosti, ktoré sa vás týkajú. (možné viacnásobné odpovede) (EÚ27) (%)

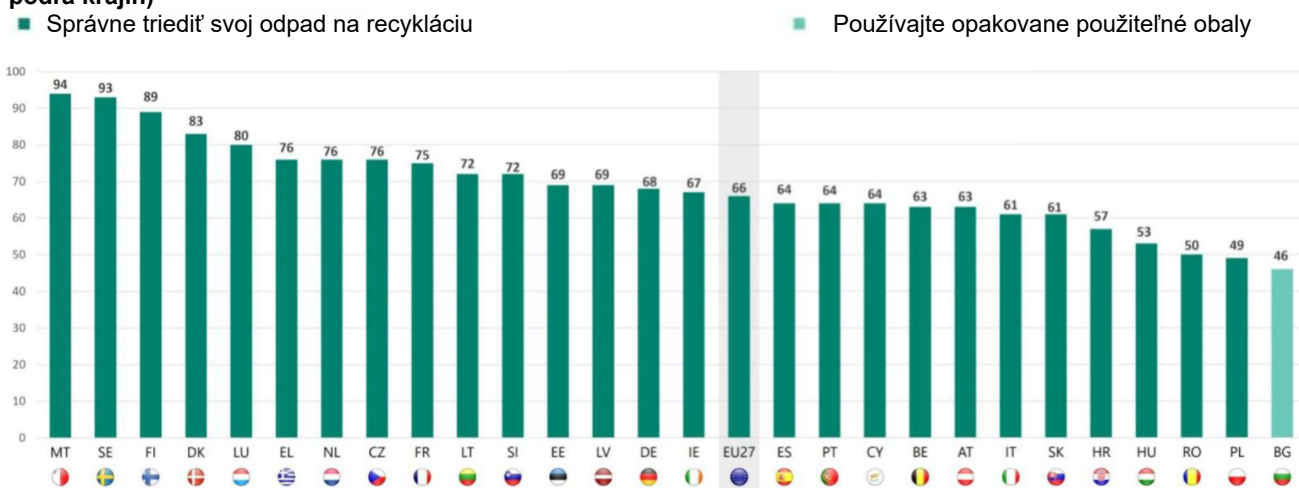

13 QB6. Ktoré z nasledujúcich opatrení by ste považovali za vlastné, aby ste znížili množstvo odpadu?

„Správne triedenie môjho odpadu“ je najčastejšie vybraným opatrením v 26 členských štátoch. Najviac sa vyberá na Malte (94 %) a vo Švédsku (93 %), kde viac ako deväť z desiatich respondentov uvádza, že by zväzili správne triedenie svojho odpadu. Najnižší podiel je v Bulharsku (40 %), kde je táto akcia na druhom mieste.

„Používanie opakovane použiteľných obalov“ je na druhom mieste na úrovni EÚ, pričom v Bulharsku sa umiestnilo na prvom mieste (46 %). Vo všetkých ostatných členských štátoch je táto položka na druhom alebo treťom mieste. Podiely sú obzvlášť vysoké vo Švédsku (82 %) a na Malte (74 %).

QB6. Ktoré z nasledujúcich opatrení by ste považovali za vlastné, aby ste znížili množstvo odpadu? Vyberte všetky možnosti, ktoré sa vás týkajú. (MULTIPLE ANSWERS POSTUPNÉ) (% - Najčastejšie uvádzaná odpoveď podľa krajín)

„Predovšetkým nákup výrobkov, ktoré nemajú viac obalov, ako je potrebné“ sa umiestnil na druhom alebo treťom mieste v 23 členských štátoch vrátane Švédska (81 %), kde sú zmienky najvyššie. Na Cypre (28 %), v Portugalsku (29 %), na Malte (33 %) a v Litve (34 %) sa táto položka nenachádza v prvej trojke.

„Predovšetkým nákup výrobkov v recyklovaných obaloch“ je na druhom mieste v Taliansku (40 %) a je tretím najčastejšie vybraným opatrením v šiestich členských štátoch vrátane Grécka (53 %). Treba poznamenať, že Švédsko (71 %) má najvyšší podiel respondentov, ktorí uvádzajú túto položku, hoci táto otázka sa nezaraďuje medzi tri najlepšie krajiny.

Analýza sociodemografických údajov ukazuje, že vzorce odpovedí sú vo veľkej miere konzistentné medzi rôznymi sociodemografickými skupinami.

Niektoré menšie rozdiely možno vidieť u tých, ktorí zostali v dennom vzdelávaní až do veku 20 rokov alebo dlhšie.

V tejto skupine sa systematicky častejšie spomínajú všetky jednotlivé opatrenia na zníženie množstva odpadu. Rovnaký model platí pre manažérov a v menšej miere pre samostatne zárobkovo činné osoby a študentov. Napríklad 55 % manažérov uvádza, že „predovšetkým kupujú výrobky, ktoré nemajú viac obalov, ako je potrebné“, v porovnaní so 43 % osôb v domácnosti.

Respondenti, ktorí žijú vo veľkých mestách, tiež častejšie uvádzajú všetky štyri opatrenia ako tí, ktorí žijú vo vidieckych oblastiach. Napríklad 57 % obyvateľov mestských oblastí uvádza „opakovane použiteľné obaly“ v porovnaní so 49 % obyvateľov vidieckych oblastí.

QB6 Ktoré z nasledujúcich opatrení by ste zväzili s cieľom znížiť množstvo odpadu? Vyberte všetky možnosti, ktoré sa vás týkajú. (možné viacnásobné odpovede) (% – EÚ)

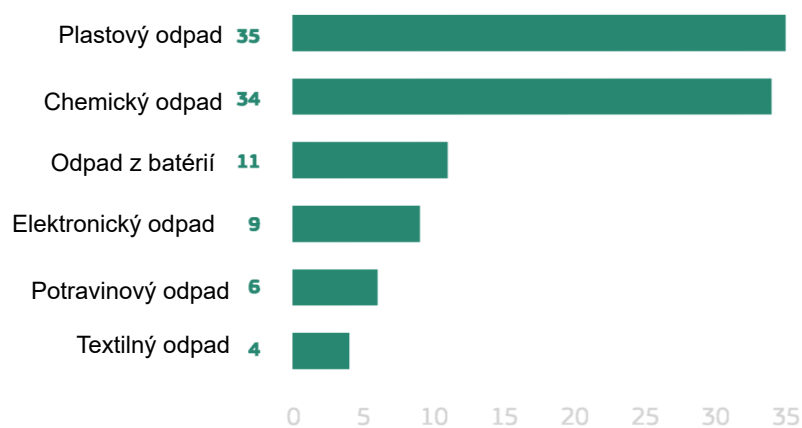
	Správne triediť svoj odpad	Používajte opakovane použiteľné obaly	Primárne kupujte výrobky, ktoré nemajú viac obalov, ako je potrebné	Prednostne nakupujte výrobky v recyklovaných obaloch
EÚ27	66	52	49	41
Vzdelávanie (koniec)				
15 –	64	45	41	35
16 – 19	64	47	47	39
20+	69	58	56	45
Stále študuješ	65	59	49	49
Sociálno-profesijná kategória				
Samostatne zárobkovo činné osoby	64	52	52	44
Manažéri	67	55	55	47
Ostatné biele náhrdelníky	65	54	51	43
Manuálni pracovníci	64	49	47	38
Osoby bývajúce v domácnosti	64	41	43	35
Nezamestnaní	67	50	49	35
Dôchodca	68	50	49	40
Študenti	65	58	48	47
Subjektívna urbanizácia				
Vidiecka dedina	63	49	47	38
Malé / stredné mesto	67	50	47	40
Veľké mesto	67	57	54	46

2. Najproblematickejšie druhy odpadu

Európania považujú plastový a chemický odpad za najproblematickejšie druhy odpadu vo svojej krajine.

Na otázku, ktorý druh odpadu sa považuje za najproblematickejší, respondenti EÚ najčastejšie vybrali plastový odpad (35 %) a chemický odpad (34 %). Iné druhy odpadu výrazne zaostávajú, pričom po nich nasleduje odpad z batérií (11 %), za ktorým nasleduje elektronický odpad (9 %), potravinový odpad (6 %) a textilný odpad (4 %).

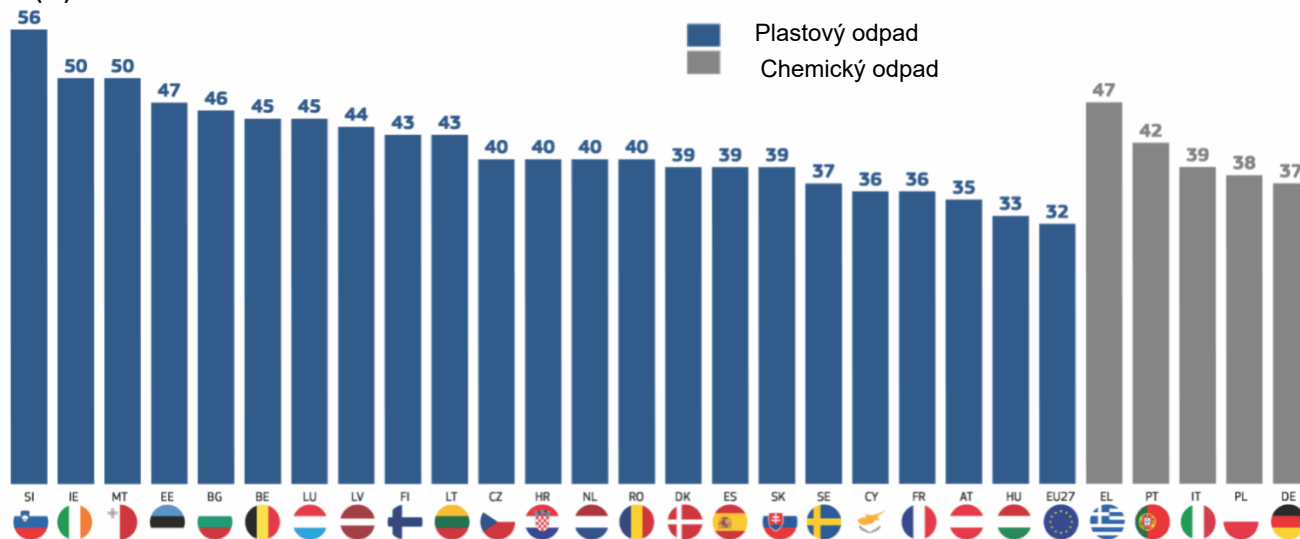
Otázka č. 87a. Ktorý z týchto druhov odpadu je podľa vás najproblematickejší v (NAŠEJ KRAJINE)? Po prvé? (EÚ27) (%)

V 22 členských štátoch sa plastový odpad považuje za najproblematickejší druh odpadu v ich krajinách. Týka sa to najmä Slovinska (56 %), Írska (50 %) a Malty (50 %).

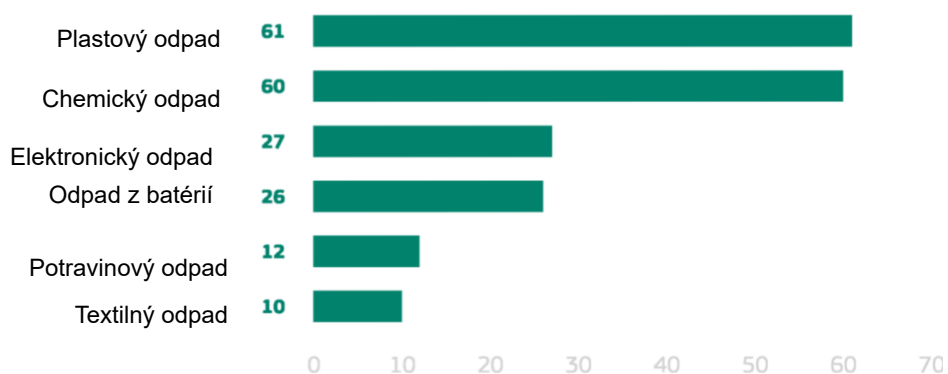
Z ostatných piatich členských štátov považovali chemický odpad namiesto toho za najproblematickejší. Ide najmä o prípad jedle v Grécku (47 %), Portugalsku (42 %) a Taliansku (37 %).

QB7a. Ktorý z týchto druhov odpadu je podľa vás najproblematickejší v (NAŠEJ KRAJINE)? Po prvé? (%)

Pri posudzovaní najproblematickejších druhov odpadu vo svojej krajine,¹⁴ keď sú respondenti požiadaní, aby uviedli dva druhy, 61 % Európanov považuje plastový odpad za najproblematickejší alebo druhý najproblematickejší. Za ním tesne nasleduje chemický odpad (60 %). Za týmito dvoma oblasťami výrazne zaostáva elektronický odpad, ktorý vybralo 27 % respondentov, po ktorom nasleduje odpad z batérií (26 %). Potravinový odpad (12 %) a textilný odpad (10 %) uvádza približne jedna desatina respondentov.

QB7T. Podľa vášho názoru, ktoré z týchto druhov odpadu sú Najproblematickejšie v (NAŠEJ KRAJINE)? Po prvé? A potom? (EÚ27) (%)

¹⁴ QB7. Ktorý z týchto druhov odpadu je podľa vás najproblematickejší v (NAŠEJ KRAJINE)? Po prvé? A potom?

Plastový odpad je na prvom mieste na úrovni EÚ a je najčastejšie uvádzanou položkou v 20 členských štátoch, najmä v Slovinsku (75 %), Írsku (74 %) a Belgicku (71 %), kde ho vybralo viac ako sedem z desiatich respondentov. Vo Švédsku (59 %) sa delí o prvé miesto s chemickým odpadom. Plastový odpad sa umiestnil na druhom mieste v siedmich zostávajúcich členských štátoch.

Chemický odpad je na úrovni EÚ na druhom mieste, ale umiestnil sa na prvom mieste v ôsmich členských štátoch, najmä v Grécku (73 %), kde je podiel odpadu najvyšší. Umiestňuje sa na druhom mieste v 18 členských štátoch, z ktorých najvyšší je v Španielsku (64 %). Je na treťom mieste v jednom členskom štáte, v Írsku, kde ho takmer jedna tretina (32 %) považuje za najdôležitejší druh odpadu vo svojej krajine.

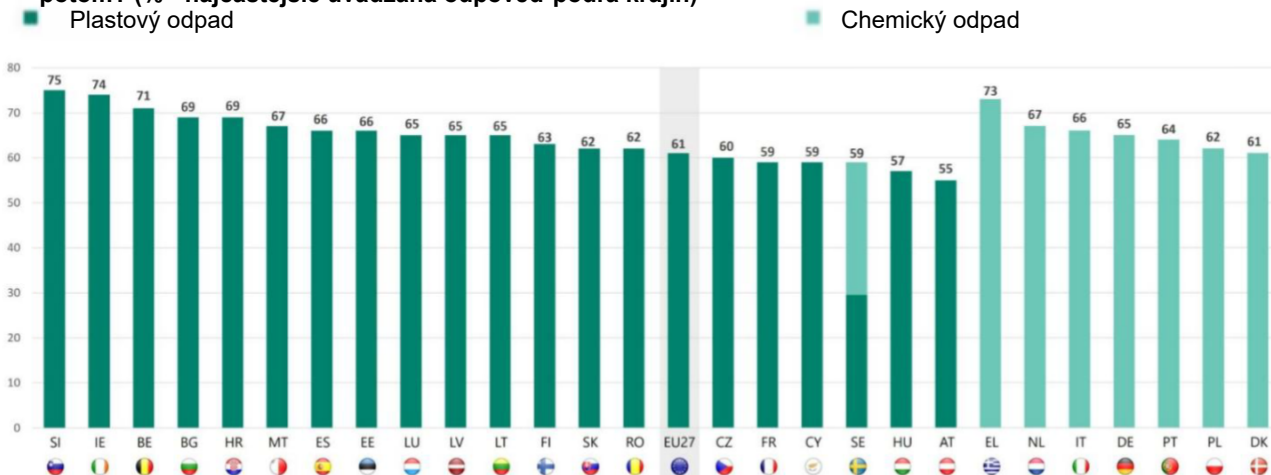
Elektronický odpad sa umiestnil na treťom mieste na úrovni EÚ, ale na druhom mieste vo Švédsku (31 %). Elektronický odpad je tretím najčastejšie uvádzaným druhom odpadu v 15 členských štátoch. Vo zvyšných 11 členských štátoch sa nenachádza v prvej trojke.

Odpad z batérií je tretím najčastejšie uvádzaným druhom odpadu v deviatich členských štátoch vrátane Cypru (51 %), kde je podiel odpadu najvyšší. Vo zvyšných 18 členských štátoch sa nenachádza v prvej trojke. Na druhom konci stupnice len 12 % respondentov uvádza tento druh odpadu v Írsku.

Potravinový odpad je na druhom mieste v Írsku (38 %), kde je jeho podiel najvyšší, a na treťom mieste je v Rumunsku (31 %) a Bulharsku (22 %). Vo zvyšných 24 členských štátoch sa nenachádza v prvej trojke. V šiestich členských štátoch uvádza plytvanie potravinami menej ako desatina respondentov, pričom najnižší podiel je v Grécku (6 %).

Textilný odpad sa v žiadnom členskom štáte nenachádza v prvej trojke. Podiel je najvyšší vo Fínsku (21 %), kde viac ako pätina respondentov považuje tento druh odpadu za najproblematickejší vo svojej krajine. Najnižší podiel respondentov je v Grécku (3 %), na Cypre (4 %), v Nemecku (4 %) a Maďarsku (5 %).

QB7T. Ktorý z týchto druhov odpadu je podľa vás najproblematickejší v (NAŠEJ KRAJINE)? Po prvé? A potom? (% - najčastejšie uvádzaná odpoveď podľa krajín)

Z analýzy sociodemografických údajov nevyplývajú žiadne významné rozdiely podľa pohlavia. Respondenti vo veku nad 55 rokov však častejšie uvádzajú „chemický odpad“ (63 %) ako iné vekové skupiny (56 % – 59 %). Rovnako aj tí, ktorí ukončili denné štúdium najskôr (64 % v porovnaní s 59 % – 61 %). U dôchodcov (63 %) a samostatne zárobkovo činných osôb (63 %) je takisto pravdepodobnejšie, že chemický odpad uvedú v porovnaní s inými kategóriami povolání.

Tí, ktorí žijú vo vidieckych oblastiach, častejšie uvádzajú „odpad z batérií“ a „chemický odpad“ ako tí, ktorí žijú vo veľkých mestách (28 % a 62 % v porovnaní s 22 % a 59 %).

QB7T Ktoré z týchto druhov odpadu sú podľa vás najproblematickejšie v (NAŠEJ KRAJINE)? Po prvé? A potom?

	Plastový odpad	Chemický odpad	Elektronický odpad	Odpad z batérií	Potravinový odpad	Textilný odpad
EÚ27	61	60	27	26	12	10
Vek						
15 – 24	63	56	28	24	15	10
25 – 39	59	59	27	26	14	11
40 – 54	61	59	27	27	12	10
55+	62	63	26	26	10	8
Vzdelávanie (koniec)						
15 –	60	64	24	29	11	6
16 – 19	62	61	25	27	12	9
20+	61	59	29	25	12	11
Stále študuješ	61	58	30	24	13	11
Sociálno-profesijná kategória						
Samostatne zárobkovo činné osoby	62	63	24	25	11	11
Manažéri	60	59	29	26	12	11
Ostatné biele náhrdelníky	60	59	27	27	13	11
Manuálni pracovníci	60	60	26	28	14	9
Osoby bývajúce v domácnosti	63	63	24	26	10	9
Nezamestnaní	63	54	26	28	12	10
Dôchodca	63	63	26	25	10	8
Študenti	61	56	30	24	14	11
Subjektívna urbanizácia						
Vidiecka dedina	61	62	26	28	11	9
Malé / stredné mesto	61	60	27	28	11	10
Veľké mesto	63	59	29	22	14	10

3. Ochota platiť viac za udržateľné výrobky

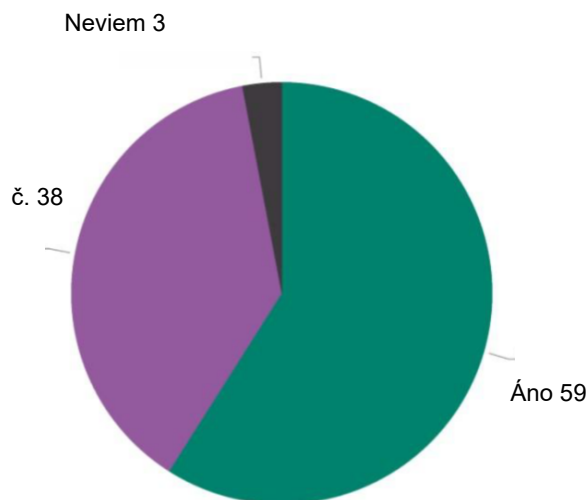
Takmer šesť z desiatich respondentov je ochotných platiť viac za udržateľné výrobky.

Na otázku, či sú Európania ochotní platiť viac za udržateľné výrobky, ktoré sa ľahšie opravujú, recyklujú a/alebo vyrábajú environmentálne udržateľným spôsobom,¹⁵ takmer šesť z desiatich respondentov odpovedalo „áno“ (59 %). Takmer štyria z desiatich respondentov odpovedali „nie“ (38 %) a 3 % odpovedali „neviem“.

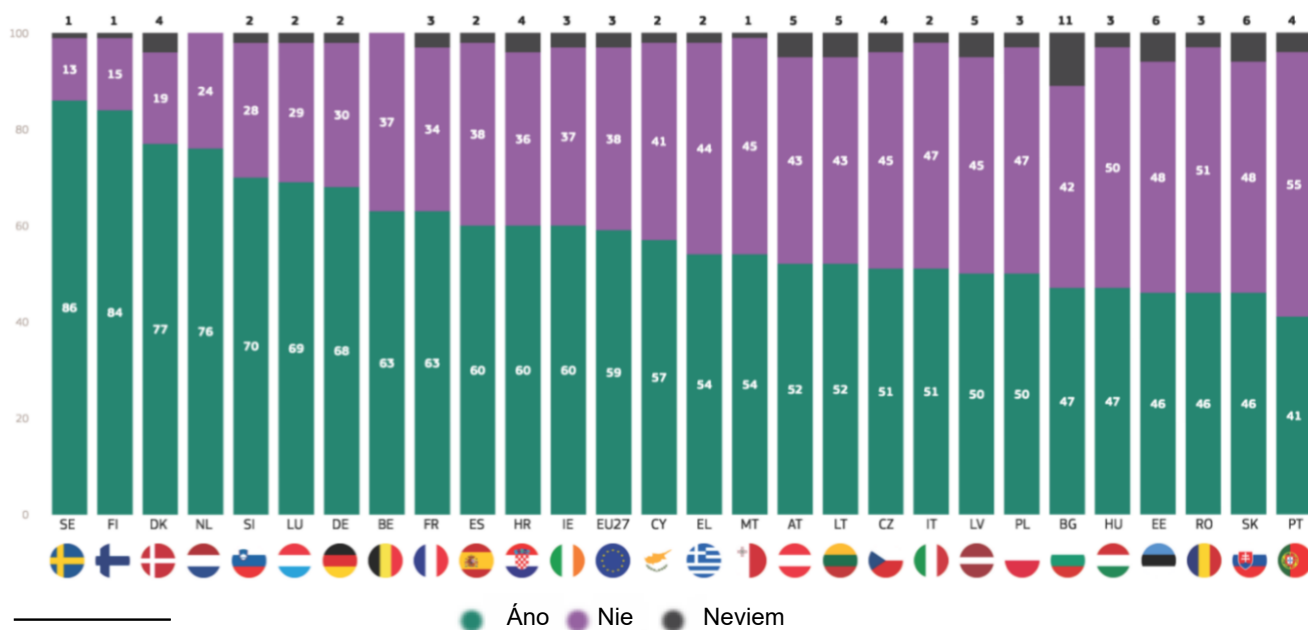
V 22 členských štátoch by väčšina respondentov súhlasila s tým, aby sa pri nákupe výrobkov, ako je nábytok, textil alebo elektronické zariadenia, platilo viac za výrobky, ktoré sa ľahšie opravujú, recyklujú a/alebo vyrábajú environmentálne udržateľným spôsobom. V rámci tejto skupiny členských štátov sa však podiely značne líšia, od 86 % vo Švédsku a 84 % vo Fínsku až po 47 % v Bulharsku.

Naopak, v piatich členských štátoch by viac respondentov nebolo ochotných platiť viac, ako by bolo ochotných platiť viac, pričom väčšinu by dosiahol v Portugalsku (55 % v Rumunsku (51 %) a Maďarsku.).

QB8. Boli by ste pri nákupe výrobkov, ako je nábytok, textil alebo elektronické zariadenia, ochotní zaplatiť viac za výrobky, ktoré sa ľahšie opravujú, recyklujú a/alebo vyrábajú environmentálne udržateľným spôsobom? (EÚ27) (%)

QB8. Keď kupujete výrobky, ako je nábytok, textil alebo elektronické zariadenia, boli by ste ochotní zaplatiť viac za výrobky, ktoré sa ľahšie opravujú, recyklovateľné a/alebo vyrobené environmentálne udržateľným spôsobom? (%)

15 QB8. Keď kupujete výrobky, ako je nábytok, textil alebo elektronické zariadenia, boli by ste ochotní zaplatiť viac za výrobky, ktoré sa ľahšie opravujú, recyklujú a/alebo vyrobené environmentálne udržateľným spôsobom?

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

Analýza sociodemografických údajov ukazuje len veľmi malé rozdiely podľa pohlavia a veku. U tých, ktorí zostali najdlhšie v dennom vzdelávaní, je však vyššia pravdepodobnosť, že za udržateľné výrobky zaplatia viac (69 %) ako u tých, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo skôr (47 %). Rovnaký model sa vzťahuje na manažérov (67 %), najmä v porovnaní s osobami v domácnosti (47 %) a nezamestnanými (49 %).

Tí, ktorí takmer nikdy alebo nikdy nemajú ťažkosti s platením účtov (65 %), to tiež s väčšou pravdepodobnosťou hovoria ako tí, ktorí majú takéto ťažkosti väčšinu času (41 %). Výrazné rozdiely v modeloch odpovedí možno pozorovať aj u tých, ktorí sa považujú za vyššiu triedu spoločnosti (79 %), kde takmer osem z desiatich respondentov uvádza 50 v porovnaní s tými, ktorí sa považujú za pracujúcu triedu (50 %).

Otázka č. 8: Keď kupujete výrobky, ako je nábytok, textil alebo elektronické zariadenia, boli by ste ochotní zaplatiť viac za výrobky, ktoré sa ľahšie opravujú, recyklujú a/alebo vyrábajú environmentálne udržateľným spôsobom? (% – EÚ)

	Áno	Nie	Neviem
EÚ27	59	38	3
Pohlavie			
človek	59	38	3
Žena	60	38	2
Vek			
15 – 24	61	37	2
25 – 39	60	37	3
40 – 54	59	39	2
55+	59	38	3
Vzdelávanie (koniec)			
15 –	47	50	3
16 – 19	55	42	3
20+	69	29	2
Stále študuješ	66	31	3
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	61	37	2
Manažéri	67	31	2
Ostatné biele náhrdelníky	61	36	3
Manuálni pracovníci	55	42	3
Osoby bývajúce v domácnosti	47	51	2
Nezamestnaní	49	47	4
Dôchodca	60	37	3
Študenti	64	33	3
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	41	56	3
Z času na čas	51	46	3
Takmer nikdy/nikdy	65	33	2
Zvážte, či patrí			
robotnícka trieda	50	46	4
Nižšia stredná trieda	58	39	3
Stredná trieda	62	36	2
Vyššia stredná trieda	73	26	1
Vyššia trieda	79	21	0

IV. Nebezpečné chemikálie

Štvrtá kapitola sa zameriava na vnímanie úsilia Európskej únie pri ochrane životného prostredia a ľudského zdravia pred nebezpečnými chemikáliami. Potom sa ponorí do obáv súvisiacich s nebezpečnými chemikáliami, pokiaľ ide o životné prostredie, zdravie a rozhodnutia o nákupe. Napokon podáva správy o oboznámení sa s látkami PFAS a súvisiacimi obavami v súvislosti so životným prostredím a ľudským zdravím.

1. Ochrana životného prostredia EÚ pred nebezpečnými chemikáliami

Viac ako polovica Európanov sa domnieva, že skutočná úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred nebezpečnými chemikáliami je príliš nízka a mala by sa zvýšiť.

Väčšina (52 %) Európanov si myslí, že súčasná úroveň ochrany životného prostredia a ľudského zdravia v EÚ pred nebezpečnými chemikáliami je príliš nízka a mala by sa zvýšiť.¹⁶ Viac ako tretina (35 %) sa domnieva, že súčasná úroveň ochrany je na správnej úrovni, a 6 % tvrdí, že je príliš vysoká a mala by sa znížiť. Treba poznamenať, že podiel respondentov, ktorí odpovedali „neviem“, presahuje úroveň respondentov, ktorí považujú úroveň ochrany za príliš vysokú.

QB9. Myslíte si, že súčasná úroveň ochrany v EÚ je v záujme ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred nebezpečnými chemikáliami... (EÚ27) (%)

¹⁶ QB9. Myslíte si, že súčasná úroveň ochrany v EÚ je v záujme ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred nebezpečnými chemikáliami...?

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

V 21 členských štátoch sa väčšina domnieva, že súčasná ochrana ľudského zdravia a životného prostredia pred nebezpečnými chemikáliami v EÚ je príliš nízka a mala by sa zvýšiť.

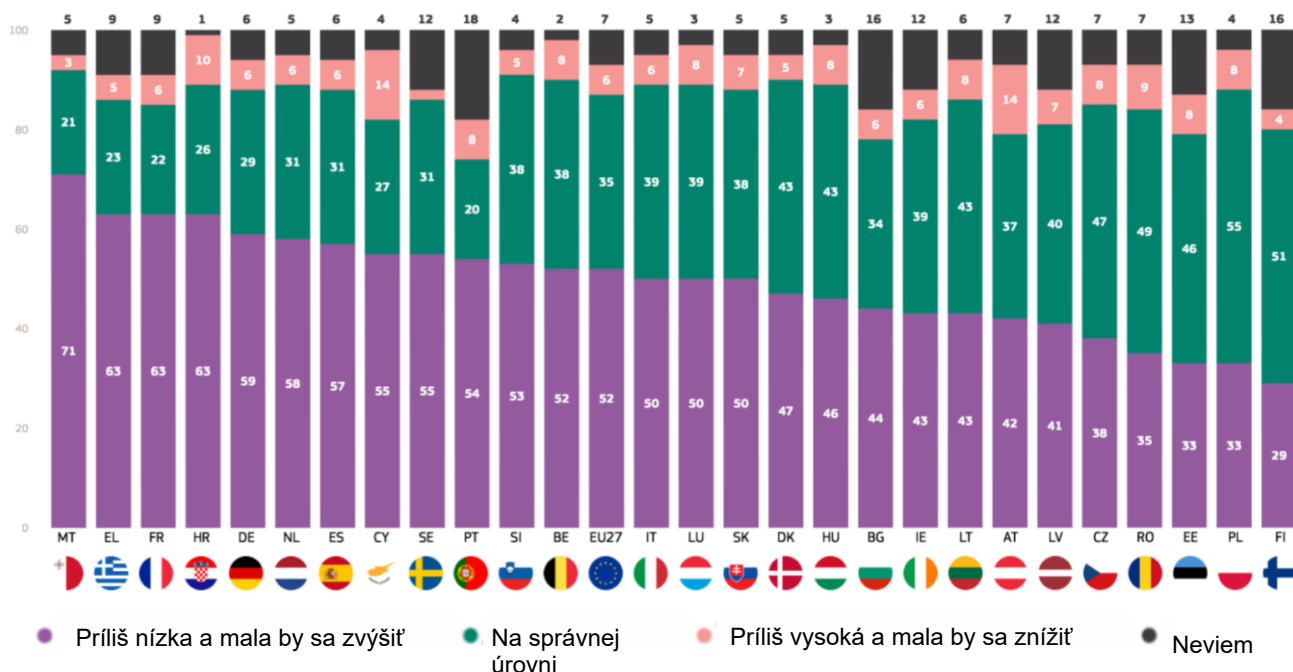
V rámci tejto skupiny sa však podiely značne líšia, od 71 % na Malte a 63 % v Grécku po 41 % v Lotyšsku (oproti 40 % na správnej úrovni) a 42 % v Rakúsku (oproti 37 % na správnej úrovni).

V dvoch členských štátoch, konkrétne v Poľsku (55 %) a vo Fínsku (51 %), sa väčšina respondentov domnieva, že

súčasná úroveň ochrany je správna. V ďalších troch členských štátoch, konkrétne v Rumunsku (49 %), Česku (47 %) a Estónsku (46 %), si viac respondentov myslí, že je to skôr správne ako príliš nízke, ale ani jeden z nich nedosiahne väčšinu.

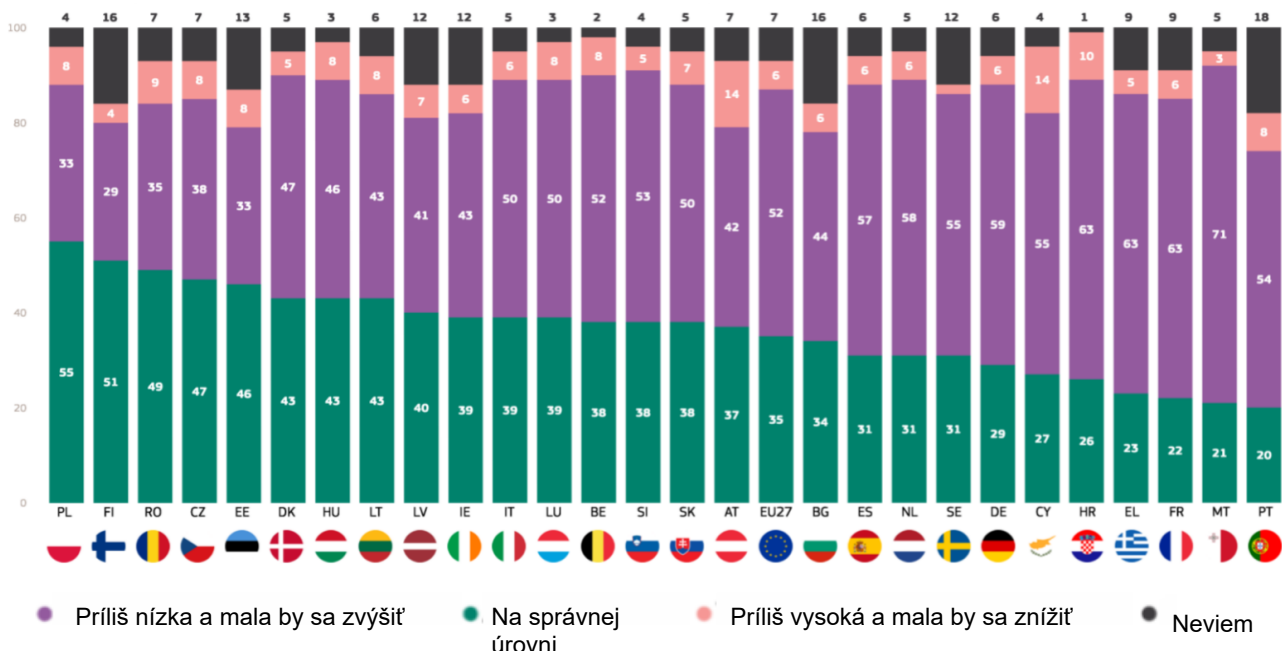
Názory sú v Litve rovnomerne rozdelené: 43 % „na správnej úrovni“ oproti 43 % „príliš nízke a mali by sa zvýšiť“.

QB9. Domnievate sa, že súčasná úroveň ochrany v EÚ je v záujme ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred nebezpečnými chemikáliami... (%)

● Príliš nízka a mala by sa zvýšiť ● Na správnej úrovni ● Príliš vysoká a mala by sa znížiť ● Neviem

QB9. Domnievate sa, že súčasná úroveň ochrany v EÚ je v záujme ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred nebezpečnými chemikáliami... (%)

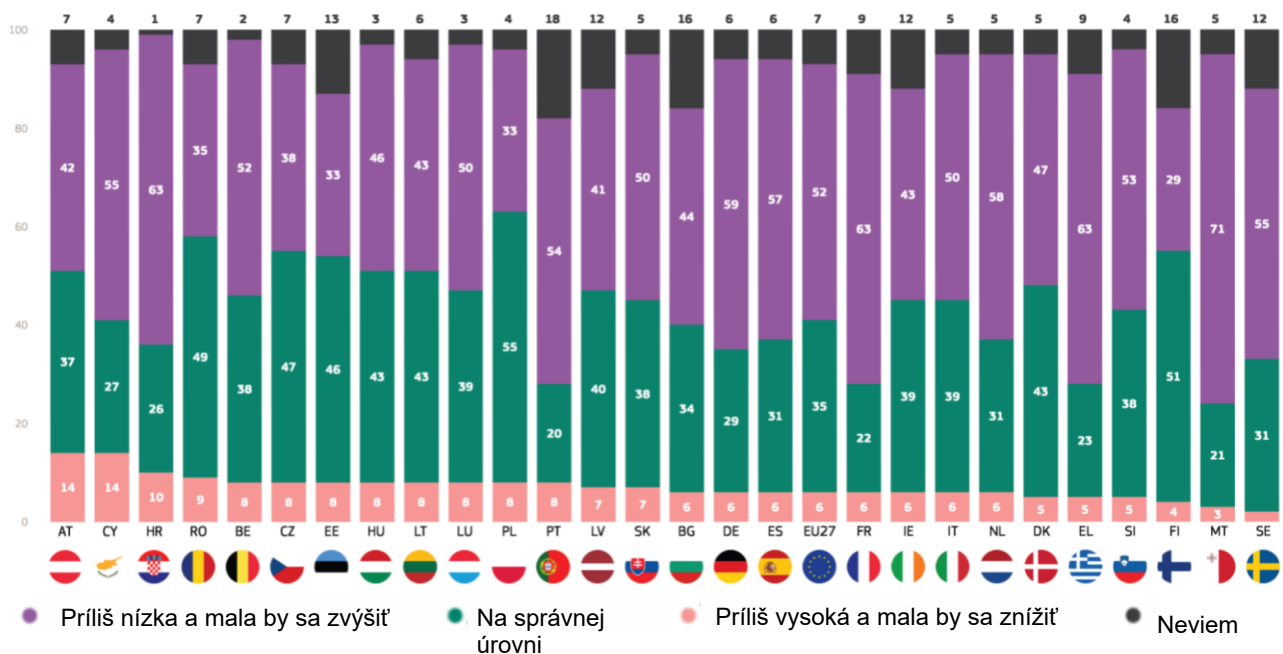

● Príliš nízka a mala by sa zvýšiť ● Na správnej úrovni ● Príliš vysoká a mala by sa znížiť ● Neviem

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

V Rakúsku, na Cypre (každý 14 %) a v Chorvátsku (10 %) sa aspoň jeden z desiatich respondentov domnieva, že súčasná úroveň ochrany je príliš vysoká a mala by sa znížiť. Napokon treba poznamenať, že v Portugalsku (18 %), Fínsku, Bulharsku (každý 16 %), Estónsku (13 %), Lotyšsku, Írsku a Švédsku (každý 12 %) viac ako jeden z desiatich respondentov uviedol, že nevie.

QB9. Domnievate sa, že súčasná úroveň ochrany v EÚ je v záujme ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred nebezpečnými chemikáliami... (%)

Analýza sociodemografických údajov ukazuje konzistentné vzorce odpovedí v rôznych kategóriách. Starší respondenti sa však s väčšou pravdepodobnosťou domnievajú, že ochrana ľudského zdravia pred nebezpečnými chemikáliami je príliš nízka. 55 % osôb vo veku nad 55 rokov uvádza 50 rokov v porovnaní so 48 % mladších respondentov. Nezamestnaní vynikajú nižším podielom, ktorý súhlasí s týmto tvrdením (46 % v porovnaní s 51 % – 56 % v iných profesijných skupinách).

QB9 Myslite si, že v záujme ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred nebezpečnými chemikáliami je súčasná úroveň ochrany v EÚ... (% – EÚ)

	Príliš nízka a mala by sa zvýšiť	Na správnej úrovni	Príliš vysoká a mala by sa znížiť	Neviem
EÚ27	52	35	6	7
Vek				
15 – 24	48	39	7	6
25 – 39	50	33	7	5
40 – 54	53	35	7	5
55+	55	31	5	9
Vzdelávanie (koniec)				
15 –	52	30	5	13
16 – 19	52	34	8	6
20+	53	36	6	5
Stále študuješ	51	37	6	6
Sociálno-profesijná kategória				
Samostatne zárobkovo činné osoby	53	34	8	5
Manažéri	52	38	6	4
Ostatné biele náhrdelníky	51	38	6	5
Manuálni pracovníci	51	36	7	6
Osoby bývajúce v domácnosti	55	29	8	8
Nezamestnaní	46	35	7	12
Dôchodca	55	30	6	9
Študenti	51	37	7	5

2. Obavy z nebezpečných chemikálií

Viac ako osem z desiatich Európanov sa obáva vplyvu škodlivých chemických látok v každodenných výrobkoch na ich zdravie a životné prostredie.¹⁷

Veľká väčšina respondentov (84 %) uviedla, že sa obáva vplyvu škodlivých chemických látok v každodenných výrobkoch na ich zdravie; 41 % úplne súhlasí a 43 % má tendenciu súhlasiť. Malá časť (15%) hovorí, že sa nebojí.

V porovnaní s predchádzajúcim prieskumom uskutočneným v roku 2019 sa podiel respondentov, ktorí sa obávajú vplyvu škodlivých chemikálií v každodenných výrobkoch na svoje zdravie, mierne znížil o jeden percentuálny bod, zatiaľ čo podiel tých, ktorí sa neboja, sa zvýšil symetricky. Zatiaľ čo celková zmena je malá, pri pohľade na podrobnú úroveň dochádza k poklesu o štyri percentuálne body medzi tými, ktorí „úplne súhlasia“, a k zvýšeniu o tri percentuálne body medzi tými, ktorí „sa snažia súhlasiť“.

Rovnaký podiel Európanov (84 %) uvádza, že sa obávajú vplyvu škodlivých chemických látok prítomných v každodenných výrobkoch na životné prostredie vrátane 39 %, ktorí „úplne súhlasia“ s tým, že sú znepokojení. 15 %

Od roku 2019 sa podiel respondentov, ktorí sa obávali vplyvu škodlivých chemikálií v každodenných výrobkoch na životné prostredie, prudko znížil o šesť percentuálnych bodov, zatiaľ čo podiel tých, ktorí sa neobávali, sa zvýšil symetricky. Konkrétne podiel tých, ktorí „úplne súhlasia“ s tým, že sú znepokojení, sa znížil o deväť percentuálnych bodov, zatiaľ čo podiel tých, ktorí „sa snažia súhlasiť“ s tým, že sú znepokojení, sa zvýšil o tri percentuálne body. Výsledkom bolo, že mierne vzorce odpovedí získali pôdu pre obe položky, zatiaľ čo polarizovanejšie vzorce odpovedí klesli.

Takmer tri štvrtiny (72 %) Európanov uvádzajú, že pri nákupoch zohľadňujú chemickú bezpečnosť výrobkov, vrátane 26 %, ktorí „úplne súhlasia“ s týmto tvrdením, a 46 %, ktorí „sa chcú dohodnúť“. O niečo viac ako štvrtina respondentov (27 %) nesúhlasí vrátane 6 %, ktorí „úplne nesúhlasia“.

QB10. Nasledujúce vyhlásenia sa týkajú každodenných výrobkov, ako sú panvice na vyprážanie, hračky a čistiace prostriedky. Prosím, povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami. (EÚ27) (%)

Obávate sa vplyvu škodlivých chemikálií prítomných v každodenných výrobkoch na životné prostredie

Máte obavy o vplyv škodlivých chemikálií v každodenných výrobkoch na vaše zdravie

Pri nákupe beriete do úvahy chemickú bezpečnosť výrobkov

● Úplne súhlasím
 ● Tendencia súhlasiť
 ● Má tendenciu nesúhlasiť
 ● Úplne nesúhlasím
 ● Neviem

opýtaných uviedlo, že sa nebojí.

17 QB10. Uvedte, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení: 1. obávate sa vplyvu chemických látok prítomných v každodenných výrobkoch na životné prostredie; 2. obávate sa vplyvu chemických látok prítomných v každodenných výrobkoch na vaše zdravie; 3. Pri nákupe beriete do úvahy chemickú bezpečnosť výrobkov.

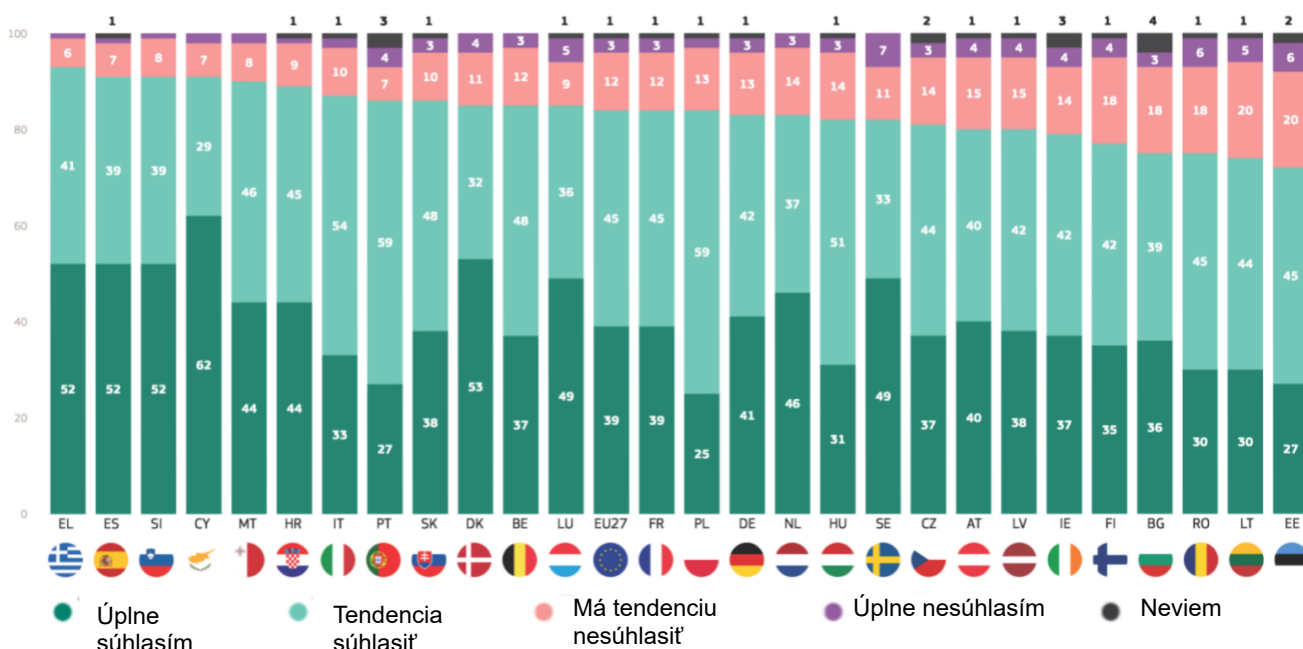
a) Obavy z vplyvu škodlivých chemikálií na životné prostredie

Vo všetkých 27 členských štátoch viac ako sedem z desiatich respondentov uviedlo, že sa obávajú vplyvu škodlivých chemických látok v každodenných výrobkoch na životné prostredie. Podiely sa pohybujú od 93 % v Grécku a 91 % v Španielsku, Slovinsku a na Cypre, kde sú najvyššie, až po 72 % v Estónsku a 74 % v Litve, kde sú najnižšie. V piatich členských štátoch s týmto tvrdením „úplne súhlasím“ viac ako polovica respondentov, najmä na Cypre (62 %).

Naopak, v piatich členských štátoch najmenej pätina respondentov nesúhlasí s týmto tvrdením, najmä v Estónsku (26 %) a Litve (25 %). Napriek tomu, že podiel respondentov, ktorí sa obávajú vplyvu škodlivých chemických látok v každodenných výrobkoch na životné prostredie, je vo všetkých 27 členských štátoch od roku 2019 veľmi vysoký.

Tento pokles presahuje desať percentuálnych bodov v šiestich členských štátoch, konkrétne v Estónsku (72 %, -13), Bulharsku (75 %, -12), Portugalsku (86 %, -11), Luxembursku (85 %, -10), Lotyšsku (80 %, -10) a Írsku (79 %, 10).

QB10.2. Nasledujúce tvrdenia sa týkajú každodenných výrobkov, ako sú panvice na vyprážanie, hračky a čistiace prostriedky. Uvedte, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami: Obávate sa vplyvu škodlivých chemikálií prítomných v každodenných výrobkoch na životné prostredie (%)

b) Obavy z vplyvu škodlivých chemických látok na zdravie

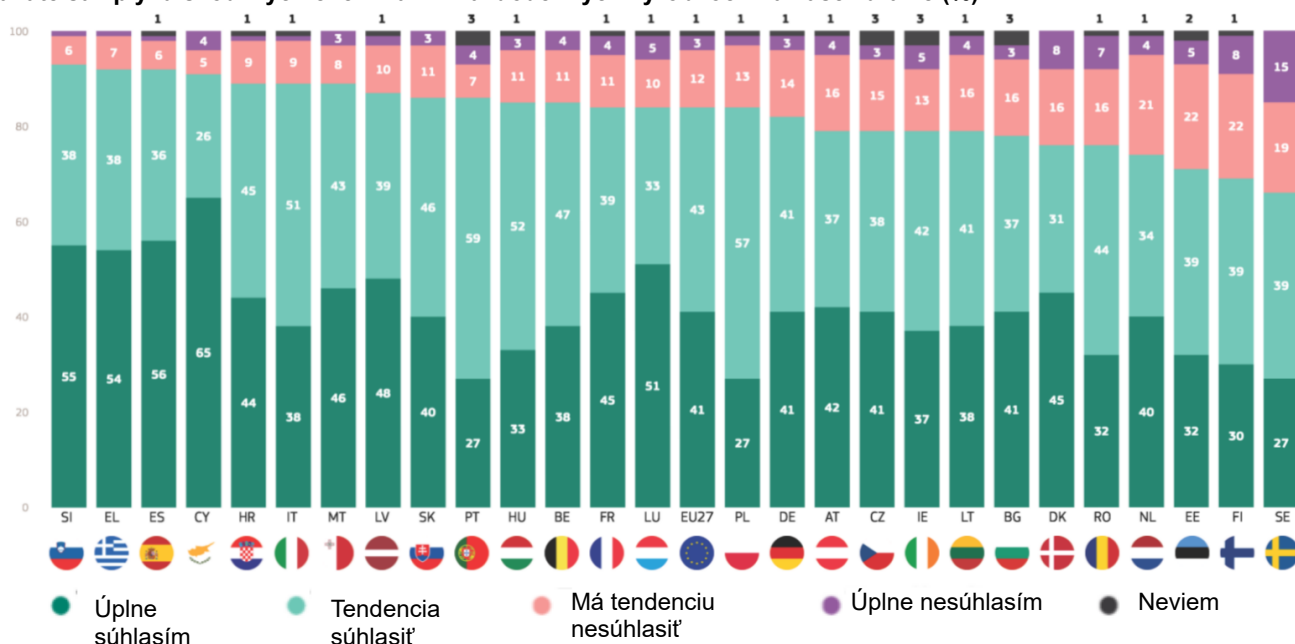
Vo všetkých 27 členských štátoch najmenej dve tretiny respondentov uviedli, že sa obávajú vplyvu škodlivých chemických látok v každodenných výrobkoch na ich zdravie. Podiely sa pohybujú od 93 % v Slovinsku, 92 % v Grécku a Španielsku, kde sú najvyššie, až po 66 % vo Švédsku a 69 % vo Fínsku, kde sa ich obáva menej ako sedem z desiatich respondentov. V piatich členských štátoch ako polovica respondentov „úplne súhlasí“ s týmto tvrdením, najmä na Cypre (65 %).

Naproti tomu v ôsmich členských štátoch s týmto tvrdením nesúhlasí najmenej pätina respondentov vrátane 34 % vo Švédsku.

Od roku 2019 sa podiel respondentov, ktorí sa obávajú vplyvu škodlivých chemikálií v každodenných výrobkoch na ich zdravie, zvýšil v piatich členských štátoch vrátane Holandska (74 %, +3 percentuálne body), zatiaľ čo podiely zostali nezmenené v Taliansku (89 %), Rakúsku (79 %) a Dánsku (76 %).

Naopak, podiely klesli vo zvyšných 19 členských štátoch, najmä v Bulharsku (78 %, – 12) a Portugalsku (86 %, – 10).

QB10.3. Nasledujúce tvrdenia sa týkajú každodenných výrobkov, ako sú panvice na vyprážanie, hračky a čistiace prostriedky. Prosím, povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami: - Obávate sa vplyvu škodlivých chemikálií v každodenných výrobkoch na vaše zdravie (%)

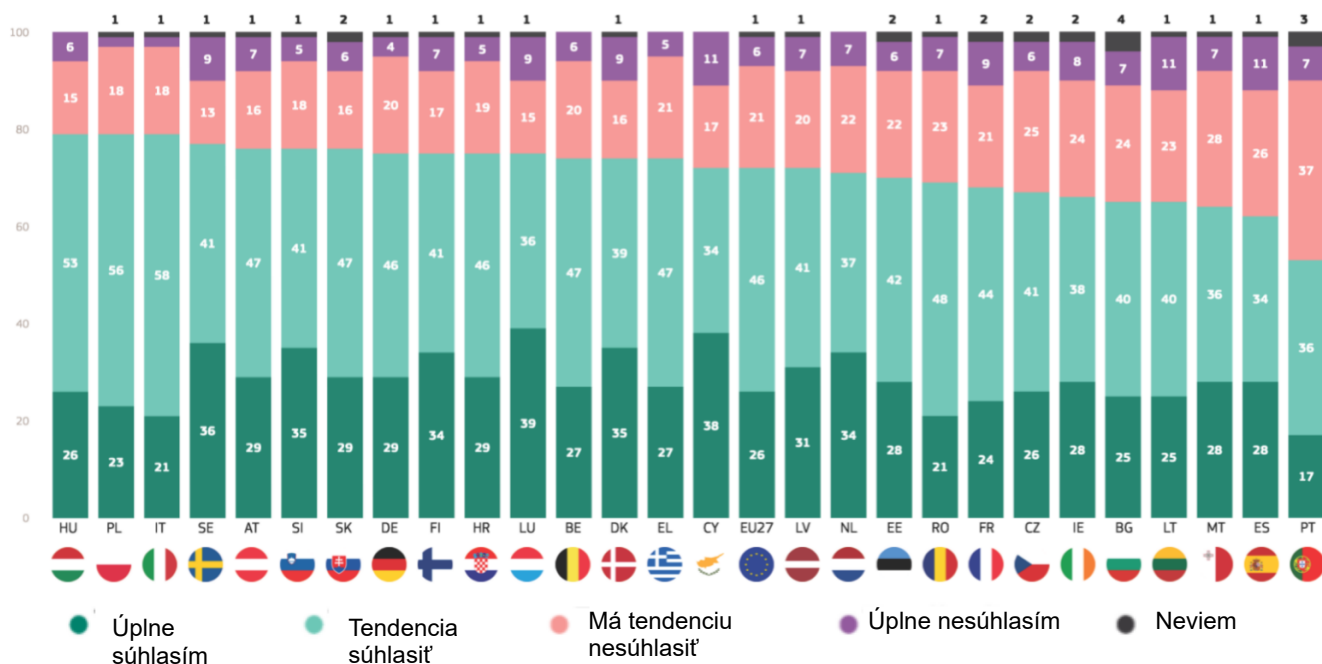

c) Účtovanie chemickej bezpečnosti výrobkov pri nákupe

Vo všetkých 27 členských štátoch viac ako polovica respondentov súhlasí s tým, že pri nákupoch zohľadňujú chemickú bezpečnosť výrobkov. Podiely sa pohybujú od 79 % v Maďarsku, Poľsku a Taliansku, kde sú najvyššie, až po 53 % v Portugalsku a 62 % v Španielsku, kde sú najnižšie. V ôsmich členských štátoch aspoň traja z desiatich respondentov „úplne súhlasia“ s týmto tvrdením, najmä v Luxembursku (39 %) a na Cypre (38 %).

Naproti tomu najmenej traja z desiatich respondentov nesúhlasia v deviatich členských štátoch, najmä v Portugalsku (44 %). Okrem toho v Španielsku, na Cypre a v Litve viac ako jeden z desiatich respondentov (každý 11 %) s týmto tvrdením úplne nesúhlasí.

QB10.1. Nasledujúce tvrdenia sa týkajú každodenných výrobkov, ako sú panvice na vyprážanie, hračky a čistiace prostriedky. Prosím, povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami: -Pri nákupe beriete do úvahy chemickú bezpečnosť výrobkov (%)

Analýza sociodemografických údajov ukazuje, že starší respondenti a tí, ktorí zostali v dennom vzdelávaní až do veku 20 rokov, sa s väčšou pravdepodobnosťou dohodnú na všetkých troch tvrdeniach ako ich náprotivky. Napríklad 77 % tých, ktorí študovali najdlhšie, pri nákupe zohľadňuje chemickú bezpečnosť výrobkov v porovnaní so 66 % tých, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo skôr.

Rovnaký vzorec odpovedí platí pre tých, ktorí takmer nikdy alebo nikdy nemajú ťažkosti s platením účtov. Napríklad 85 % z nich uviedlo, že sa obávajú vplyvu chemických látok v každodenných výrobkoch na ich zdravie, v porovnaní s 80 % tých, ktorí majú takéto ťažkosti väčšinu času.

Tí, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, sa tiež s väčšou pravdepodobnosťou systematicky dohodnú na všetkých troch vyhláseniach ako tí, ktorí majú negatívny obraz. Napríklad 89 % z nich sa obáva vplyvu škodlivých chemických látok prítomných v každodenných výrobkoch na životné prostredie v porovnaní so 77 % tých, ktorí majú negatívny obraz o EÚ.

QB10 Nasledujúce tvrdenia sa týkajú každodenných výrobkov, ako sú panvice na vyprážanie, hračky a čistiace prostriedky. Prosím, povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami. (% – Spolu „Súhlasím“)

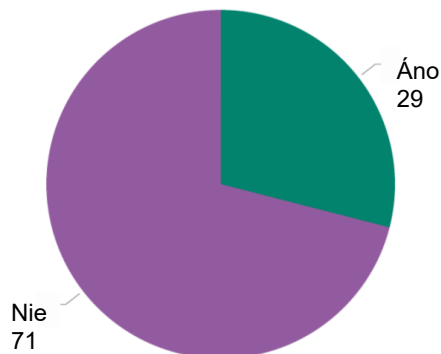
	Máte obavy o vplyv škodlivých chemikálií prítomných v každodenných výrobkoch na životné prostredie	Máte obavy o vplyv škodlivých chemikálií v každodenných výrobkoch na vaše zdravie	Pri nákupe beriete do úvahy chemickú bezpečnosť výrobkov
EÚ27	84	84	72
Pohlavie			
človek	83	82	69
Žena	87	86	74
Vzdelávanie (koniec)			
15 –	83	84	66
16 – 19	84	84	72
20+	87	84	77
Stále študuješ	83	82	64
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	82	80	61
Z času na čas	82	83	70
Takmer nikdy/nikdy	86	85	74
Imidž EÚ			
Pozitívne	89	87	76
Neutrálne	83	82	70
Negatívne	77	78	64

3. Vedomosti a obavy týkajúce sa látok PFAS, ktoré sami nahlásili

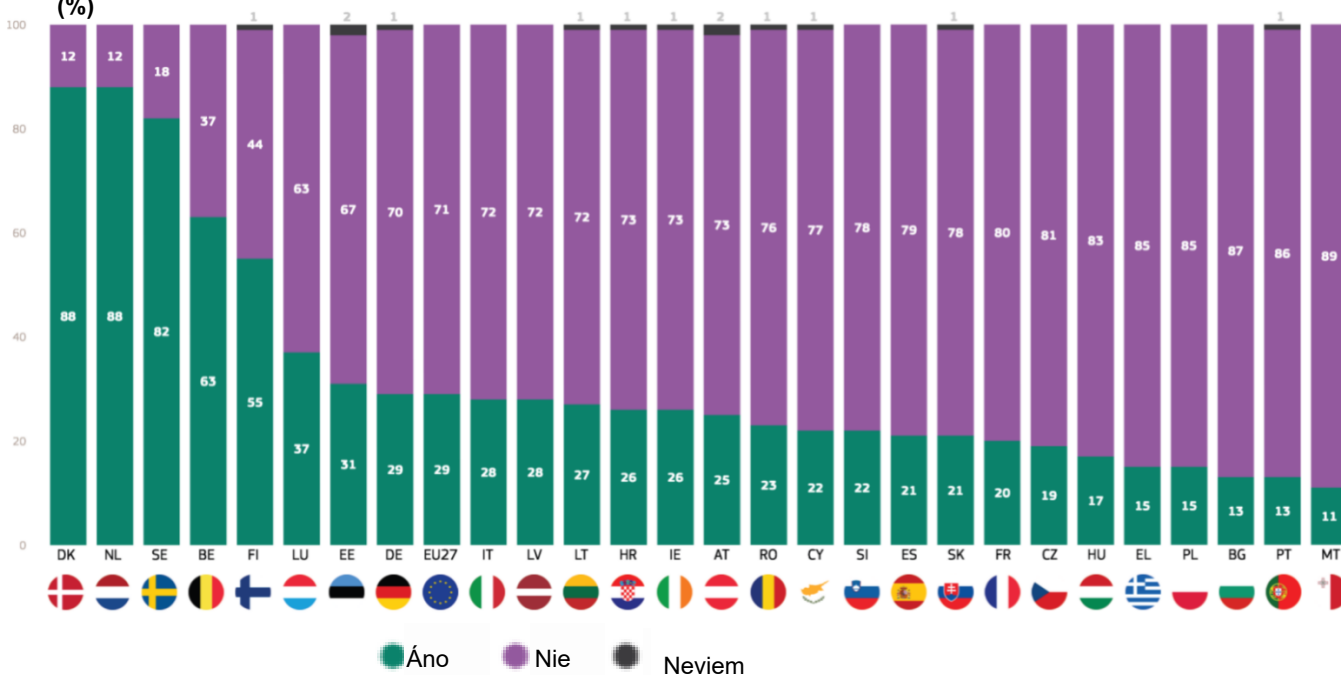
a) Osobne nahlásené vedomosti o PFAS

Pri meraní vlastných poznatkov o pojme PFAS (známom aj ako „vždy chemické látky“) 29 % Európanov uvádza,¹⁸že ho počuli, zatiaľ čo 71 % ho nepočulo.

QB11. Už ste počuli o termíne PFAS, tiež známy ako "večné chemikálie"? (EÚ27) (%)

QB11. Už ste počuli o termíne PFAS, tiež známy ako "večné chemikálie"? (%)

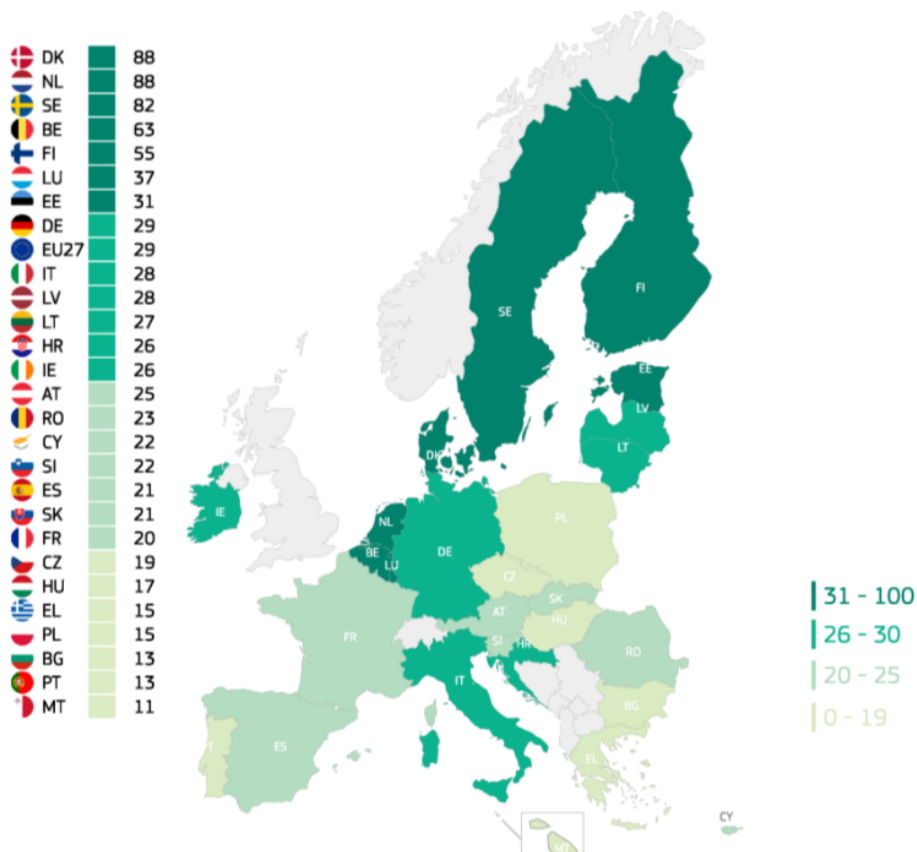
18 QB11. Počuli ste už o výraze PFAS, známom aj ako „vždy chemické látky“?

Na nasledujúcej mape je znázornený podiel respondentov v každom členskom štáte, ktorí počuli o pojme PFAS.

Viac ako polovica respondentov v piatich členských štátoch počula o PFAS pred prieskumom – v Dánsku, Holandsku (každý 88 %), Švédsku (82 %), Belgicku (63 %) a Fínsku (55 %).

Na druhom konci stupnice v siedmich členských štátoch počul o pojme PFAS menej ako jeden z piatich respondentov. Úroveň informovanosti je najnižšia v Portugalsku, Bulharsku (každý 13 %) a na Malte (11 %), kde o nej počul o niečo viac ako jeden z desiatich respondentov.

QB11. Už ste počuli o termíne PFAS, tiež známy ako "večné chemikálie"? - Áno (%)

Z analýzy sociodemografických údajov vyplýva niekoľko významných rozdielov, ktoré väčšinou súvisia so vzdelávaním a sociálnym postavením.

Preto u tých, ktorí zostali najdlhšie v dennom vzdelávaní, je viac ako dvakrát vyššia pravdepodobnosť, že počuli o PFAS (41 %) ako u tých, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo skôr (15 %). Rovnaké vzorce platia pre manažérov (40 %) a v menšej miere pre študentov (30 %). Rozdiely sú výrazné aj pri pohľade na tých, ktorí sa považujú za vyššiu triedu spoločnosti (54 %) v porovnaní s tými, ktorí sa považujú za pracujúcu triedu (19 %).

U respondentov, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ (34 %), je takisto väčšia pravdepodobnosť, že tak urobia, než u tých, ktorí majú negatívny obraz (26 %).

QB11 Počuli ste už o termíne PFAS, známom aj ako "večné chemikálie"? (% – EÚ)

	Áno	Nie	Neviem
EÚ27	29	71	0
Vzdelávanie (koniec)			
15 –	15	85	0
16 – 19	23	76	1
20+	41	59	0
Stále študuješ	30	70	0
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	38	62	0
Manažéri	40	59	1
Ostatné biele náhrdelníky	32	68	0
Manuálni pracovníci	24	76	0
Osoby bývajúce v domácnosti	20	80	0
Nezamestnaní	23	76	1
Dôchodca	26	74	0
Študenti	30	70	0
Zvážte, či patrí			
robotnícka trieda	19	81	0
Nižšia stredná trieda	26	73	1
Stredná trieda	30	70	0
Vyššia stredná trieda	53	46	1
Vyššia trieda	54	45	1
Imidž EÚ			
Pozitívne	34	65	1
Neutrálne	23	77	0
Negatívne	26	74	0

Po otázke týkajúcej sa znalosti pojmu PFAS dostali všetci respondenti túto definíciu: PFAS, tiež známe ako "večné chemikálie", sú chemické látky vyrobené človekom, ktoré sa používajú v mnohých výrobkoch, ako sú obaly potravín, nepriľnavé panvice, vonkajšie oblečenie a mnoho ďalších. Majú užitočné vlastnosti, ako je odolnosť voči teplu, oleju, škvrnám alebo vode, alebo sa používajú na nepriľnavé nátery. Mnohé látky PFAS môžu mať nepriaznivé účinky na životné prostredie a zdravie ľudí a zvierat a považujú sa za „navždy chemické látky“, pretože sa nerozkladajú a môžu v životnom prostredí pretrvávajúť dlhý čas.

Po poskytnutí definície boli respondenti požiadaní, aby vyjadrili svoje obavy týkajúce sa vplyvu PFAS na ľudské zdravie a životné prostredie, ako aj na svoje rozhodnutia o nákupe.

b) Obavy týkajúce sa PFAS

Na otázku týkajúcu sa úrovne obáv v súvislosti s PFAS 84 % respondentov uviedlo,¹⁹ že ich znepokojujú účinky PFAS na životné prostredie – 44 % úplne súhlasí a 40 % skôr súhlasí. Len málo respondentov (13 %) s týmito tvrdeniami nesúhlasí.

Podobný podiel (81 %) uvádza, že je znepokojený potenciálnymi účinkami vystavenia PFAS na zdravie – 39 % úplne súhlasí a 42 % skôr súhlasí. Málokto s týmito tvrdením opäť nesúhlasí (16 %).

QB12. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami? (EÚ27) (%)

Máte obavy z účinkov PFAS na životné prostredie

Obávate sa možných účinkov vystavenia PFAS na zdravie.

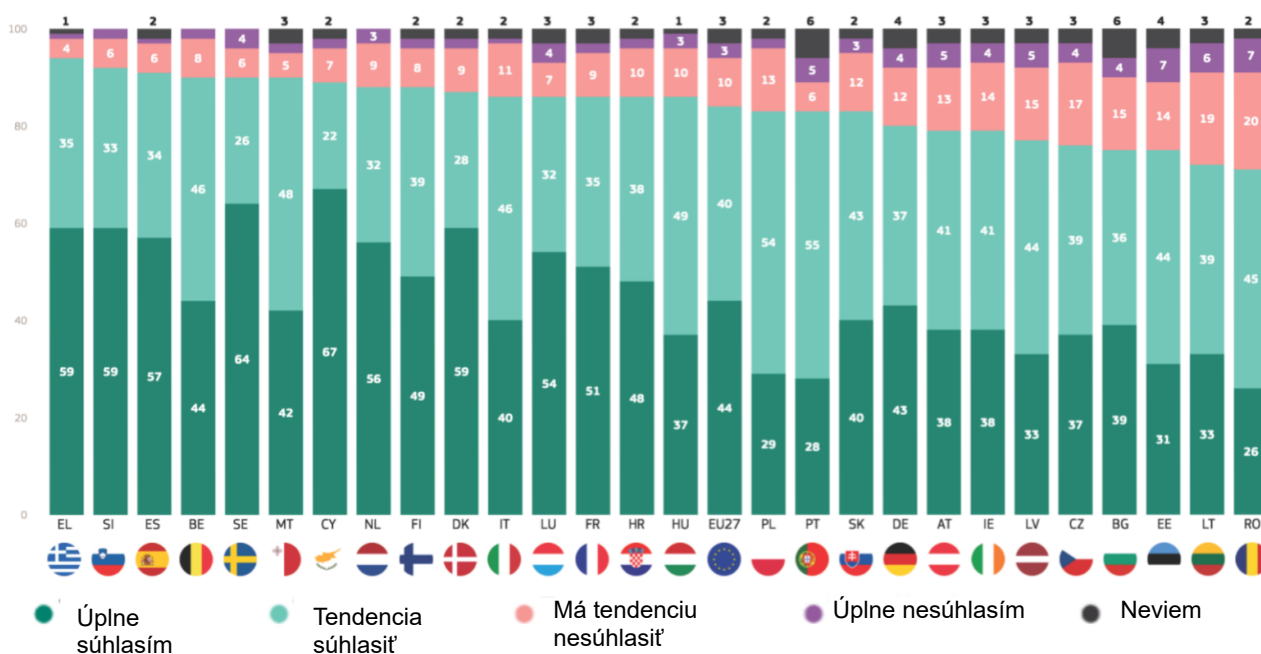
● Úplne súhlasím
 ● Tendencia súhlasí
 ● Má tendenciu nesúhlasí
 ● Úplne nesúhlasím
 ● Neviem

¹⁹ QB12. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami? 1. obávate sa možných účinkov vystavenia látkam PFAS na zdravie; 2. Máte obavy z účinkov PFAS na životné prostredie.

Vo všetkých 27 členských štátoch viac ako sedem z desiatich respondentov uviedlo, že ich znepokojujú účinky PFAS na životné prostredie. Miera obáv je najvyššia v Grécku (94 %), Slovinsku (92 %), Španielsku (91 %), Belgicku, Švédsku a na Malte (každých 90 %), kde to tvrdí aspoň deväť z desiatich respondentov. Miera obáv je najnižšia v Rumunsku (71 %) a Litve (72 %). V deviatich členských štátoch s týmito tvrdeniami úplne súhlasí viac ako polovica respondentov, pričom najvyššie úrovne sú na Cypre (67 %) a vo Švédsku (64 %).

Nesúhlas s týmto tvrdením je najvyšší v Rumunsku (27 %) a Litve (25 %), kde najmenej štvrtina respondentov je proti tejto myšlienke.

QB12.2. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami? :-Znepokojujú vás účinky PFAS na životné prostredie (%)

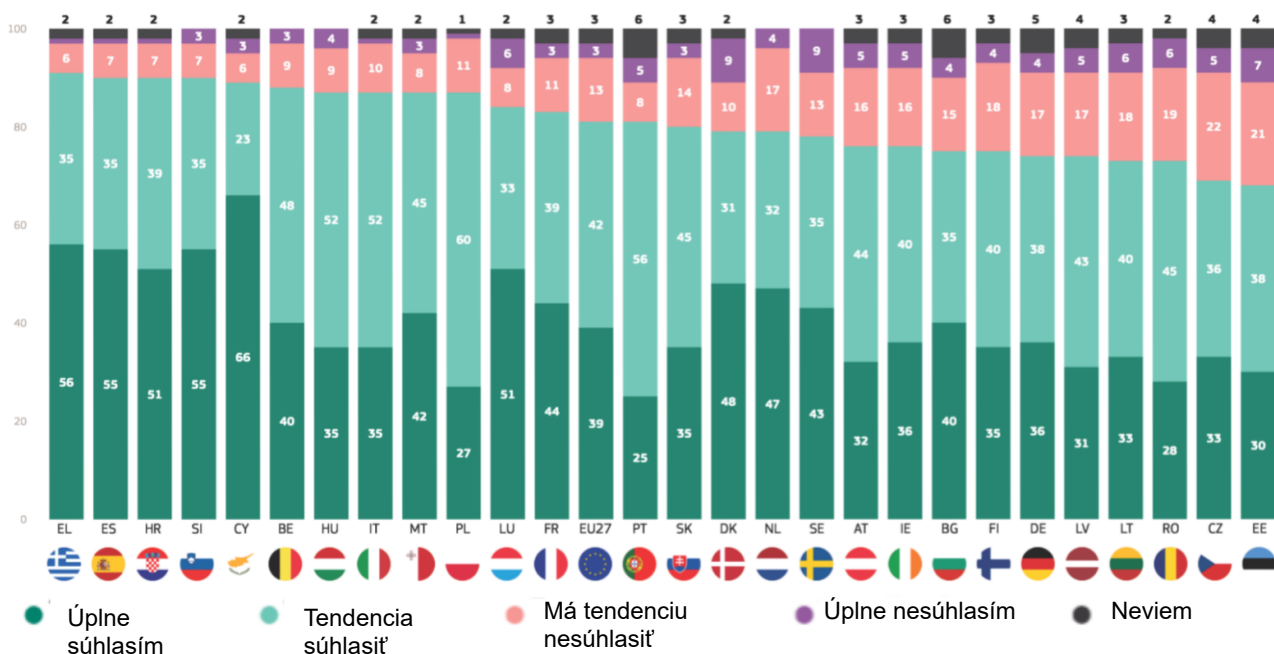

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

Vo všetkých 27 členských štátoch viac ako dve tretiny respondentov uviedli, že ich znepokojujú potenciálne účinky PFAS na zdravie v dôsledku vystavenia PFAS. Miera obáv je najvyššia v Grécku (91 %), Španielsku, Chorvátsku a Slovinsku (každá 90 %), kde to tvrdí najmenej deväť z desiatich respondentov. Najnižšie obavy vzbudzuje Estónsko (68 %) a Česko (69 %). Na Cypre (66 %), v Grécku (56 %), Slovinsku, Španielsku (každý 55 %), Chorvátsku a Luxembursku (každý 51 %) s týmto tvrdením úplne súhlasí viac ako polovica respondentov.

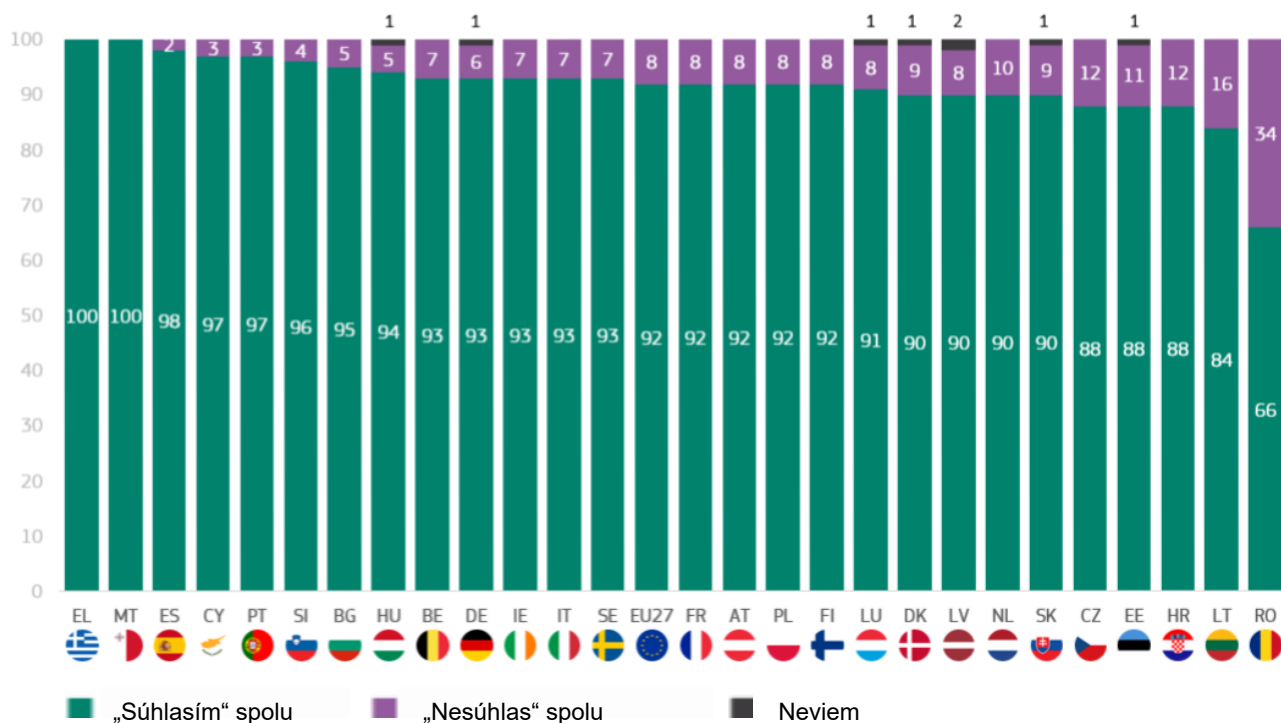
Nesúhlas s týmto tvrdením je najvyšší v Estónsku (28 %), Česku (27 %) a Rumunsku (25 %).

QB12.1. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami? Obávate sa, že by som mohol mať vplyv na zdravie, ak by som bol vystavený PFAS. (%)

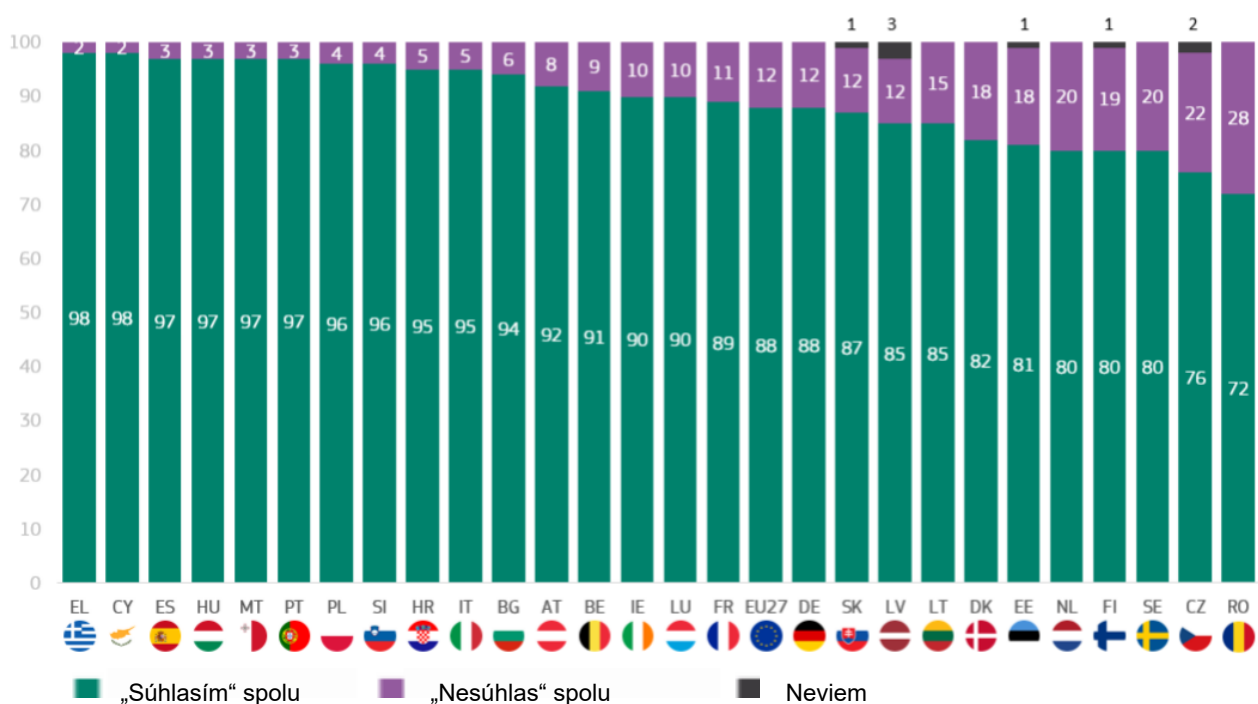

Ako už bolo uvedené, respondentom bola po krátkom úvodnom texte položená otázka o ich obavách týkajúcich sa látok PFAS. Respondenti, ktorí predtým vedeli o PFAS, ako aj respondenti, ktorí o PFAS nevedeli, boli preto požiadaní, aby vyjadrili svoju úroveň obáv.

QB12.2.počuli sme sa. Obávate sa účinkov PFAS na životné prostredie (EÚ27) (%)

QB12.1.Počul som. Obávate sa možných účinkov vystavenia PFAS na zdravie. (EÚ27) (%)

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

Zatiaľ čo vo všeobecnosti veľká väčšina respondentov uvádza, že ich znepokojujú látky PFAS, bez ohľadu na to, či o nich vedeli alebo nevedeli pred prieskumom, je pravdepodobnejšie, že respondenti, ktorí uvádzajú predchádzajúce poznatky o látkach PFAS, sa obávajú ich vplyvu na ľudské zdravie a životné prostredie. Osobitne častejšie uvádzajú, že „úplne súhlasia“ s tým, že sa obávajú tohto vplyvu.

QB12. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami? (EÚ27) (%)

	Obávate sa možných účinkov vystavenia PFAS na zdravie			Máte obavy z účinkov PFAS na životné prostredie			
		Počuli ste	Nie je vypočutý		Počuli ste	Nie je vypočutý	
Úplne súhlasím	39	51	34	Úplne súhlasím	44	59	38
Tendencia súhlasiť	42	37	45	Tendencia súhlasiť	40	33	43
Má tendenciu nesúhlasiť	13	9	14	Má tendenciu nesúhlasiť	10	7	12
Úplne nesúhlasím	3	3	3	Úplne nesúhlasím	3	1	3
Neviem	3	0	4	Neviem	3	0	4
„Súhlasím“ spolu	81	88	79	„Súhlasím“ spolu	84	92	81
„Nesúhlasím“ spolu	16	12	17	„Nesúhlasím“ spolu	12	8	15

Analýza sociodemografických údajov ukazuje, že starší respondenti a tí, ktorí zostali v dennom vzdelávaní až do veku 20 rokov, s väčšou pravdepodobnosťou súhlasia s týmito dvoma tvrdeniami ako ich náprotivky. Napríklad 88 % tých, ktorí študovali najdlhšie, sa obáva účinkov PFAS na životné prostredie v porovnaní so 79 % tých, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo skôr.

Rovnaký vzorec odpovedí platí pre tých, ktorí takmer nikdy alebo nikdy nemajú ťažkosti s platením účtov. Napríklad 86 % z nich sa obáva vplyvu PFAS na životné prostredie v porovnaní s 81 % tých, ktorí majú takéto ťažkosti väčšinu času.

QB12.1 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami? Obávate sa možných účinkov vystavenia PFAS na zdravie. (% – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlas“ spolu	Neviem
EÚ27	81	16	3
Pohlavie			
človek	80	18	2
Žena	83	14	3
Vek			
15 – 24	79	18	3
25 – 39	82	16	2
40 – 54	83	15	2
55+	81	16	3
Vzdelávanie (koniec)			
15 –	78	17	5
16 – 19	81	16	3
20+	84	15	1
Stále študuješ	82	16	2
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	78	17	5
Z času na čas	81	16	3
Takmer nikdy/ nikdy	83	15	2
Imidž EÚ			
Pozitívne	85	13	2
Neutrálne	80	17	3
Negatívne	74	23	3

Tí, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, sa tiež s väčšou pravdepodobnosťou systematicky dohodnú na všetkých troch vyhláseniach ako tí, ktorí majú negatívny obraz. Napríklad 85 % z nich sa obáva možného vplyvu PFAS na zdravie, keď sú im vystavené, v porovnaní so 74 % tých, ktorí majú negatívny obraz o EÚ.

QB12.2 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami? Máte obavy z účinkov PFAS na životné prostredie. (% – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlas“ spolu	Neviem
EÚ27	84	13	3
Pohlavie			
človek	83	14	3
Žena	85	12	3
Vek			
15 – 24	85	13	2
25 – 39	84	14	2
40 – 54	84	14	2
55+	84	13	3
Vzdelávanie (koniec)			
15 –	79	16	5
16 – 19	82	15	3
20+	88	11	1
Stále študuješ	87	12	1
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	81	15	4
Z času na čas	81	16	3
Takmer nikdy/ nikdy	86	12	2
Imidž EÚ			
Pozitívne	88	10	2
Neutrálne	82	15	3
Negatívne	75	21	4

V. Otázky súvisiace s vodou

Piata kapitola sa zameriava na otázky súvisiace s vodou. Začína preskúmaním informovanosti Európanov o hrozbách súvisiacich s vodou v ich príslušných krajinách, po ktorom nasleduje preskúmanie vnímania rizík súvisiacich s vodou na vnútroštátnej úrovni. Napokon sa v nej skúma úloha vnútroštátnych zainteresovaných strán pri účinnom hospodárení s vodou pred diskúziou o dodatočných opatreniach na riešenie problémov s vodou v Európe.

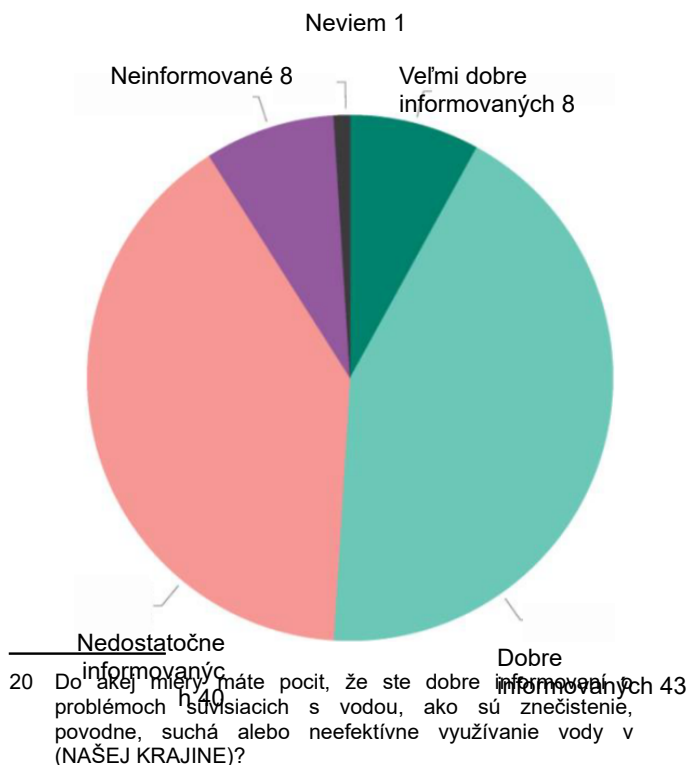
1. Informovanosť o problémoch súvisiacich s vodou na vnútroštátnej úrovni

Európania sa rozchádzajú v názoroch na to, ako dobre sú informovaní o problémoch súvisiacich s vodou vo svojej krajine.

O niečo viac ako polovica respondentov (51 %) sa cíti dobre informovaná o problémoch súvisiacich s vodou, ako sú znečistenie, záplavy, suchá a neefektívne využívanie vody v ich krajine²⁰ – 43 % sa cíti byť „dobre informovaných“ a 8 % sa cíti byť „veľmi dobre informovaných“.

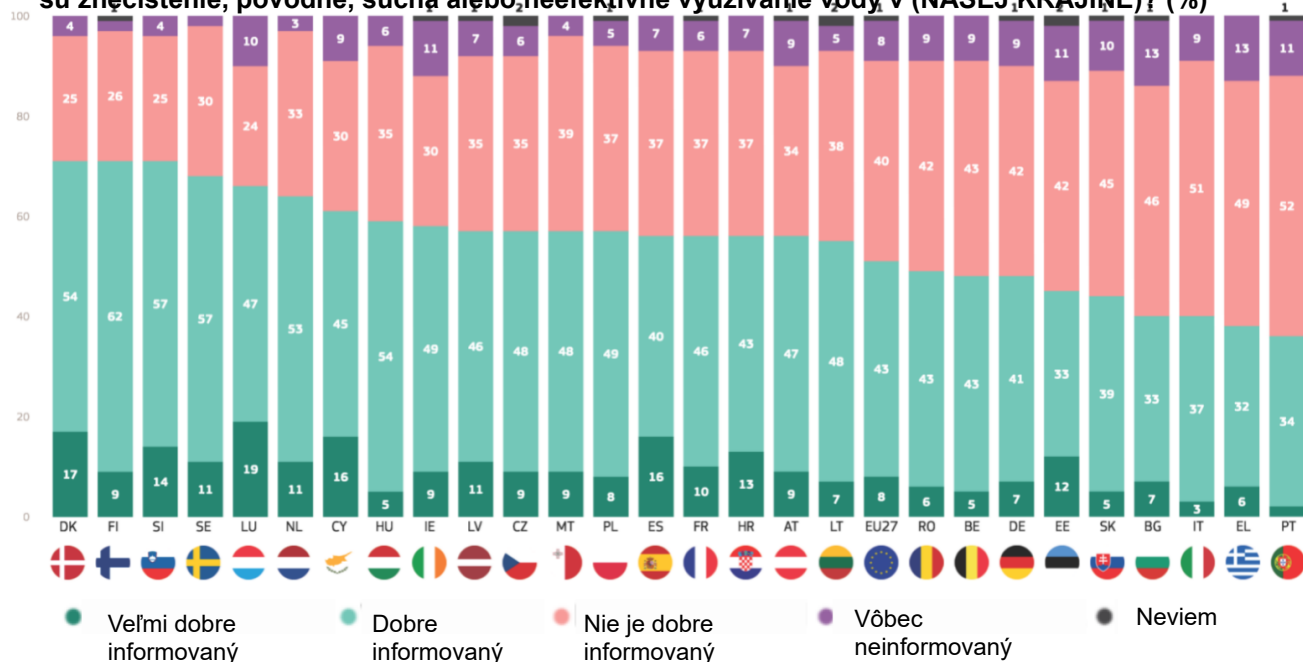
O niečo menší podiel (48 %) sa necíti dobre informovaný o problémoch súvisiacich s vodou vo svojej krajine, pričom 40 % sa cíti byť „nedobre informovaných“ a 8 % sa cíti byť „vôbec neinformovaných“. Len 1 % respondentov uviedlo, že o tom nevie.

QB14. Do akej miery ste informovaný(-á) o problémoch súvisiacich s vodou, ako sú znečistenie, záplavy, suchá alebo neefektívne využívanie vody v (NAŠEJ KRAJINE)? (EÚ27) (%)

Viac ako polovica respondentov v 18 členských štátoch sa domnieva, že sú dobre informovaní o problémoch súvisiacich s vodou vo svojej krajine. V rámci tejto skupiny sú podiely najvyššie v Dánsku, Fínsku a Slovinsku (71 %), kde sa viac ako sedem z desiatich respondentov cíti dobre informovaných. Podiel respondentov, ktorí sa cítia veľmi dobre informovaní, je najvyšší v Luxembursku (19 %), Dánsku (17 %), Španielsku a na Cypre (každý 16 %).

QB14. Do akej miery máte pocit, že ste dobre informovaní o problémoch súvisiacich s vodou, ako sú znečistenie, povodne, suchá alebo neefektívne využívanie vody v (NAŠEJ KRAJINE)? (%)

Na druhej strane sa viac ako polovica respondentov v deviatich členských štátoch necíti dobre informovaná o problémoch súvisiacich s vodou vo svojej krajine, pričom najvyššie úrovne sú v Portugalsku (63 %), Grécku (62 %) a Taliansku (60 %). V siedmich členských štátoch sa aspoň jeden z desiatich respondentov necíti byť vôbec dobre informovaný o týchto problémoch.

Analýza sociodemografických údajov ukazuje nasledovné:

Zatiaľ čo väčšina mužov (55 %) sa domnieva, že sú dobre informovaní o otázkach súvisiacich s vodou vo svojej krajine, hovorí to len menšina žien (49 % oproti 51 %).

Výrazné rozdiely sú aj medzi tými, ktorí ukončili denné vzdelávanie najskôr (38 %), kde sa len malá menšina cíti informovaná, a tými, ktorí zostali v dennom vzdelávaní až do veku 20 rokov alebo dlhšie (62 %).

Je tiež pravdepodobnejšie, že tak povedia aj manažéri (61 %) než osoby v domácnosti (39 %) alebo nezamestnaní (43 %). Rovnako tak tí, ktorí takmer nikdy alebo nikdy nemajú ťažkosti s platením svojich účtov (57 %), v porovnaní s tými, ktorí majú takéto ťažkosti väčšinu času (38 %). Treba poznamenať, že v tejto súvislosti neexistujú žiadne rozdiely medzi mestskými oblasťami a tými, ktoré žijú vo vidieckych oblastiach.

Otázka č. 14 Ako dobre ste informovaní o problémoch súvisiacich s vodou, ako sú znečistenie, povodne, suchá alebo neefektívne využívanie vody v (NAŠEJ KRAJINE)? (% – EÚ)

	Veľmi dobre informovaný	Dobre informovaný	Nie je dobre informovaný	Vôbec neinformovaný	Neviem
EÚ27	8	43	40	8	1
Pohlavie					
človek	10	45	39	6	0
Žena	7	42	42	9	0
Vzdelávanie (koniec)					
15 –	6	32	48	14	0
16 – 19	7	41	44	8	0
20+	11	51	34	4	0
Stále študuješ	7	44	40	8	1
Sociálno-profesijná kategória					
Samostatne zárobkovo činné osoby	11	47	36	5	1
Manažéri	11	50	34	5	0
Ostatné biele náhrdelníky	10	45	40	5	0
Manuálni pracovníci	7	42	44	7	0
Osoby bývajúce v domácnosti	7	32	48	13	0
Nezamestnaní	7	36	43	13	1
Dôchodca	8	43	39	9	1
Študenti	8	43	40	8	1
Ťažkosti s platením účtov					
Väčšinu času	7	31	44	17	1
Z času na čas	6	36	47	10	1
Takmer nikdy/nikdy	9	48	37	6	0
Subjektívna urbanizácia					
Vidiecka dedina	9	43	40	7	1
Malé/stredné mesto	8	44	40	8	0
Veľké mesto	8	44	40	8	0

2. Hlavné hrozby súvisiace s vodou

Takmer sedem z desiatich Európanov považuje znečistenie za hlavnú hrozbu súvisiacu s vodou vo svojej krajine.

Respondentom bola položená otázka, čo považujú za hlavné hrozby spojené s vodou z vopred zakódovaného zoznamu. Znečistenie si ako hlavnú hrozbu najčastejšie vybralo 21 % respondentov. Nasleduje nadmerná spotreba vody (17 %), zmena klímy (16 %) a suchá (14 %). Občania si vybrali tieto ďalšie dostupné možnosti: záplavy (11 %), nedostatok vody (11 %), degradácia prirodzených biotopov (7 %) a rast rias (2 %).

QB13a. Ktoré z týchto opatrení by mala EÚ uprednostniť na ochranu prírody? Prvý? (EÚ27) (%)

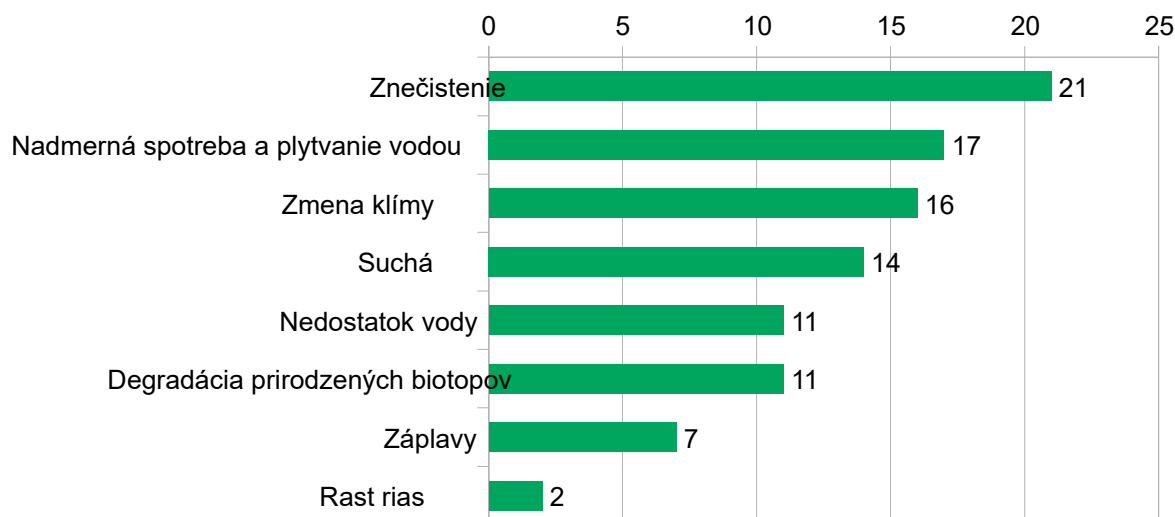
(*predchádzajúci graf je nesprávny, pozri nasledujúcu stranu*)

Respondenti boli potom požiadaní, aby zo zoznamu ôsmich problémov súvisiacich s vodou vybrali štyri, ktoré podľa nich predstavovali najväčšiu hrozbu pre ich krajinu²¹. Nasledujúce výsledky sa týkajú kumulatívnych odpovedí všetkých štyroch odpovedí.

Znečistenie (21 %) sa vníma ako hlavná hrozba spojená s vodou v ich krajine, po ktorej nasleduje nadmerná spotreba a plytvanie vodou (17 %) a zmena klímy (16 %). Za nimi nasledujú suchá (14 %), po ktorých nasledujú povodne (11 %), nedostatok vody (11 %) a rast rias (2 %).

(*predchádzajúci graf bol nesprávny, správny graf by bol nasledujúci *)

QB15a. Aké sú podľa vás hlavné hrozby spojené s vodou? v (NAŠA KRAJINA)? Prvý? (%)

QB15T. Aké sú podľa vás hlavné hrozby spojené s vodou v (NAŠEJ KRAJINE)? Prvý? Po druhé? Tretia? Štvrtý? (EÚ27) (%)

21 QB15. Aké sú podľa vás hlavné hrozby spojené s vodou v (NAŠEJ KRAJINE)? Prvý? Po druhé? Tretia? Štvrtý?

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

Znečistenie je na prvom mieste alebo spoločne na prvom mieste v 21 členských štátoch a najvyššie je vo Fínsku (89 %), Slovinsku (85 %), Dánsku (83 %), Litve (83 %) a na Slovensku (80 %). Znečistenie je druhou najčastejšie vybranou hrozbou v Nemecku (66 %) a Taliansku (64 %), pričom na treťom mieste je na Malte (66 %), v Španielsku (64 %) a Portugalsku (60 %). Cyprus je jedinou krajinou, v ktorej sa znečistenie nezaraďuje medzi prvé tri krajiny.

Nedostatok vody je na druhom mieste v Španielsku (67 %) a Portugalsku (64 %). Napriek tomu, že sa v žiadnom inom členskom štáte nenachádza v prvej trojke, väčšina respondentov v siedmich členských štátoch, konkrétne na Cypre (62 %), Malte (60 %), v Nemecku, Poľsku (obe 52 %), Česku (51 %), Bulharsku (50 %) a Poľsku (51 %), ju považuje za prvú trojku. Najnižšia je vo Fínsku (9 %).

Nadmerná spotreba vody a plytvanie vodou sú na prvom mieste v Nemecku (70 %) a na druhom alebo treťom mieste v 19 členských štátoch, pričom najvyššie sú na Cypre, v Chorvátsku a na Slovensku (každý 71 %). Nezaraďuje sa medzi prvých troch v siedmich členských štátoch, ale len v dvoch ju väčšina nepovažuje za hlavnú hrozbu pre svoju krajinu – konkrétne Rumunsko (47 %) a Lotyšsko (42 %).

Zmena klímy je na treťom mieste na úrovni EÚ, ale na prvom mieste je v troch členských štátoch, konkrétne v Chorvátsku (74 % spolu so znečistením), Portugalsku (69 % spolu so suchom) a Taliansku (68 %). Táto hrozba sa umiestnila na druhom alebo treťom mieste v ďalších 14 členských štátoch, pričom najvyššiu úroveň dosiahla vo Švédsku (70 %). Nezaraďuje sa medzi tri najlepšie v 10 členských štátoch a väčšina v štyroch členských štátoch ju nepovažuje za hlavnú hrozbu – najnižšiu v Estónsku (36 %).

Sucho je na vrchole zoznamu hrozieb súvisiacich s vodou v štyroch členských štátoch, konkrétne na Cypre, v Španielsku (každý 77 %), na Malte a v Portugalsku (každý 69 %). Na druhom mieste sú v Česku a Rumunsku (každých 60 %) a na treťom mieste sú v Bulharsku (59 %)

a na Slovensku (52 %). Napriek tomu, že sa v žiadnom inom členskom štáte nenachádza v prvej trojke, väčšina respondentov vo Francúzsku (58 %) a Poľsku (51 %) ju považuje za hlavnú trojku. Najnižšia je vo Fínsku (8 %).

Na druhom mieste je degradácia prírodných návykov vo Fínsku (73 %), kde je tento podiel najvyšší, za ním nasleduje Estónsko (68 %), Litva (58 %) a Lotyšsko (51 %). Na treťom mieste je Švédsko (66 %), Maďarsko (60 %) a Chorvátsko (59 %). Väčšina respondentov v Rakúsku (53 %), Nemecku (57 %), Dánsku (56 %), Rumunsku (54 %) a Slovinsku (51 %) ho napriek tomu, že sa nenachádza v prvej trojke v žiadnom inom členskom štáte, považuje za tretí najväčší problém. Najnižšia je v Bulharsku a Španielsku (v oboch prípadoch 34 %).

Povodne sú na treťom mieste v Dánsku (62 %), Slovinsku (59 %) a Fínsku (55 %). Väčšina respondentov v Belgicku (58 %), Írsku (56 %), Holandsku (54 %), Taliansku a Rumunsku (obe 50 %) ich napriek tomu nepovažuje za prvé tri v žiadnom inom členskom štáte. Najnižšie sú na Malte (11 %) a v Estónsku (14 %).

Fínsko vyniká vysokým podielom respondentov, ktorí uvádzajú rast rias (66 %) ako problém súvisiaci s vodou vo svojej krajine. Táto otázka sa vo Fínsku umiestňuje na treťom mieste, ale v žiadnom inom členskom štáte sa nenachádza v prvej trojke, ani nie je vybraná väčšinou inde. V siedmich členských štátoch ju uvádza menej ako jedna desatina respondentov.

QB15T. Aké sú podľa vás hlavné hrozby spojené s vodou v (NAŠEJ KRAJINE)? Prvý? Po druhé? Tretia? Štvrtý? (%)

	EÚ27	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	E5	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	5E	SI	SK
Znečistenie	69	64	76	78	54	68	66	83	73	72	64	89	70	74	76	83	64	83	74	85	66	70	70	60	70	78	85	80
Nadmerná spotreba a plytvanie vodou	63	63	64	62	71	59	70	55	67	63	64	51	62	71	64	58	62	54	67	42	67	57	62	59	47	62	64	71
Zmena klímy	61	56	71	49	64	41	61	74	36	54	60	61	60	74	53	61	68	55	51	50	55	64	58	69	59	70	54	49
Suchá	48	30	31	59	77	60	33	11	24	48	77	8	58	37	48	13	47	43	39	24	69	44	51	69	60	21	39	52
Nedostatok vody	48	41	33	50	62	51	52	21	21	43	67	9	46	36	38	33	49	19	33	13	60	47	52	64	36	34	26	42
Degradácia prirodzených biotopov	46	53	47	34	36	49	57	56	68	47	34	73	37	59	60	45	44	58	42	51	38	43	38	42	54	66	51	41
Záplavy	41	46	58	43	26	33	38	62	14	55	19	16	46	41	37	56	50	26	44	43	11	54	39	22	50	36	59	45
Rast rias	15	20	13	8	8	15	13	21	41	7	6	66	13	8	20	30	13	28	14	47	16	13	21	9	19	28	7	10

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

Analýza sociodemografických údajov ukazuje, že respondenti, ktorí zostali najdlhšie v dennom vzdelávaní, neustále častejšie spomínajú niektorú z hrozieb. Znečistenie sa považuje za hrozbu číslo jedna bez ohľadu na sociálno-demografický stav respondentov.

Existujú určité menšie rozdiely podľa kategórií povolání. Manažéri (65 %) a študenti (69 %) s väčšou pravdepodobnosťou spomínajú zmenu klímy ako iné kategórie, zatiaľ čo domácnosti vynikajú vysokým podielom zmienok o suchách (56 % oproti 45 % – 50 %) a nedostatku vody (55 % oproti 42 % – 49 %).

Respondenti žijúci vo vidieckych oblastiach takisto častejšie uvádzajú nedostatok vody (51 % oproti 44 % respondentov žijúcich vo veľkých mestách), zatiaľ čo respondenti žijúci v mestských oblastiach častejšie uvádzajú znečistenie (71 % oproti 69 % vo vidieckych oblastiach) a zmenu klímy (63 % oproti 58 %).

QB15T Aké sú podľa vás hlavné hrozby spojené s vodou v (NAŠEJ KRAJINE)? Prvý? Po druhé? Tretia? Štvrtý? (% – EÚ)								
	Znečistenie	Nadmerná spotreba a plytvanie vodou	Zmena klímy	Degradácia prirodzených biotopov	Suchá	Nedostatok vody	Záplavy	Výrastky rias
EÚ27	69	63	61	46	48	48	41	15
Pohlavie								
človek	69	63	61	47	48	48	39	15
Žena	69	62	61	46	48	48	42	15
Vek								
15 – 24	69	63	66	48	45	43	41	15
25 – 39	70	63	59	48	48	47	39	17
40 – 54	68	64	61	47	48	50	40	15
55+	69	62	60	44	50	49	42	13
Vzdelávanie (koniec)								
15 –	65	63	58	40	55	55	42	11
16 – 19	69	62	61	46	48	48	41	15
20+	70	63	60	48	47	46	40	16
Stále študuješ	70	63	69	50	43	41	39	15
Sociálno-profesijná kategória								
Samostatne zárobkovo činné osoby	69	64	57	47	49	48	42	15
Manažéri	68	63	65	50	46	49	38	14
Ostatné biele náhrdelníky	70	62	60	49	45	49	41	16
Manuálni pracovníci	68	64	60	46	49	49	40	16
Osoby bývajúce v domácnosti	70	58	52	37	56	55	42	16
Nezamestnaní	76	63	58	43	49	42	41	15
Dôchodca	68	62	60	44	50	47	43	13
Študenti	67	64	69	49	45	42	40	14
Subjektívna urbanizácia								
Vidiecka dedina	69	63	58	44	48	51	39	15
Malé/stredné mesto	67	64	62	46	49	48	41	14
Veľké mesto	71	61	63	49	48	44	41	15

3. Úloha vnútroštátnych zainteresovaných strán pri efektívnom hospodárení s vodou

Na otázku, či konkrétni aktéri v súčasnosti robia dosť na efektívne využívanie vody, sa väčšina respondentov domnieva, že žiadne nie sú – s výnimkou rybolovu a akvakultúry.

Tri štvrtiny (75 %) Európanov sa domnievajú, že priemysel nerobí dosť pre efektívne využívanie vody, zatiaľ čo 17 % sa domnieva, že robí správne množstvo.²²

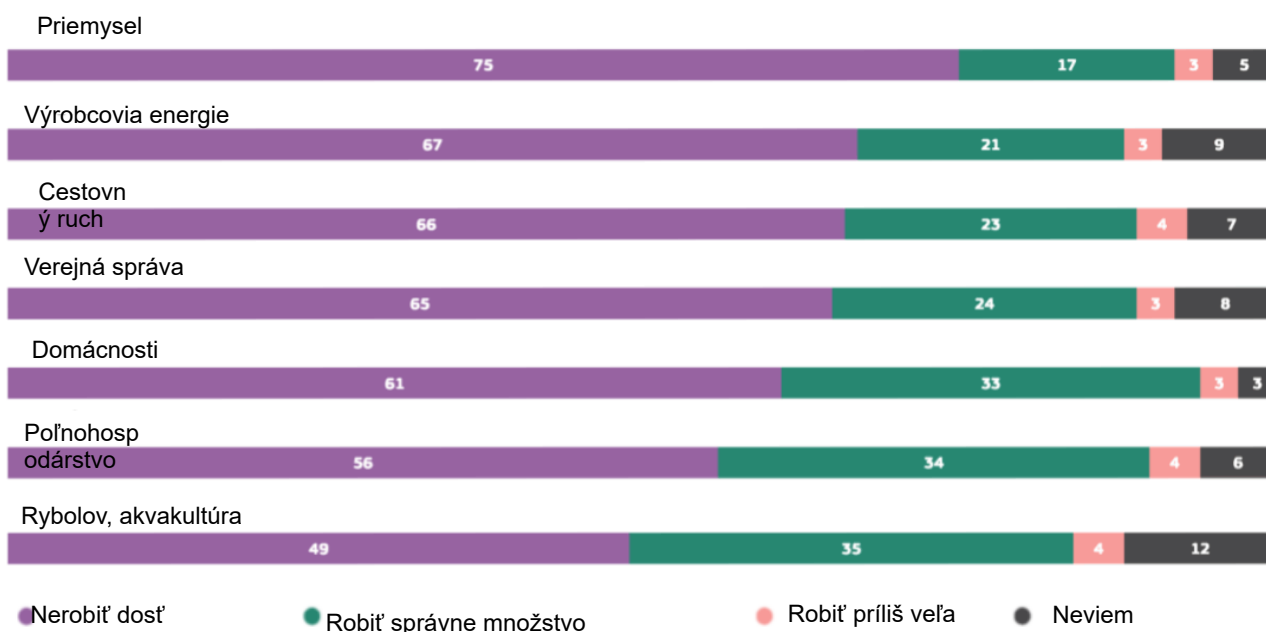
Približne dve tretiny respondentov si takisto myslia, že výrobcovia energie (67 % „nedostatočne“ v porovnaní s 21 % „v správnom množstve“), cestovný ruch (66 % v porovnaní s 23 %) a verejná správa (65 % v porovnaní s 24 %) v súčasnosti nerobia dosť na efektívne využívanie vodných zdrojov vo svojej krajine.

Viac ako šesť z desiatich respondentov (61 %) uviedlo, že domácnosti nerobia dosť pre efektívne využívanie vodných zdrojov (oproti 33 % „o správnom množstve“) a 56 % uviedlo to isté v prípade poľnohospodárstva (oproti 34 % „o správnom množstve“).

A napokon, 49 % respondentov si myslí, že rybolov/akvakultúra v súčasnosti nerobia dosť pre efektívne využívanie vody vo svojej krajine, zatiaľ čo 35 % sa domnieva, že robia správne množstvo. V prípade všetkých aktérov si 3 % až 4 % respondentov myslia, že

robia príliš veľa. Treba poznamenať, že odpovede „neviem“ sú trvalo nižšie ako 10 %, s výnimkou rybolovu a akvakultúry (12 %).

QB16. Robí podľa vášho názoru každý z týchto aktérov v súčasnosti príliš veľa, o správnom alebo nepostačujúcom využívaní vody efektívne v (NAŠEJ KRAJINE)? (EÚ27) (%)

²² QB16. Robí podľa vášho názoru každý z týchto aktérov v súčasnosti príliš veľa, či už ide o správne množstvo, alebo nie dosť na efektívne využívanie vody v (NAŠEJ KRAJINE)? 1. Priemysel, 2. Domácnosti, 3. Poľnohospodárstvo, 4. Výrobcovia energie, 4. Rybolov, akvakultúra, 5. Cestovný ruch, 6. Verejná správa.

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

V 26 členských štátoch sa väčšina respondentov domnieva, že priemyselné odvetvie v súčasnosti nerobí dosť pre efektívne využívanie vody vo svojej krajine. V rámci tejto skupiny sa však podiely značne líšia, pričom najvyššie sú v Grécku (92 %) a na Malte (87 %) a najnižšie vo Fínsku a Estónsku (51 %).

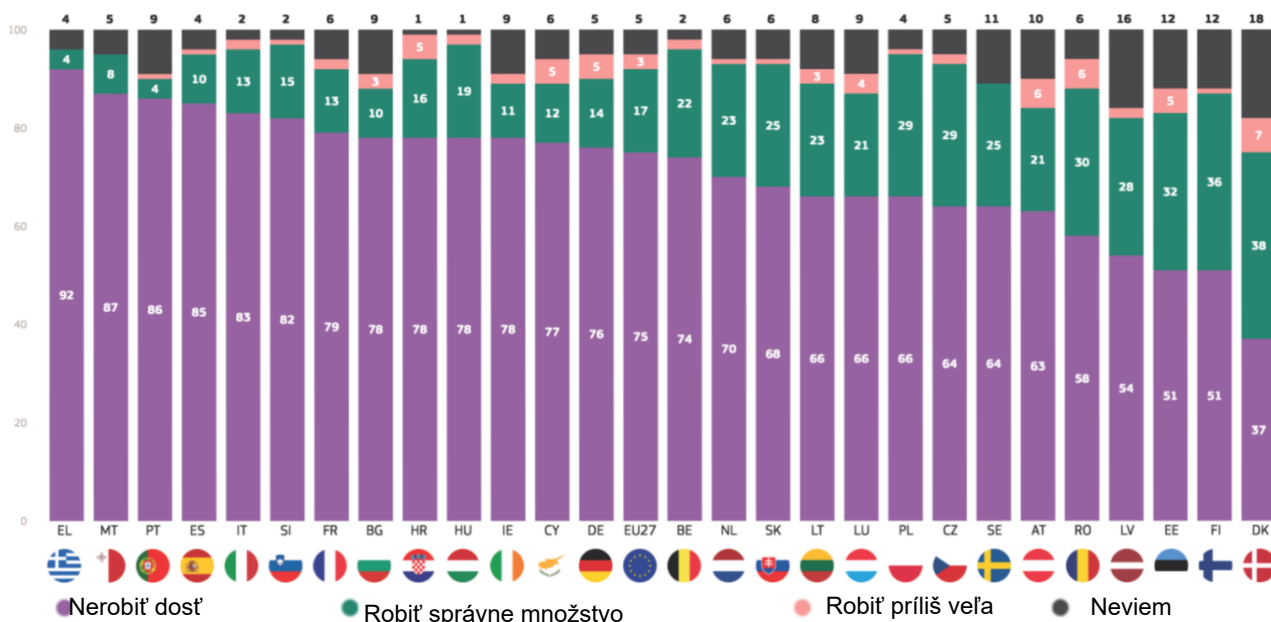
Len v Dánsku si menšina myslí, že priemysel nerobí dosť (37 %), pričom je takmer rozdelený s tými, ktorí si myslia, že robí správnu sumu (38 %).

V 21 členských štátoch najmenej polovica respondentov uviedla, že výrobcovia energie v súčasnosti nerobia dosť

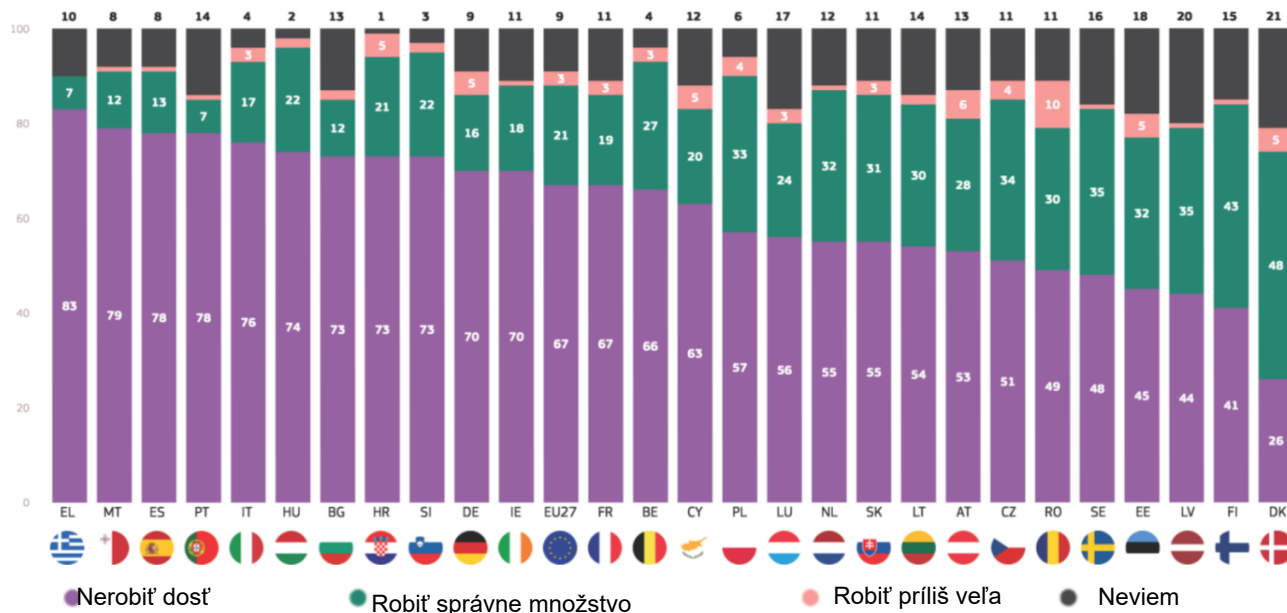
pre efektívne využívanie vodných zdrojov vo svojej krajine. V rámci tejto skupiny sa podiel pohybuje od 83 % vo Fínsku a 79 % na Malte do 51 % v Česku. V dvoch členských štátoch zastáva tento názor len menšina, konkrétne Fínsko (41 % oproti 43 %, pokiaľ ide o správnu sumu) a Dánsko (26 % oproti 48 %).

Treba poznamenať, že v Dánsku a Lotyšsku je miera „neviem“ obzvlášť vysoká, a to 21 % v Dánsku a 20 % v Lotyšsku.

QB16.1. Podľa vášho názoru každý z týchto aktérov v súčasnosti robí príliš veľa, správne alebo nie dosť na efektívne využívanie vody v (NAŠEJ KRAJINE)? - Priemysel (%)

QB16.4. Robí podľa vášho názoru každý z týchto aktérov v súčasnosti príliš veľa, správne alebo nedostatočne na efektívne využívanie vody v (NAŠEJ KRAJINE)? Výrobcovia energie (%)

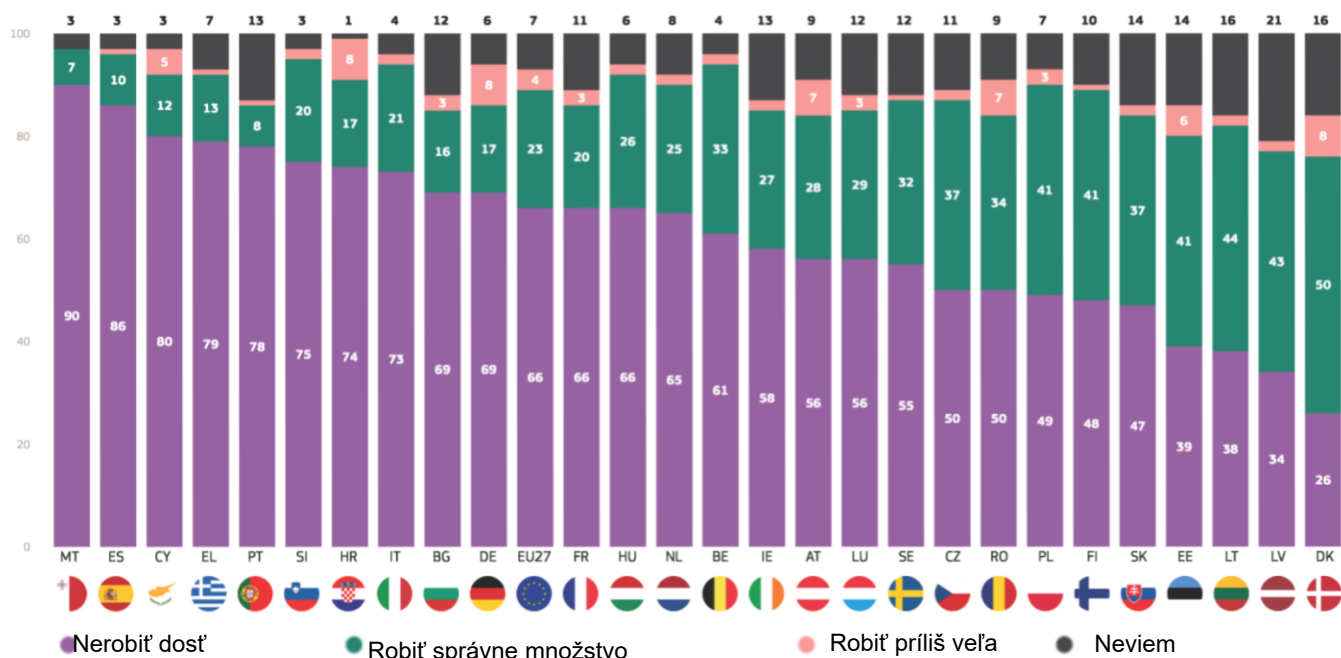
Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

V 20 členských štátoch si najmenej polovica respondentov myslí, že odvetvie cestovného ruchu v súčasnosti nerobí dosť pre efektívne využívanie vodných zdrojov vo svojej krajine. V rámci tejto skupiny sa podiel pohybuje od 90 % na Malte a 86 % v Španielsku do 50 % v Česku a Rumunsku.

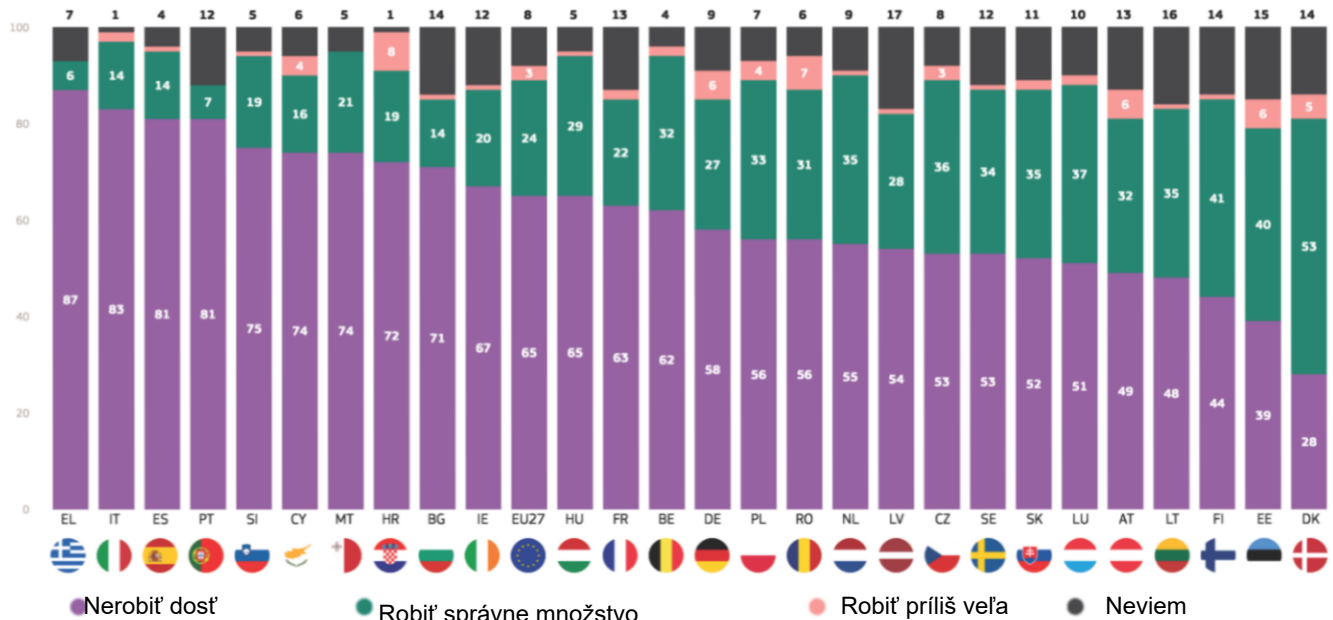
V štyroch členských štátoch si viac respondentov myslí, že robí správnu sumu, a nie dostatočnú, konkrétne v Dánsku (50 % v porovnaní s 26 % „nestačí“), Lotyšsku (45 % v porovnaní s 34 %), Litve (44 % v porovnaní s 38 %) a Estónsku (41 % v porovnaní s 39 %). V Lotyšsku viac ako pätina respondentov uviedla, že nevie (21 %).

V 22 členských štátoch najmenej polovica respondentov uviedla, že verejná správa v súčasnosti nerobí dosť pre efektívne využívanie vodných zdrojov vo svojej krajine. V rámci tejto skupiny sa podiel pohybuje od 87 % v Grécku a 83 % v Taliansku do 51 % v Luxembursku. V dvoch členských štátoch si viac respondentov myslí, že robí správnu sumu, a nie dostatočnú, opäť v Dánsku (53 % oproti 28 % „nestačí“) a Estónsku (40 % oproti 39 %).

QB16.6. Podľa vášho názoru každý z týchto aktérov v súčasnosti robí príliš veľa, správne alebo nie dosť na efektívne využívanie vody v (NAŠEJ KRAJINE)?-Cestovný ruch (%)

QB16.7. Robí podľa vášho názoru každý z nasledujúcich aktérov v súčasnosti príliš veľa, správne alebo nie dosť na to, aby efektívne využíval vodu v (NAŠEJ KRAJINE)?-Verejná správa (%)

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

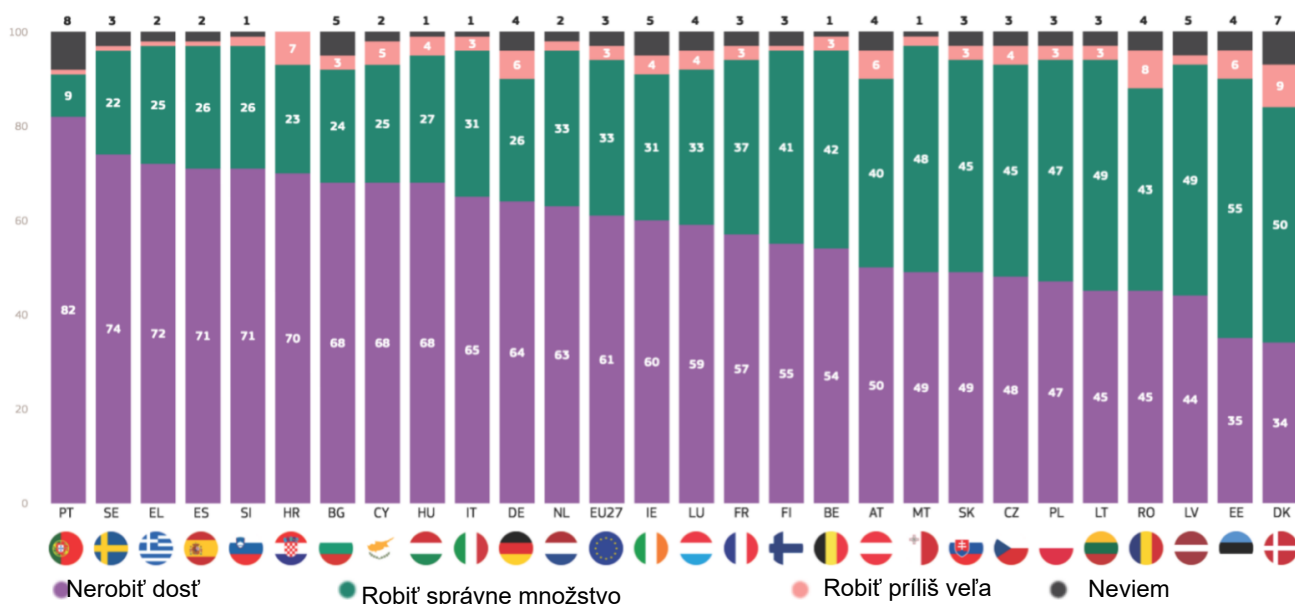
V 18 členských štátoch najmenej polovica respondentov uviedla, že domácnosti v súčasnosti nerobia dost' pre efektívne využívanie vodných zdrojov vo svojej krajine. V tejto skupine sa podiel pohybuje od 82 % v Portugalsku a 74 % vo Švédsku do 50 % v Rakúsku.

V štyroch členských štátoch si viac respondentov myslí, že robí správnu sumu, a nie dostatočnú, opäť v Dánsku (50 % oproti 34 % „nestačí“), Estónsku (35 % oproti 55 %), Lotyšsku (49 % oproti 44 %) a Litve (49 % oproti 45 %). Názory sú rozdelené alebo takmer rozdelené v Poľsku (47 % v oboch prípadoch) a na Malte (48 % „asi vpravo“ v porovnaní so 49 % „nestačí“).

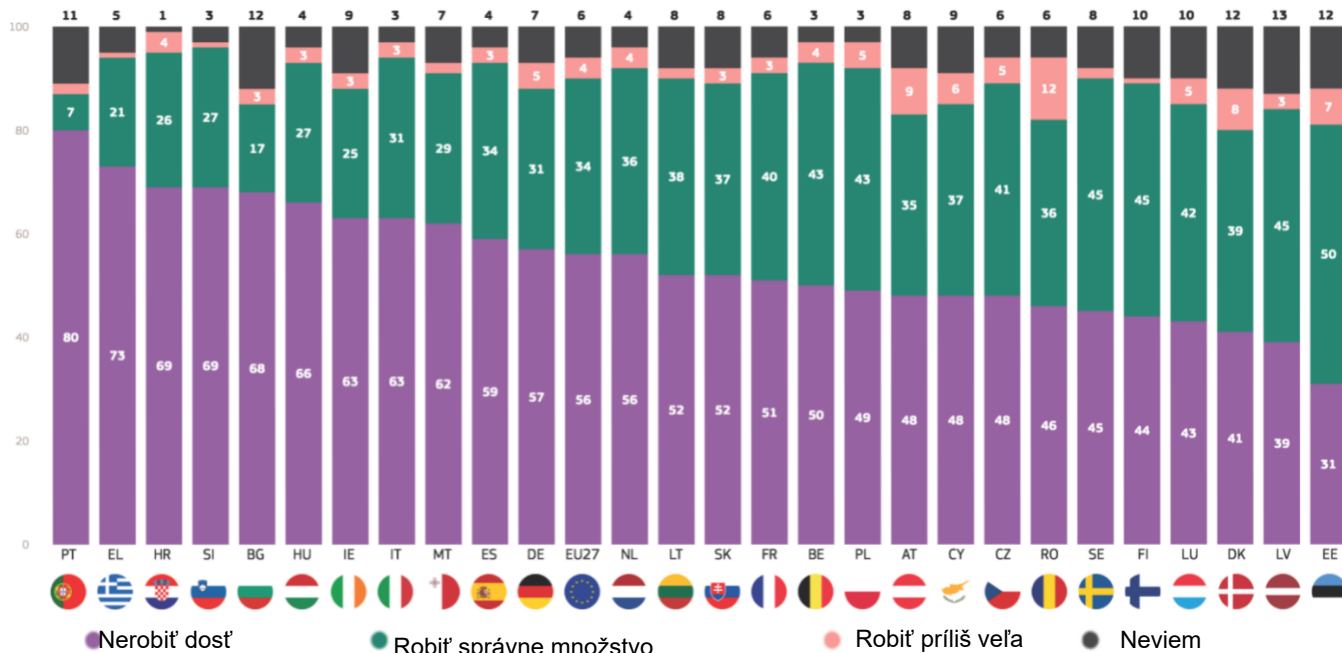
V 16 členských štátoch si najmenej polovica respondentov myslí, že odvetvie poľnohospodárstva v súčasnosti nerobí dost' pre efektívne využívanie vodných zdrojov vo svojej krajine. V tejto skupine sa podiel pohybuje od 80 % v Portugalsku a 73 % v Grécku až po 50 % v Belgicku. V dvoch členských štátoch si viac respondentov myslí, že ide skôr o správnu sumu ako o nedostatočnú, opäť v Estónsku (50 % v porovnaní s 31 % „nedostatočne“) a Lotyšsku (45 % v porovnaní s 39 %).

Názory sú rozdelené alebo takmer rozdelené vo Švédsku (45 % v oboch prípadoch), Fínsku (45 % „oprávnené“ oproti 44 % „nedostatočne“) a Luxembursku (42 % „oprávnené“ oproti 43 % „nedostatočne“).

QB16.2. Robí podľa vášho názoru každý z týchto aktérov v súčasnosti príliš veľa, správne alebo nie dost' na efektívne využívanie vody v (NAŠEJ KRAJINE)?:-Domácnosti (%)

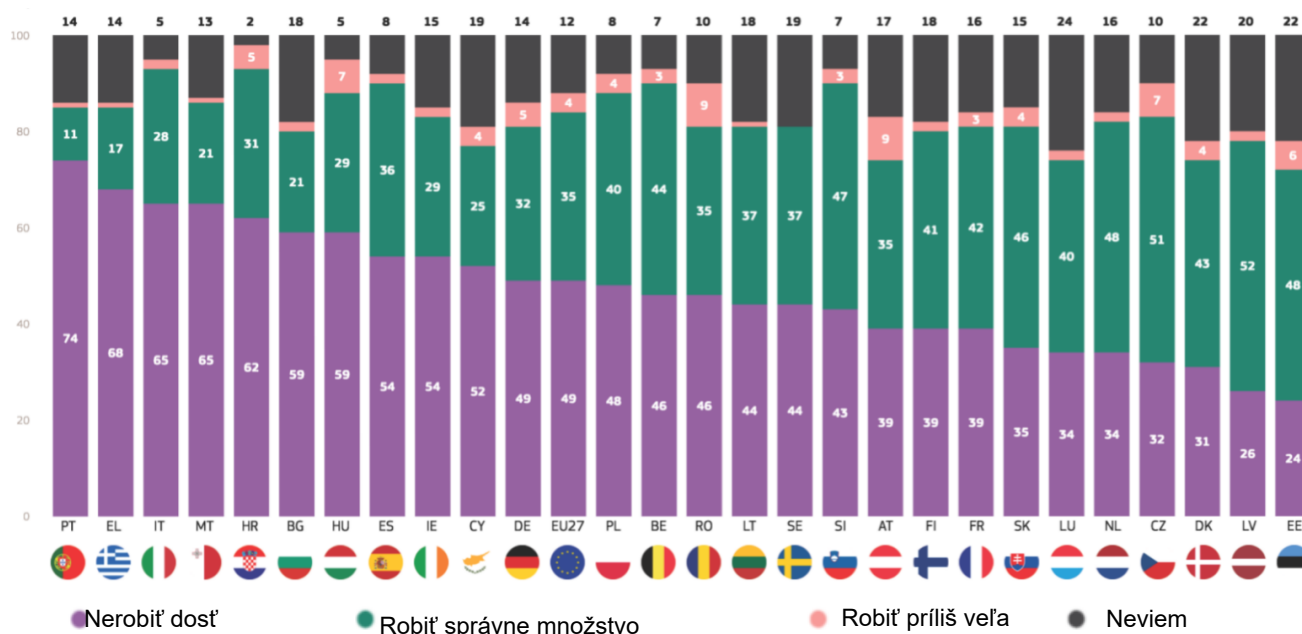
QB16.3. Robí podľa vášho názoru každý z týchto aktérov v súčasnosti príliš veľa, správne alebo nedostatočné na efektívne využívanie vody v (NAŠEJ KRAJINE)?:-Poľnohospodárstvo (%)

V 10 členských štátoch viac ako polovica respondentov uviedla, že rybolov/akvakultúra v súčasnosti nevyvíja dostatočné úsilie na efektívne využívanie vodných zdrojov v ich krajine. V tejto skupine sa podiely pohybujú od 74 % v Portugalsku do 52 % na Cypre. V desiatich členských štátoch si viac respondentov myslí, že ide skôr o správnu ako nedostatočnú sumu, pričom rozdiel je trvalo najvyšší v Estónsku (48 % v porovnaní s 24 % „nedostatočne“) a Lotyšsku (52 % v porovnaní s 26 %). V Česku si väčšina (52 %) takisto myslí, že robí dosť.

Treba poznamenať, že v 20 členských štátoch aspoň desatina respondentov uviedla, že o tom nevie, pričom najvyšší podiel je v Luxembursku (24 %) a Estónsku (22 %).

QB16.5. Robí podľa vášho názoru každý z týchto aktérov v súčasnosti príliš veľa, správne alebo nedostatočne na efektívne využívanie vody v (NAŠEJ KRAJINE)? :-Rybné hospodárstvo, akvakultúra (%)

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

Z analýzy sociodemografických údajov vyplýva, že respondenti sa bez ohľadu na svoje sociálno-ekonomické postavenie domnievali, že všetky uvedené odvetvia musia urobiť viac pre efektívne využívanie vody.

Najmä vo všetkých rôznych sociálno-demografických skupinách sa odvetvie priemyslu najčastejšie vyberalo ako aktér, ktorý „nerobí dosť“, zatiaľ čo odvetvie rybolovu a akvakultúry sa vyberalo najmenej často.

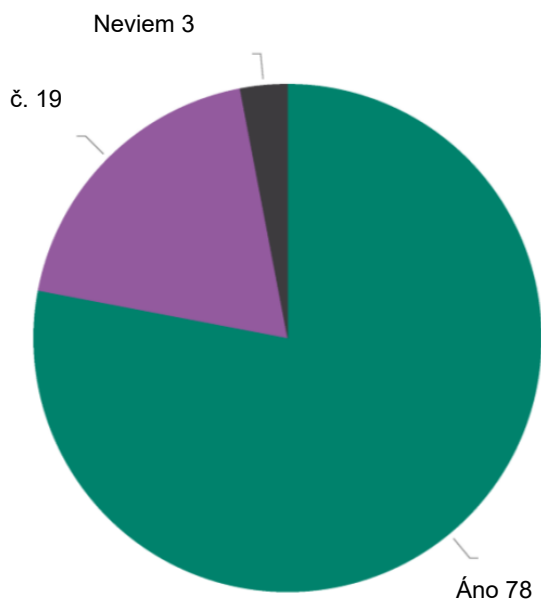
QB16 Robí podľa vášho názoru každý z týchto aktérov v súčasnosti príliš veľa, správne alebo nedostatočne na efektívne využívanie vody v (NAŠEJ KRAJINE)? (% - "Neurobiť dosť")							
	Priemysel	Výrobcovia energie	Cestovný ruch	Verejná správa	Domácnosti	Poľnohospodárstvo	Rybolov, akvakultúra
EÚ27	75	67	66	65	61	56	49
Pohlavie							
človek	75	66	65	64	60	56	49
Žena	76	67	67	66	62	56	49
Vek							
15 – 24	73	63	84	62	57	52	49
25 – 39	76	67	65	55	60	57	52
40 – 54	76	68	68	66	63	58	50
55+	75	67	66	65	61	55	48
Vzdelávanie (koniec)							
15 –	75	68	69	69	60	54	50
16 – 19	76	67	65	65	59	56	51
20+	75	66	67	64	64	57	48
Stále študuješ	75	65	67	63	57	54	49
Sociálno-profesijná kategória							
Samostatne zárobkovo činné osoby	76	69	70	69	63	60	53
Manažéri	76	68	70	65	67	60	52
Ostatné biele náhrdelníky	77	68	65	67	62	59	52
Manuálni pracovníci	75	66	64	65	59	55	50
Osoby bývajúce v domácnosti	75	65	67	67	56	49	47
Nezamestnaní	76	68	62	62	57	54	43
Dôchodca	74	66	65	64	61	55	47
Študenti	75	65	67	62	57	54	50
Ťažkosti s platením účtov							
Väčšinu času	78	71	69	71	62	58	52
Z času na čas	76	67	66	69	60	56	54
Takmer nikdy/nikdy	75	66	66	63	61	56	47
Zvážte, či patrí							
robotnícka trieda	76	67	65	66	57	56	49
Nižšia stredná trieda	77	68	67	65	63	56	51
Stredná trieda	75	66	66	66	61	55	49
Vyššia stredná trieda	72	64	68	62	67	62	48
Vyššia trieda	76	71	62	62	61	56	53
Imidž EÚ							
Pozitívne	78	68	69	67	65	60	53
Neutrálne	74	66	64	64	58	53	48
Negatívne	70	63	61	64	55	49	45

4. Ďalšie opatrenia na riešenie problémov s vodou v Európe

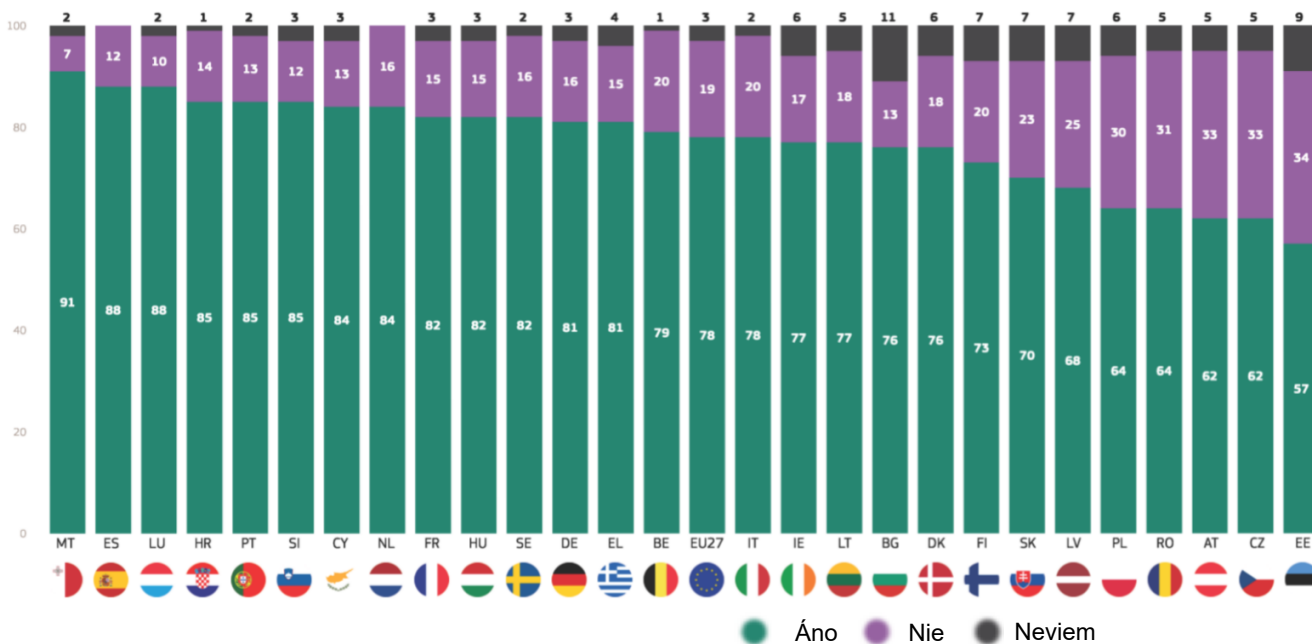
Viac ako tri štvrtiny Európanov sa domnievajú, že EÚ by mala navrhnúť dodatočné opatrenia na riešenie problémov súvisiacich s vodou v Európe

Viac ako tri štvrtiny (78 %) respondentov si myslí, že EÚ by mala navrhnúť dodatočné opatrenia na riešenie problémov s vodou v Európe.²³ Necelá pätina (19 %) je proti tejto myšlienke a 3 % tvrdia, že o tom nevedia.

QB17. Myslíte si, že by EÚ mala navrhnúť dodatočné opatrenia na riešenie problémov s vodou v Európe? (EÚ27) (%)

QB17. Myslíte si, že by EÚ mala navrhnúť dodatočné opatrenia na riešenie problémov s vodou v Európe? (%)

23 QB17. Myslíte si, že by EÚ mala navrhnúť dodatočné opatrenia na riešenie problémov s vodou v Európe?

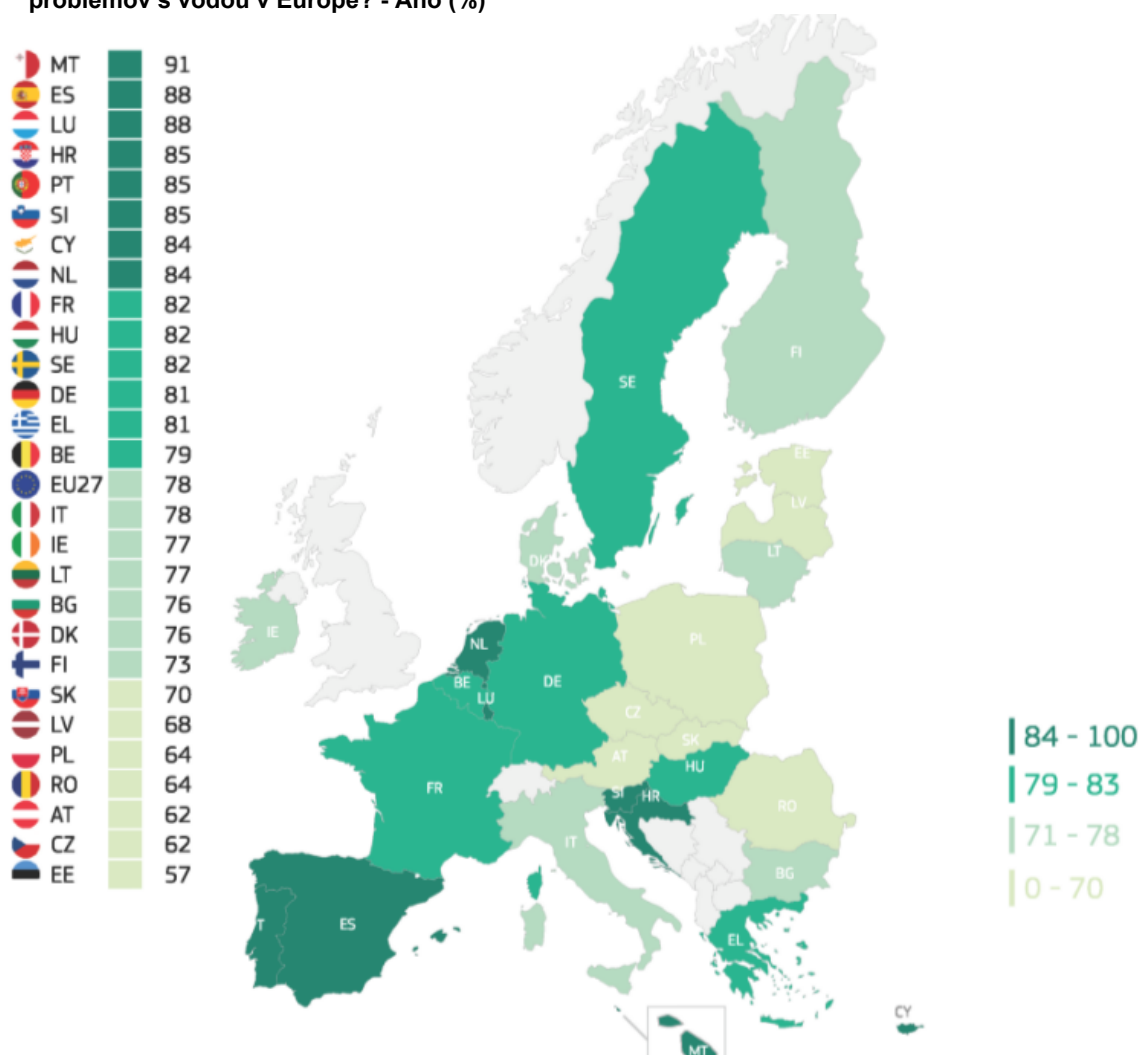
Na nasledujúcej mape je zobrazený podiel respondentov v každom členskom štáte, ktorí sa domnievajú, že EÚ by mala navrhnuť dodatočné opatrenia na riešenie problémov s vodou v Európe.

Väčšina respondentov vo všetkých 27 členských štátoch si myslí, že EÚ by mala navrhnuť dodatočné opatrenia na riešenie problémov súvisiacich s vodou v Európe. Podiely sa však v jednotlivých členských štátoch značne líšia. Najvyššie sú na Malte (91 %), za ktorou nasledujú Španielsko a Luxembursko (88 %), zatiaľ čo najnižšie sú v Česku a Rakúsku (každý 62 %) a Estónsku (57 %).

Odpor voči tejto myšlienke je symetricky najsilnejší v týchto troch členských štátoch: Estónsko (34 %), Česko a Rakúsko (každý 33 %). Opozícia celkovo prevyšuje štvrtinu respondentov v šiestich členských štátoch.

Treba poznamenať, že Bulharsko vykazuje vysoký podiel respondentov, ktorí odpovedajú „neviem“ (11 %).

QB17. Myslíte si, že EÚ by mala navrhnuť dodatočné opatrenia na riešenie problémov s vodou v Európe? - Áno (%)

Z analýzy sociodemografických údajov vyplýva silná podpora myšlienky, že EÚ by mala navrhnúť dodatočné opatrenia na riešenie problémov s vodou v Európe. Podpora je silnejšia najmä medzi tými, ktorí zostali najdlhšie v dennom vzdelávaní (80 %), študentmi (82 %), manažérmi (83 %), ľuďmi žijúcimi vo veľkých mestách (83 %) a tými, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ (85 %), najmä v porovnaní s tými, ktorí majú negatívny obraz (64 %).

QB17 Myslite si, že by EÚ mala navrhnúť dodatočné opatrenia na riešenie problémov s vodou v Európe? (% – EÚ)

	Áno	Nie	Neviem
EÚ27	78	19	3
Pohlavie			
človek	77	20	3
Žena	79	17	4
Vek			
15 – 24	80	17	3
25 – 39	78	19	3
40 – 54	78	19	3
55+	78	18	4
Vzdelávanie (koniec)			
15 –	76	19	5
16 – 19	77	20	3
20+	80	18	2
Stále študuješ	82	15	3
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	77	20	3
Manažéri	83	16	1
Ostatné biele náhrdelníky	79	19	2
Manuálni pracovníci	76	21	3
Osoby býajúce v domácnosti	74	23	3
Nezamestnaní	75	21	4
Dôchodca	78	17	5
Študenti	81	16	3
Imidž EÚ			
Pozitívne	85	13	2
Neutrálne	75	21	4
Negatívne	64	32	4

Záver

V tejto správe sa uvádzajú výsledky osobitného prieskumu Eurobarometra, ktorý sa uskutočnil v marci až apríli 2024. Skúma postoje a skúsenosti respondentov v EÚ, pokiaľ ide o životné prostredie.

Európania naďalej vyjadrujú veľké obavy v súvislosti so životným prostredím, ktoré naďalej vnímajú ako problém, ktorý sa ich osobne dotýka. Zistenia boli za posledných päť rokov konzistentné. Environmentálne otázky významne ovplyvňujú každodenný život a zdravie Európanov, pričom viac ako tri štvrtiny uznávajú tento účinok. Obavy týkajúce sa vplyvu chemických látok v každodenných výrobkoch na zdravie zdieľajú viac ako štyria z piatich respondentov, ktorí sa rovnako obávajú vplyvov na životné prostredie. Od prieskumu v roku 2019 sa tieto obavy mierne znížili.

Právne predpisy a politika EÚ majú zásadný význam pre ochranu životného prostredia, ako ju vníma verejnosť. 45 % respondentov považuje obnovu prírody a jej ochranu v novom vývoji za kľúčové ciele EÚ. 84 % uznáva potrebu právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia na vnútroštátnu ochranu a 81 % podporuje úlohu EÚ pri zvyšovaní environmentálnych noriem za jej hranicami. Okrem toho 78 % podporuje navrhnutie ďalších opatrení EÚ na riešenie problémov súvisiacich s vodou a 52 % požaduje silnejšiu ochranu pred nebezpečnými chemikáliami.

Zo zistení prieskumu vyplýva, že respondenti chcú urobiť viac pre ochranu životného prostredia a že zodpovednosť by sa mala rozdeliť. Existuje silná podpora uskutočnenia podstatných spoločenských zmien s cieľom obnoviť a chrániť prírodu. Takmer šesť z desiatich Európanov sa zasadzuje za podporu obehového hospodárstva minimalizáciou odpadu a zlepšením opätovného použitia a recyklácie ako najúčinnějších environmentálnych stratégií. Okrem toho 55 % zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby výrobky predávané v EÚ nepoškodzovali životné prostredie, a viac ako polovica verí v prísne presadzovanie právnych predpisov v oblasti životného prostredia.

Prevažná väčšina (92 %) trvá na tom, že spoločnosti by mali pokrývať náklady na odstraňovanie znečistenia, pričom takmer tri štvrtiny podporujú podobné finančné zodpovednosti verejných orgánov. Šesť z desiatich Európanov považuje verejné financovanie zelenej hospodárskej transformácie za nedostatočné. Okrem toho je väčšina nespokojná s úsilím vnútroštátnych zainteresovaných strán o efektívne využívanie vodných zdrojov, pričom 75 % z nich poukazuje na nedostatočnosť tohto odvetvia.

Vo všeobecnosti možno pozorovať ochotu k udržateľnejšiemu správaniu spotrebiteľov. 59 % Európanov je pripravených platiť viac za udržateľné výrobky a 72 % pri nákupe zohľadňuje chemickú bezpečnosť.

Medzi účinné stratégie znižovania odpadu patrí dôsledná recyklácia 66 % respondentov, používanie opätovne použiteľných obalov o 52 % a uprednostňovanie minimálne zabalených výrobkov o 49 %. Okrem toho 41 % si vyberá výrobky balené v recyklovaných materiáloch.

Na úrovni EÚ ako celku sa za najproblematickejší považuje plastový odpad (61 %) a chemický odpad (60 %), pričom elektronický odpad dosahuje 27 %. Hlavnými identifikovanými hrozbami súvisiacimi s vodou sú znečistenie (69 %) a nadmerná spotreba a plytvanie vodou (63 %).

Povedomie a porozumenie environmentálnym otázkam sa však líši. O niečo viac ako polovica Európanov sa považuje za dobre informovaných o otázkach súvisiacich s vodou, ako sú znečistenie a suchá, zatiaľ čo o niečo menšia skupina sa cíti neinformovaná. Vedomosti o PFAS (ďalej len „navždy chemické látky“) sú obmedzené; pred prieskumom o nich počulo len 29 % respondentov, v porovnaní so 71 % respondentov, ktorí o nich nepočuli. Respondenti, ktorí predtým počuli o PFAS, s väčšou pravdepodobnosťou uvádzajú vysokú úroveň obáv o ich vplyve na ich zdravie a životné prostredie ako tí, ktorí tak neurobili, ale vysoká úroveň obáv vo všeobecnosti zdôrazňuje, že zvýšená informovanosť o chemických látkach navždy ovplyvňuje ich vnímané nebezpečenstvo.

Poznámky:

(Presmerované z Pierre Dieumegard)

Je škoda, že štúdiá o postojoch Európanov k životnému prostrediu neobsahuje jedinú otázku o hlavnom environmentálnom probléme našej doby: globálne otepľovanie a skleníkové plyny.

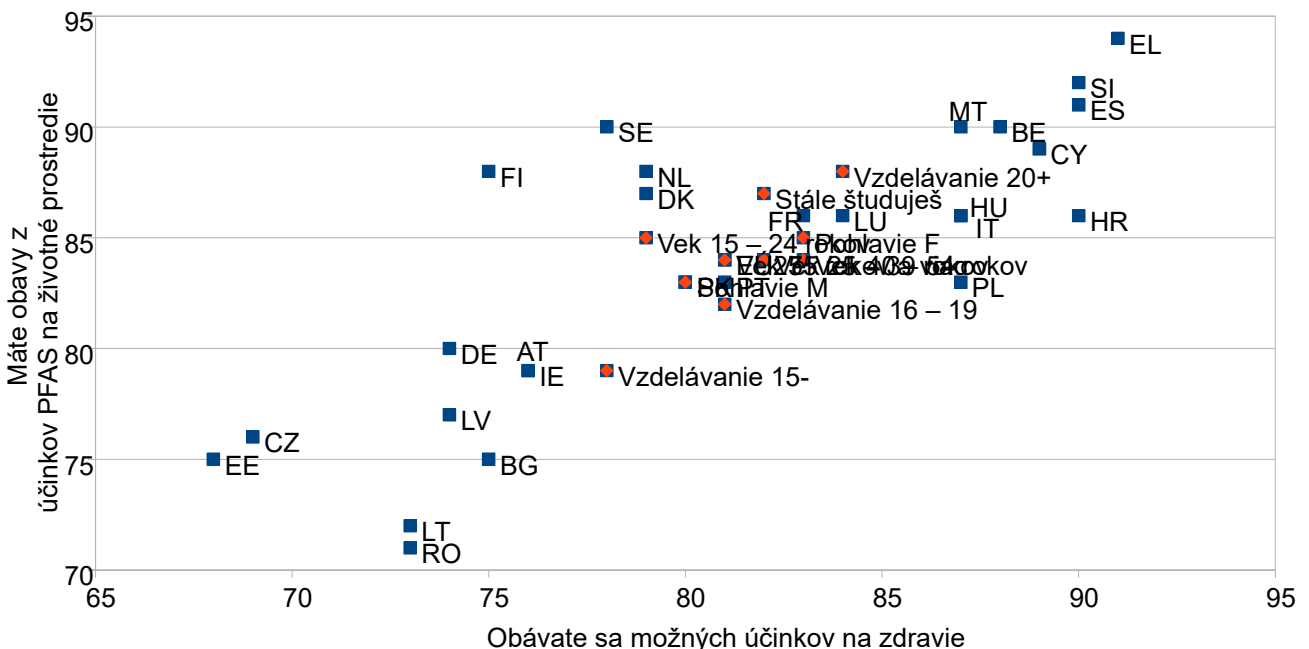
V časti V 2 „Hlavné hrozby spojené s vodou“ je prvý graf zlý, pretože ide o zmes výsledkov otázok 13 (opatrenia, ktoré sa majú prijať) a 15 (hrozby pre vodu). Vložil sa správny graf.

Vedomosti o "večných chemikáliách"

Polyfluóralkyly (PFAS) sú chemické zlúčeniny, ktoré sa široko používajú po celé desaťročia, a preto sú prítomné v našom životnom prostredí. Výskumy ukazujú, že môžu byť toxické, dokonca aj v malých množstvách.

Vo Francúzsku sa PFAS po mnohých rokoch ticha začiatkom roka 2024 spomínali v rozhlase, televízii a novinách. Kandidátom vo voľbách do Európskeho parlamentu boli zaslané petície. Média opäť mlčali.

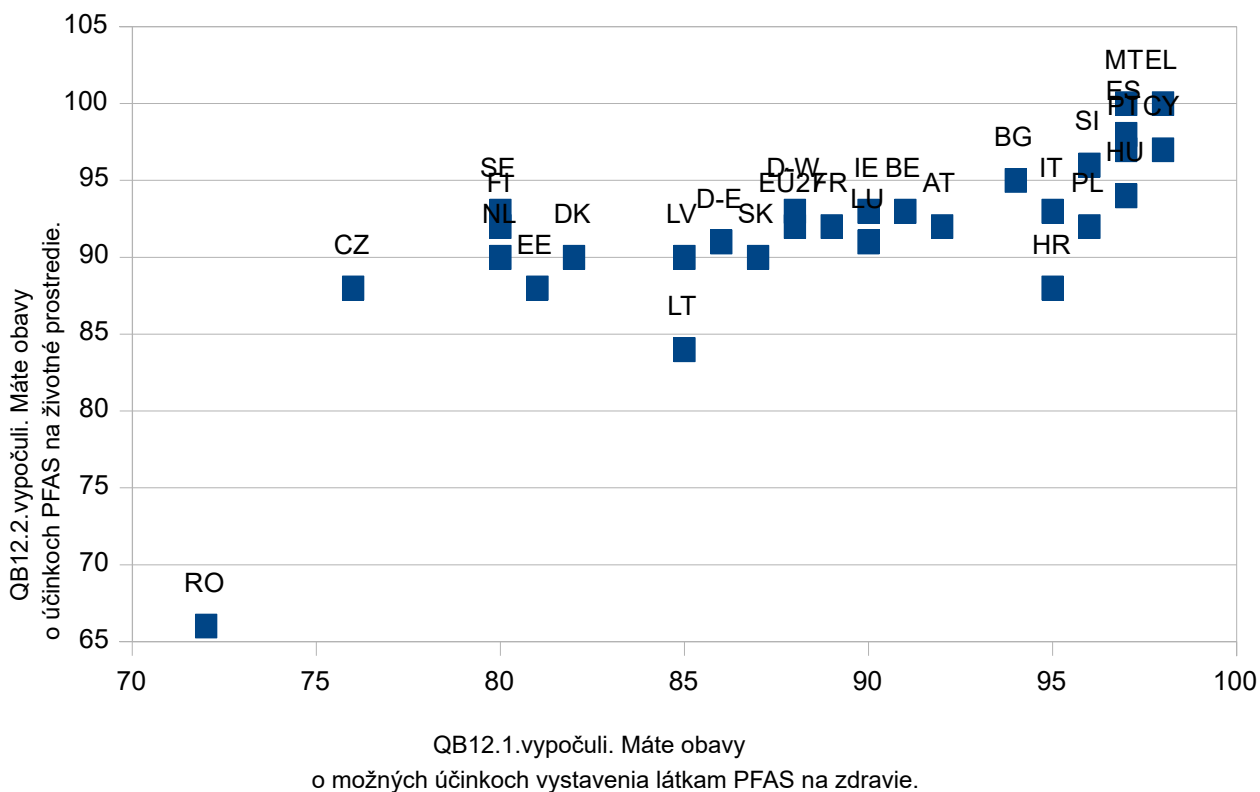
QB12.1 - QB12.2 (Obávajú sa, že ... PFAS)

Osobitný prieskum Eurobarometra 550 Životné prostredie

A aj keď si opýtaní ľudia už boli vedomí problému PFAS, ich vnímanie toho, ako sú nebezpeční, sa v jednotlivých krajinách značne líši. Nižšie uvedený graf znázorňuje odpovede ľudí, ktorí už počuli o probléme PFAS.

Zatiaľ čo v Grécku (EL) a na Malte (MT) sa všetci, ktorí počuli o PFAS, obávajú ich vplyvu na životné prostredie, v Rumunsku (RO) sa to týka len dvoch tretín opýtaných. Je ťažké vytvoriť európsku politiku, keď sa verejná mienka tak veľmi líši!

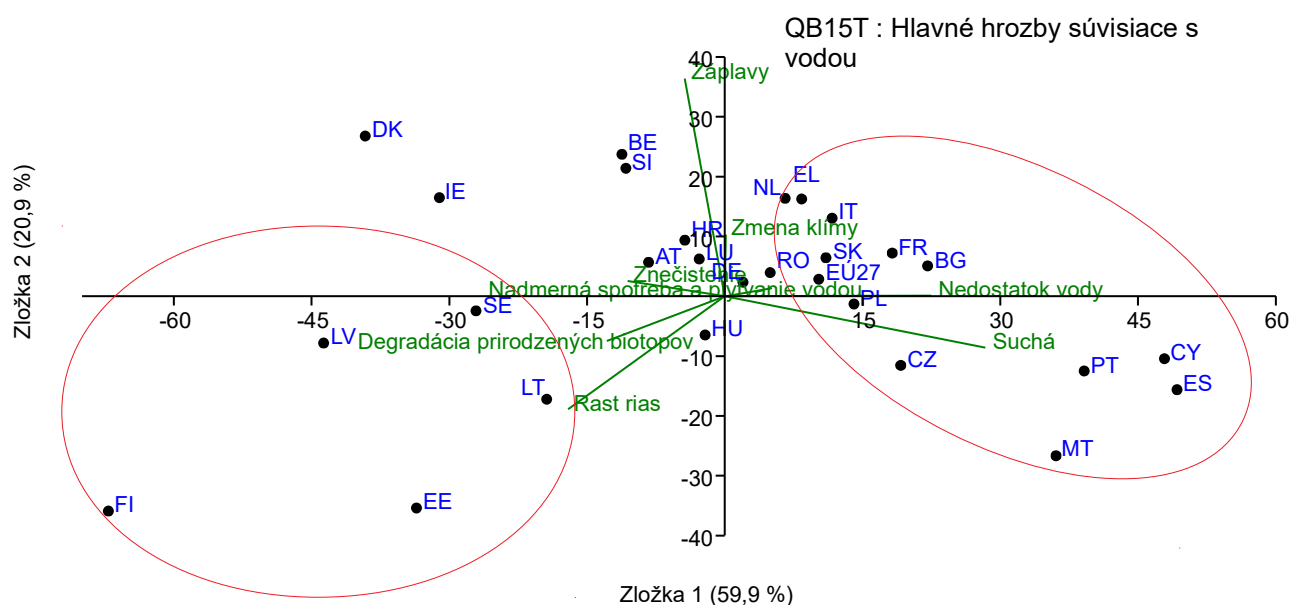

Politika v oblasti vodného hospodárstva

Vo všeobecnosti sú rozdiely v názoroch medzi krajinami oveľa väčšie ako medzi sociálnymi skupinami (rod, úroveň vzdelania, vek atď.).

Tabuľka QB15T bola spracovaná pomocou analýzy hlavných zložiek (PCA = ACP)²⁴.

Nie je prekvapujúce, že Fínsko sa neobáva sucha alebo nedostatku vody, ale je zaujímavé vidieť, že skupiny krajín, ktoré majú rovnaké geografické charakteristiky, majú rovnaké obavy o vodu. Krajiny Stredozemia sú najviac znepokojené suchom a nedostatkom vody (červená elipsa vpravo), zatiaľ čo krajiny okolo Baltského mora majú viac biologických obáv, rast rias a degradáciu prírodných biotopov (červená elipsa vľavo).

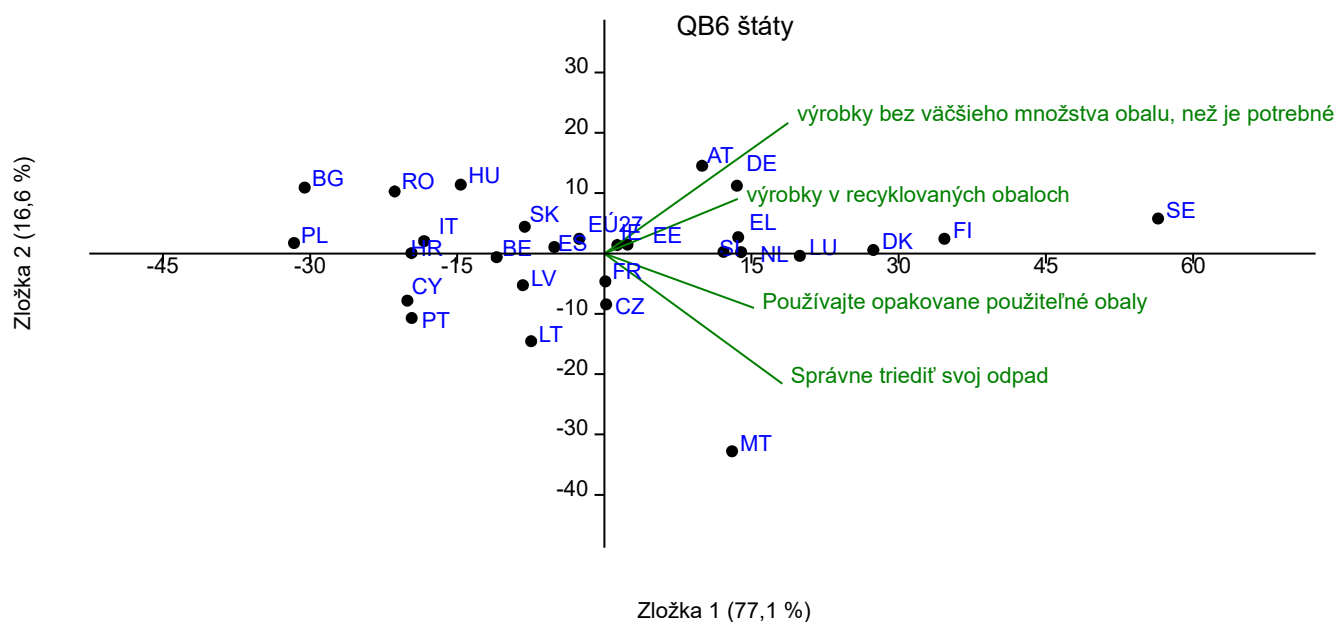
24 Hammer, Ø., Harper, D.A.T., a P. D. Ryan, 2001. OPATRENIA: Softvérový balík paleontologickej štatistiky pre vzdelávanie a analýzu údajov. Palaeontologia Electronica 4 ods. 1: 9 percentuálnych bodov <https://www.nhm.uio.no/english/research/resources/past/>

Osobná akcia na problém odpadkov

To je predmetom otázky č. 6: „QB6 Ktoré z nasledujúcich opatrení by ste zvážili, ak by ste sami znížili množstvo odpadu? Vyberte všetky možnosti, ktoré sa vás týkajú. „

Najväčší rozdiel je medzi aktívnymi a neaktívnymi krajinami. Ľudia v niektorých krajinách hovoria, že robia niekoľko vecí (Švédsko, Dánsko, Fínsko), zatiaľ čo ľudia v iných krajinách hovoria, že nerobia veľa (Bulharsko, Rumunsko, Poľsko, Maďarsko, Taliansko, Chorvátsko).

Ľudia s nízkym vzdelaním, ľudia v domácnosti alebo nezamestnaní sú menej aktívni pri znižovaní množstva odpadu ako ľudia s dlhým vzdelaním alebo manažéri.

Technické špecifikácie

V období od 6. marca do 8. apríla 2024 uskutočnila spoločnosť Verian (bývalá spoločnosť Kantar Public) v mene spoločnosti Kantar Belgium vlnu 101,2 prieskumu Eurobarometra na žiadosť Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre komunikáciu, oddelenia monitorovania médií a Eurobarometra.

Vlna 101.2 sa vzťahuje na obyvateľstvo príslušných štátnych príslušností členských štátov Európskej únie s pobytom v každom z 27 členských štátov vo veku 15 rokov a viac.

Základná koncepcia vzorky používaná vo všetkých krajinách je stratifikovaná viacstupňová, náhodná (pravdepodobnosť). V každej krajine sa rámec vzorky najprv stratifikuje podľa regiónov NUTS a v rámci každého regiónu podľa miery urbanity (DEGURBA). Počet výberových bodov vybraných v každej vrstve odráža súbor vrstvy 15+. V druhej fáze sa z každej vrstvy vybrali vzorkovacie miesta s pravdepodobnosťou úmernou veľkosti populácie 0+. Vzorky teda predstavujú celé územie skúmaných krajín podľa EUROSTAT-u NUTS II (alebo ekvivalentu) a podľa rozdelenia rezidentského obyvateľstva príslušných národností z hľadiska metropolitných, mestských a vidieckych oblastí²⁵.

V každom z vybraných vzorkovacích miest sa náhodne vybrala počiatočná súradnica a na identifikáciu najbližšej adresy k súradnici sa použil nástroj na spätné geokódovanie. Táto adresa bola východiskovou adresou pre náhodnú prechádzku. Ďalšie adresy (každá deväť adresa) boli vybrané štandardnými postupmi "náhodnej trasy" z pôvodnej adresy. V každej domácnosti bol respondent vyžrebovaný náhodne. Prístup k náhodnému výberu bol podmienený veľkosťou domácnosti. Napríklad v prípade domácností s dvoma a viac ako 15 členmi sa skriptom vybral buď informátor (osoba, ktorá odpovedala na dotazník pracovníka detekčnej kontroly), alebo iný oprávnený člen domácnosti. V prípade domácností s tromi a viac ako 15 členmi sa na výber informátora (1/3 času) alebo dvoch ďalších oprávnených členov domácnosti (2/3 času) použilo písmo. V prípade, že boli vybraní ďalší dvaja členovia, bolo vedúcemu pohovoru povedané, aby požiadal o najmladšieho alebo najstaršieho. Skript náhodne priradí výber najmladšiemu alebo najstaršiemu s rovnakou pravdepodobnosťou. Tento proces pokračuje v prípade štyroch členov domácnosti starších ako 15 rokov – náhodne sa žiadajú najmladší, druhý najmladší a najstarší. Pre domácnosti s piatimi členmi nad 15 rokov sa vrátíme k pravidlu posledných narodenín.

Ak nebol nadviazaný žiadny kontakt s nikým v domácnosti alebo ak vybraný respondent nebol k dispozícii (vyťaženosť), osoba vedúca pohovor navštívila tú istú domácnosť najviac trikrát navyše (celkovo štyri pokusy o kontakt). Respondenti nikdy neuvádzajú, že prieskum sa

vykonáva v mene Európskej komisie vopred; tieto informácie môžu na požiadanie poskytnúť po dokončení prieskumu

Fáza prijímania zamestnancov bola mierne odlišná v Holandsku, Fínsku a Švédsku. V týchto dvoch krajinách bola z registra adries alebo obyvateľstva vybraná vzorka adries v rámci každého vzorkovacieho miesta (vo Fínsku sa výber nevykonáva vo všetkých vzorkovacích bodoch, ale v niektorých, kde sa očakáva zlepšenie miery odpovedí). Výber adries sa uskutočnil náhodným spôsobom. Domácnosti boli následne telefonicky kontaktované a prijaté do zamestnania, aby sa zúčastnili na prieskume. V Holandsku sa používa dvojramčková vzorka RDD (čísla mobilných a pevných liniek), keďže neexistuje komplexný register obyvateľstva s dostupnými telefónnymi číslami. Výber čísel na oboch snímkach sa vykonáva náhodným spôsobom, pričom každé číslo získava rovnakú pravdepodobnosť výberu. Na rozdiel od Švédska a Fínska je vzorka nekastrovaná.

25 Klasifikácia mestského vidieka na základe DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Spôsob vedenia pohovoru podľa krajiny

Rozhovory sa uskutočnili prostredníctvom osobných rozhovorov, a to buď fyzicky v domovoch ľudí, alebo prostredníctvom videointerakcie na diaľku v príslušnom národnom jazyku. Rozhovory s videointerakciou na diaľku („online osobný rozhovor“ alebo CAVI, počítačovo asistované videohovory, sa uskutočnili len v Česku, Dánsku a na Malte).

KRAJINY	NIE KAPITÁLOVÝ CH	Č. KÁVIOVÝCH RÔZHOVOROV	NIE INTERVIEW U
Belgicko (BE)	1,043		1,043
Bulharsko (BG)	1,065		1,065
Česko (CZ)	788	219	1,007
Dánsko (DK)	739	244	983
Nemecko (DE)	1,516		1,516
Estónsko (EE)	1,007		1,007
Írsko (IE)	1,006		1,006
Grécko (EL)	1,000		1,000
Španielsko (ES)	1,009		1,009
Francúzsko (FR)	1,012		1,012
Chorvátsko (HR)	1,004		1,004
Taliansko (IT)	1,034		1,034
Cyprus (CY)	501		501
Lotyšsko (LV)	1,001		1,001
Litva (LT)	1,007		1,007
Luxembursko (LU)	507		507
Maďarsko (HU)	1,008		1,008
Malta (MT)	345	155	500
Holandsko (NL)	1,005		1,005
Rakúsko (AT)	1,015		1,015
Poľsko (PL)	1,010		1,010
Portugalsko (PT)	1,019		1,019
Rumunsko (RO)	1,049		1,049
Slovinsko (SI)	1,004		1,004
Slovensko (SK)	1,011		1,011
Fínsko (FI)	1,000		1,000
Švédsko (SE)	1,023		1,023
EÚ27 spolu	25,728	618	26,346

Miera odpovedí

Pre každú krajinu sa vykoná porovnanie medzi odpovedajúcou vzorkou a vesmírom (t. j. celkovou populáciou v krajine). Váhy sa používajú na priradenie odpovedajúcej vzorky vesmíru podľa pohlavia, veku, regiónu a stupňa urbanizácie. V prípade európskych odhadov (t. j. priemer EÚ) sa váhy jednotlivých krajín upravujú ich vážením smerom nahor alebo nadol tak, aby odrážali ich počet obyvateľov nad 15 rokov ako podiel počtu obyvateľov EÚ nad 15 rokov.

Miery odpovedí sa vypočítajú vydelením celkového počtu úplných rozhovorov počtom všetkých navštívených adries okrem tých, ktoré nie sú oprávnené, ale vrátane tých, pri ktorých oprávnenosť nie je známa. Pokiaľ ide o vlnu 101,2 prieskumu EUROBAROMETER, miery odpovedí za krajiny EÚ27 vypočítané spoločnosťou Verian (predtým Kantar Public) sú:

KRAJINY	Sadzby za odozvu
Belgicko (BE)	53.5%
Bulharsko (BG)	48.6%
Česko (CZ)	60.1%
Dánsko (DK)	39.9%
Nemecko (DE)	30.2%
Estónsko (EE)	81.5%
Írsko (IE)	38.0%
Grécko (EL)	30.8%
Španielsko (ES)	29.5%
Francúzsko (FR)	44.4%
Chorvátsko (HR)	46.3%
Taliansko (IT)	28.6%
Cyprus (CY)	51.3%
Lotyšsko (LV)	35.6%
Litva (LT)	47.6%
Luxembursko (LU)	29.8%
Maďarsko (HU)	62.8%
Malta (MT)	64.0%
Holandsko (NL)	71.4%
Rakúsko (AT)	41.6%
Poľsko (PL)	44.9%
Portugalsko (PT)	50.2%
Rumunsko (RO)	54.9%
Slovinsko (SI)	44.7%
Slovensko (SK)	55.7%
Fínsko (FI)	28.7%
Švédsko (SE)	76.7%

Okraje chýb

Čitateľom sa pripomína, že výsledky prieskumu sú odhady, ktorých presnosť, za predpokladu, že je všetko rovnaké, závisí od veľkosti vzorky a od pozorovaného percentuálneho podielu. Pri vzorkách približne 1 000 rozhovorov sa skutočné percentuálne podiely líšia v rámci týchto limitov spoľahlivosti:

Štatistické rozpätia v dôsledku procesu výberu vzorky

(pri 95 % úrovni spoľahlivosti)

*rôzne veľkosti vzoriek sú v riadkoch**rôzne pozorované výsledky sú v stĺpcoch*

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1 000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1 000
N = 1 500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1 500
N = 2 000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2 000
N = 3 000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N = 3 000
N = 4 000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4 000
N = 5 000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5 000
N = 6 000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6 000
N = 7 000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7 000
N = 7 500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7 500
N = 8 000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8 000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N = 10 000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10 000
N = 11 000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11 000
N = 12 000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12 000
N = 13 000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13 000
N = 14 000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14 000
N = 15 000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15 000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Dotazník

QB1 Povedzte mi, do akej miery súhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení Environmentálne otázky majú priamy vplyv na váš každodenný život a zdravie

(ČÍTAJTE ODKAZ - JEDEN ODPOVEĎ)

- 1 Úplne súhlasím
 - 2 Tendencia súhlasit'
 - 3 Nesúhlasím
 - 4 Úplne nesúhlasím
 - 5 Neviem
- 1QU E8924 QA7 modifikovaný

QB2abcd Ktoré z týchto opatrení by podľa vás boli najúčinnnejším spôsobom riešenia environmentálnych problémov? Prvý? Po druhé? Tretia štvrtá?

(ZOBRAZIŤ OBRAZ – PREČÍTAŤ – SÚČASŤ – JEDNA ODPOVEDNÁ POLOŽKA)

- 1 Lepšie zabezpečenie toho, aby výrobky predávané na trhu EÚ neprispievali k poškodzovaniu životného prostredia
- 2 Investície do výskumu a vývoja s cieľom nájsť technologické riešenia
- 3 Poskytovanie väčšieho množstva informácií a vzdelávania s cieľom byť šetrnejší k životnému prostrediu
- 4 Obnova prírody
- 5 Zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov v oblasti životného prostredia
- 6 Zrušenie štátnych dotácií na činnosti, ktoré znečisťujú životné prostredie
- 7 Zvýšenie zdanenia činností, ktoré znečisťujú životné prostredie
- 8 Podpora obehového hospodárstva prostredníctvom znižovania množstva odpadu a opätovného použitia alebo recyklácie výrobkov
- 9 Žiadne z vyššie uvedených (SPONTANEOUS)
- 10 Neviem

2QU NOVÉ

QB3 Prosím, povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcim tvrdením.

ZOBRAZIŤ OBRAZ – PREČÍTAŤ – SÚČASŤ – JEDEN ODPOVEDE NA POLOŽKU)

Úplne súhlasím

Tendencia súhlasit'

Má tendenciu nesúhlasit'

Úplne nesúhlasím

Neviem

1 Právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia sú potrebné na ochranu životného prostredia v (NAŠEJ KRAJINE)

1 2 3 4 5

EÚ by mala pomôcť krajinám, ktoré nie sú členmi EÚ, zlepšiť ich environmentálne normy

1 2 3 4 5

1QU EB924 QA11

QB4 Povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami týkajúcimi sa nákladov na čistenie znečistenia.

(ČÍTAJTE VONKAJŠIE – NEROČUJTE – JEDEN OZNÁMENIE NA LINE)

Úplne súhlasím

Tendencia súhlasit'

Má tendenciu nesúhlasit'

Úplne nesúhlasím

Neviem

1 Náklady na čistenie znečistenia by mali hradiť verejné orgány

1 2 3 4 5

2 Spoločnosti by mali platiť za náklady na vyčistenie svojho znečistenia

1 2 3 4 5

1QU NOVÉ

Otázka č.5 Myslíte si, že výška verejných finančných prostriedkov na podporu prechodu na ekologickejšie hospodárstvo v [NAŠEJ KRAJINE] je...?

(ČÍTAŤ VONKAJŠIE – LEN JEDEN ODPOVEĎ)

1 Správne

2 Nie dosť

3 Príliš veľa

4 Neviem

1QU NOVÉ

Otázka č. 6: Ktoré z nasledujúcich opatrení by ste zvážili, ak by ste sami znížili množstvo odpadu? Vyberte všetky možnosti, ktoré sa vás týkajú.

(ZOBRAZIŤ OBRAZ – PREČÍTAŤ – SÚČASŤ – MOŽNÉ viacnásobné odpovede)

- 1 Použite opakovane použiteľné obaly
- 2 Správne triediť svoj odpad na recykláciu
- 3 Prednostne nakupujte výrobky v recyklovaných obaloch
- 4 Primárne nakupujte výrobky, ktoré nemajú viac obalov, ako je potrebné
- 5 Žiadne z vyššie uvedených (SPONTANEOUS)

1QU NOVÉ

QB7ab Ktoré z týchto druhov odpadu sú podľa vás najproblematickejšie v (NAŠEJ KRAJINE)? Po prvé? A potom?

(ZOBRAZIŤ OBRAZ – PREČÍTAŤ – JEDEN ODPOVEDE NA POLOŽKU)

- 1 Plastový odpad
- 2 Elektronický odpad
- 3 Odpad z batérií
- 4 Potravinový odpad
- 5 Textilný odpad
- 6 Chemický odpad
- 7 Všetky tieto (Spontánne)
- 8 Žiadne z nich (spontánne)
- 9 Neviem

1QU NOVÉ

Otázka č. 8: Keď kupujete výrobky, ako je nábytok, textil alebo elektronické zariadenia, boli by ste ochotní zaplatiť viac za výrobky, ktoré sa ľahšie opravujú, recyklujú a/alebo vyrábajú environmentálne udržateľným spôsobom?

(ČÍTAŤ VONKAJŠIE – LEN JEDEN ODPOVEĎ)

- 1 Áno
- 2 Nie
- 3 Neviem

1QU NOVÉ

QB9 Myslíte si, že v záujme ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred nebezpečnými chemikáliami je súčasná úroveň ochrany v EÚ...

(ČÍTAŤ VONKAJŠIE – LEN JEDEN ODPOVEĎ)

- 1 Príliš vysoká a mala by sa znížiť
- 2 Na správnej úrovni
- 3 Príliš nízka a mala by sa zvýšiť
- 4 Neviem

1QU NOVÉ

QB10 Nasledujúce tvrdenia sa týkajú každodenných výrobkov, ako sú panvice na vyprážanie, hračky a čistiace prostriedky.

Prosím, povedzte mi, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami.

(ČÍTAŤ – SÚHRNNÉ POLOŽKY 2 A 3 – JEDEN ODPOVEDE NA LINE)

- Úplne súhlasím
- Tendencia súhlasiť
- Má tendenciu nesúhlasiť
- Úplne nesúhlasím
- Neviem

1 Beriete do úvahy chemickú bezpečnosť výrobkov pri nákupe

1 2 3 4 5

2 Obávate sa vplyvu škodlivých chemikálií prítomných v každodenných výrobkoch na životné prostredie

1 2 3 4 5

3 Obávate sa vplyvu škodlivých chemikálií v každodenných výrobkoch na vaše zdravie.

1 2 3 4 5

1.5QU E8924 QA7 modifikovaný

QB11 Počuli ste o výraze PFAS, známom aj ako „vždy chemické látky“?

(ČÍTAŤ VONKAJŠIE – LEN JEDEN ODPOVEĎ)

- 1 Áno
- 2 Nie
- 3 Neviem

1QU NOVÉ

QB12 Úvodný text
(ČÍTAŤ VONKAJŠIE)

PFAS, tiež známe ako "večné chemikálie", sú chemické látky vyrobené človekom, ktoré sa používajú v mnohých výrobkoch, ako sú obaly potravín, nepriľnavé panvice, vonkajšie oblečenie a mnoho ďalších. Majú užitočné vlastnosti, ako je odolnosť voči teplu, oleju, škvrnám alebo vode, alebo sa používajú na nepriľnavé nátery. Mnohé látky PFAS môžu mať nepriaznivé účinky na životné prostredie a zdravie ľudí a zvierat a považujú sa za „navždy chemické látky“, pretože sa nerozkladajú a môžu v životnom prostredí pretrvávajúť dlhý čas.

Otázka č. 12 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami?

(ČÍTAJTE VONKAJŠIE – NEROČUJTE – JEDEN ODPOVEDE NA LINE)

Úplne súhlasím

Tendencia súhlasiť

Má tendenciu nesúhlasiť

Úplne nesúhlasím

Neviem

1 Obávate sa možných účinkov vystavenia PFAS na zdravie.

1 2 3 4 5

2 Obávate sa účinkov PFAS na životné prostredie.

1QU NOVÉ

Otázka č. 13ab Ktoré z týchto opatrení by mala EÚ uprednostniť na ochranu prírody?

(ČÍTAJTE ODKAZ - JEDEN ODPOVEĎ)

1 Rozšírenie oblastí, v ktorých je príroda chránená

2 Obnovenie prírody s cieľom kompenzovať škody spôsobené ľudskou činnosťou

3 Posilniť pravidlá ochrany prírody a zabezpečiť ich dodržiavanie

4 Lepšie informovať občanov o význame prírody

5 Zabezpečiť ochranu prírody pri plánovaní nového rozvoja alebo infraštruktúry

6 Žiadne (SPONTANEOUS)

7 Neviem

1QU NOVÉ

Otázka č. 14 Ako dobre ste informovaní o problémoch súvisiacich s vodou, ako sú znečistenie, záplavy, suchá alebo neefektívne využívanie vody v (NAŠEJ KRAJINE)?

(ČÍTAJTE ODKAZ - JEDEN ODPOVEĎ)

1 Veľmi dobre informovaný

2 Dobře informovaný

3 Nie je dobre informovaný

4 Vôbec neinformovaný

5 Neviem

1QU NOVÉ

Opýtajte sa všetkých

QB15abcd Aké sú podľa vás hlavné hrozby spojené s vodou v (NAŠEJ KRAJINE)? Prvý? Po druhé? Tretia? Štvrtý?

(ČÍTAJ VONKAJŠIE – LEN JEDEN ODPOVEĎ)

1 Pollution Najnovšia verzia 1

2 Zmena klímy

3 Degradácia prirodzených biotopov

4 Povodne

5 Suchá

6 Nedostatok vody

7 Rast rias

8 Nadmerná spotreba a plytvanie vodou

9 Žiadna iná hrozba

10 Ostatné (SPONTANEOUS)

1 1 Neviem

2QU NOVÉ

Otázka č. 16 Podľa vášho názoru každý z týchto aktérov v súčasnosti robí príliš veľa, správne alebo dosť na to, aby efektívne využíval vodu v (NAŠA KRAJINA)

(ČÍTAJTE VONKAJŠIE – NEROČUJTE – JEDEN ODPOVEDE NA LINE)

Nie je dosť

Robiť správne množstvo

Doing too much → príliš veľa/príliš veľa

Neviem

1 Priemysel

1 2 3 4

2 Domácnosti

1 2 3 4

3 Poľnohospodárstvo

1 2 3 4

4 Výrobcovia energie

1 2 3 4

5 Rybolov, akvakultúra

1 2 3 4

6 Cestovný ruch

1 2 3 4

7 Verejná správa

1 2 3 4

3.SQU NOVÉ

QB17 Myslíte si, že by EÚ mala navrhnúť dodatočné opatrenia na riešenie problémov s vodou v Európe?

(ČÍTAJTE ODKAZ - JEDEN ODPOVEĎ)

1 Áno

2 Nie

3 Neviem

1QU NOVÉ

